ཐེག་པ་ཆེ་བོ་བསྟན་པ་རྒྱུད་བཞི།

རྒྱ་བ། སྒོན་འབོད་ཚོགས་ཆེད།

འབྲེལ་བ། སྒོན་འབོད་འབྱིག་གཅིག

ལེན་ཆེས་དིག་མཛོད་ཆོད་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང།

༦༣། །ཟེག་བ་ཆེ་ཞི་བསྟུས་བ་དང་དེའི་
འགྲེལ་བ་བཞུགས་སོ། །

རྒྱ་གར་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད།
འཕགས་པ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེད་སྐྱིའི་ཨང་།

SJRB-0428

སྐེ་དགེའི་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ཤིང་པར་མ་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲིགས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༢༡ ལོ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་ངོར།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྱེལ་དྲ་ངོར།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གཤིས་སྦྱར་པ། བདེན་དོན་རྒྱ་མཚོ།

དཔེ་སྒྲིག་པ། སྐོལ་སྐྱེ་རྒྱ་མཚོ།

བར་སྣང་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀའ་ཆ།

མཛད་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད། ०१

རྩ་བ་མཛད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་ཇོཁག་ཆེད། ०१

འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། १०

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད། १४

ཇོག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ། १

ཤེས་བྱའི་གནས་བསྟན་པ། ९

ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ३८

ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ། ५५

འཇུག་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པ། ६३

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྐོམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། ४३

ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། ४६

ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། ४९

ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། ५३

སྒོང་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། ༡༨

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། ༨༡

ཅེག་ཊ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པའི་འགྲེལ་བ། ༡༠༡

ཤེས་བྱའི་གནས་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ། ༡༦༠

ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ། ༡༦༦

རྟེ་ལྷར་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ། ༦༠༦

འཇུག་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ། ༦༦༡

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྐོམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ། ༦༦༠

ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ། ༦༩༠

ལྷག་པའི་སེམས་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ། ༦༩༩

ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ། ༦༩༨

སྒོང་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ། ༦༧༤

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ། ༦༧༦

བར་ཀྱང་སྨོན་ཚིག ༦༨༠

ཨཛ་དཔ་བོ་དོ་སྡོད།

རྩ་བ་མཛད་པ་བོ་སྒོབ་དབོན་ཐོག་མེད།

འཕགས་པ་ཐོག་མེད་ཀྱི། འཛམ་གླིང་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུག་གི་ནང་ཚན་དང་སེམས་ཅམ་པའི་ཕིང་རྟའི་སྟོལ་ཐྲེ་བས་ཕིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་དུ་འང་བགྲངས།

སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ང་ནི་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པོག་ཏུ། །ཁོ་ནེ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ।[བྱ་སྟོན་ཚོས་འབྱུང་བྱ ཚིག་ཤུང་ཁའི་གཉེས་རྒྱུད་ན་མེད་དོ། །ཁོ་ཀྱང་རྒྱའི་སྟོན་དགོན་རྩོགས་གསལ་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བྱེས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་།] ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་དེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་དེག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྱེད་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིགས་པ་བྱས་པ་ནི། །ས་ལའི་པོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྡེགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །ཆོས་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་བསྡུས་དོན་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་འཚོ། །དེ་ལུས་ཞེག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་གསལ་བར་གནད་བ་ལྟར། སྟོན་པ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་ལོན་པ་ན་[དུས་རབས་བཞི་པ་ཅམ་མམ་བཤས་སུ་དུས་རབས་ལྔ་པར་གསུངས།] སྐུ་འཁྲུངས་པར་བཤད།

དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་དེང་ཚོ་མ་ལོན་པ་ན་ནང་བའི་བསྟན་པ་སྟེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲྭབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མང་ཚོ་ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་

བའི་བཀའ་མིན་ནོ་ཞེས་ལོག་པར་བརྟད་སྐེ་རེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་དམས་པར་བྱས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཁན་ཆུན་རྩོད་པར་བྱེད་པས་འདི་ནི་བདེན་ཀྱི་གཞན་ནི་གཏི་སྐུག་གོ་ཞེས་ཐོག་མཐའ་སུ་བྱེས་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་ཆོས་མངོན་པ་ལ་དབུ་ལན་གསུམ་དུ་བྱུང་སྟེ།

དང་པོ་སྐུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒན་མོ་ཞེག་ན་རེ། ནང་པའི་གཏྲྀའི་སྐུ་ལས་འགེམས་ཞེས་པ་ཞེག་སྟང་སྟེ། དེ་འོ་སྐོལ་ལ་གནོད་མི་གནོད་བརྟག་པར་རིགས་སོ། །ཟེར་ནས་བརྟགས་པས། ལྷ་དང་སྲུ་དང་གནོད་སྦྱིན་གྱིས་མཆོད་པའི། །དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཉོག་སྟེ་འདི་བརྟུངས་པས། །སྐུ་སྟེགས་འཚལ་བའི་སྐད་པ་རྣམ་པར་འགེམས། །ཞེས་པར་རིག་ནས་དམག་དྲངས་ཏེ་བསྟན་པ་བསྐྱབས་སོ། །

དེ་ནས་ཆུང་ཟད་འཞེལ་ནས་ཡོད་པའི་ཚེ། དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྐག་གཟིག་གི་རྒྱལ་པོ་ར་སྟ་ཀྱི་ན་བཟའ་སྐྱབས་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེས་སུ་བསྐྱེར་ཏེ། དེའི་སྐྱིང་ཁར་ཤར་རྟེས་འཇུ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་ངན་སྤྲགས་བྱས་སོ་ཟེར་ནས་དམག་དྲངས་ཏེ་བསྐྱབས་སོ། །

དེ་ནས་ཡང་ཆུང་ཟད་འཞེལ་ནས་ཡོད་པའི་ཚེ་ནང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ཏུ་མྱི་པའི་སྐུང་པོ་གཉིས་སློང་དུ་བོངས་པ་ལ། བཀུ་ཆུ་སྐོར་བས་ཁྲོས་ཏེ་ཉི་མ་བསྐྱབས་ནས་ནང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་གསུང་རབ་མང་པོ་བསྲེགས་ནས་བསྐྱབས་སོ། །

དེའི་ཚེ་བྱམ་ཟེ་མོ་གསལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་[ཐུ་ཀྱ་ས་ཎྜི་ཀ། རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ངང་ཚུལ་མ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་།]ཞེས་བྱ་བས། བསྟན་པའི་རྩ་བ་མངོན་པ་ལ་དབུ་ལན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས། འདི་དང་བར་བྱེད་ནུས་པ་གཞན་ཡང་མི་སྣང་། བདག་ཀྱང་བུད་མེད་དུ་སོང་བས་བསྟན་པ་གསོ་བར་མི་ནུས་ཀྱི། ལུས་ལ་བུ་བསྐྱེད་ལ་དར་བར་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་སྙམ་ནས་རྒྱལ་རིགས་དང་འདྲས་པས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། བྱམ་ཟེ་དང་འདྲས་པས་སློབ་

དགོན་དབྱིག་གཉེན་བྱང་ནས། བཙས་མ་ཐག་ནས་ལྷེ་ལ་གི་ཁང་གིས་ཨ་ཡི་ག་འབྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་བློ་རྩོ་བའི་ཚོ་གུ་བྱས། ཡིག་རྩིས་དང་། བྱམ་ཟའི་རིག་བྱེད་སོགས་རིག་གནས་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ནི་ཡུམ་དང་ཉིད་ཀྱིས་བསླབས།

ཚེར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་པའི་ལས་གང་ཡིན་ཞུས་པས། ཡུམ་གྱིས་ཁྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་མིན་གྱི། དམ་པའི་ཚོས་དང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཨང་དུ་ཐོས་པ་དང་ཉིད་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་གྱིས་ལ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བར་གྱིས་ཤེཕ་གསུངས་པ་ལྟར་དག་བྱང་སྟེ། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཞབས་འབྲིང་གི་བྱ་བའི་དུས་འདའ་བ་ལོ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྟར་བར་དུ་སློག་པ་ལ་བརྩེན་པར་གནས་ཏེ། ལོ་དེ་རེར་ཚེགས་སུ་བཅད་པ་འབུམ་འབུམ་གྱི་ཚིགས་དོན་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་བྱས། དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་གི་སྟེ་སྣོད་གསུམ་དང་། ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཐལ་ཆེར་ཀྱོགས་པར་སྦྱ་ཡང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེའི་སྐས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་མ་བླངས་ཤིང་མ་འཛིངས་པ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་དགོངས་ནས། དེའི་དོན་དུ་ལྷག་པའི་ལྷ་ཞལ་མཐོང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། སྒོན་དགོན་ལྷ་ཞལ་ལྟ་བུ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཤར་ཏེ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེའི་སྐས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་མ་བླངས་ཤིང་། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེའི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞུགས་ཤིང་། ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཁ་ཐུག་ཏུ་ཡང་ཐོག་མ་ནས་ཐ་མ་ཡི་བར་དུ་ཐུགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ

འཕྲུང་བ་དང་། དགོངས་ཀ་ཚང་དུ་ལོག་ཁངས་པ་བྲག་གི་ངོས་ལ་གཡོག་པ་རེག་ཙམ་རེ་བླུང་བ་ལ། ཡུན་རིང་བས་བྲག་ཟད་པར་གཟེགས་ནས་ངའི་བཙོན་འགྲས་ཆུང་ངོ་སྣམ་ནས་སྣར་ལྟོག་སྐེ་ལོ་གསུམ་སྐྱབ་པ་མངའ།

དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ཐོན་པ་ན། ཆུ་ཕེགས་ཀྱིས་བྲག་ཟད་པར་གཟེགས། ཡང་ལོ་གསུམ་བསྐྱབས་ཏེ་ཐོན་པ་ན། མི་ཏན་པོ་ཞེག་རས་བལ་འཇམ་པོས་ལྷགས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་ཁབ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས། ཁབ་རྡེ་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་བྱེད་པས། སྐྱིང་སྐྱོབས་ལྟན་བའི་སྐྱེས་བུ་ཡིས། །བསྐྱབས་ནི་མི་འབྱབ་གང་ཡང་མེད། །དཀའ་ཡང་བརྟག་པ་མ་དོར་ན། །རི་བོ་རྩམས་ཀྱང་ཟབ་བར་རྩོག །ཅེས་དང་། སྔར་ཡང་རས་བལ་གྱིས་ཕྱིས་ཏེ་ལྷགས་ཟད་པ་ལས་ཁབ་འདི་ཙམ་བྱུང་ངོ། །ཞེས་སྨོད་ཅིག་ཁབ་ཀྱིས་གང་བ་བསྟན་ཞོ། །

ཡང་ལོ་གསུམ་བསྐྱབས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱབས་ཀྱང་མཚན་མ་མ་བྱུང་བས་ཐུགས་སྐྱོ་སྐྱེ་ཙམ་ཕྱིས་ཀྱང་ཁ་བ། སྨད་འབུས་ཁྲེར་བ་ཞེག་གཟེགས་ནས་སྟིང་རྡེ་ལྟག་བར་སྐྱེས་ཏེ། འབུ་འདི་རྣམས་མ་བསལ་ན་ཁྱི་འདི་འཆི་ལ། བསལ་ནས་བོར་ན་འབུ་རྣམས་འཆི་བས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་རྣམས་བཅད་ནས་དེར་འབུ་རྣམས་གཞུག་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། ཞ་ཙཱ་ཆེས་བྱ་བའི་ཚོང་ཁྲེར་དུ་ཕྱིན་ནས་ལྷུང་བཟེད་དང་འཁར་གསིལ་གཉིར་པར་བཞག་སྟེ་སྤུ་གྲི་གཡར། སྤུ་ཀྱིས་སྐྱའི་བརྒྱ་ཤ་ནས་བཅད་དེ། ལག་པས་འབུ་བླངས་ན་འབུ་རྣམས་ཤི་ཡིས་དོགས་ནས། སྤུན་བཙུམས་ཏེ་ལྟགས་ཀྱིས་འབུ་རྣམས་བླང་བར་བརྩམས་པ་ན། ཐུག་གིས་ཡུལ་བ་ལས་ཅི་ཡང་མ་རྟེན་ནས་སྤུན་ཟེ་བ་ན། ཁྱེད་འབུ་མེད་པར་རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཚན་དང་ཁེ་ཁོད་འབད་བ་མཐོང་ནས། ཀྱེ་མ་ཡབ་གཅིག་བདག་གི་སྐུབས། །ངལ་བརྩམ་ཨབད་ཀྱང་འབྲས་མ་མཆིས། །ཅི་ཕྱིར་ཚར་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོའི་དབུང་། །གདུང་བས་བསྲེགས་ཏེ་སྐོམ་ཚད་

འབབ། །བདག་གིས་དེ་ཙམ་བསྒྲུབས་ཀྱང་རྟགས་ཙམ་མ་བྱུང་ན། ཐུགས་རྗེ་དེ་ཚུང་ཞེས་འཁངས་པས། རྗེ་བཙུན་ཀྱིས། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། །ས་བོན་མི་རྩྭང་མི་འཕྱངས་ལྷུབ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱོན་གྱུར་ཀྱང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་སྣང་། །ང་དང་པོ་ནས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རང་གི་སྒྲིབ་པས་མ་མཐོང་ལ། ད་ལྟ་སྣིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་ནས་མཐོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པར། ཁྱོད་རང་ང་ཟུག་གོང་དུ་ཁུར་ལ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྡུག་ཅིག་གསུངས་ནས་བསྐྲད་པས། སུས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་། ཚར་འཚོང་མ་ཞིག་གིས་ཁྱི་ཀུ་ཞིག་ཁུར་བར་མཐོང་བ་ན་ཡང་ཕྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མེ་ཤེས་པ་བྱུང་། དབུལ་པོ་ཁུར་བསྐྱེད་པས་འཚོ་བ་ཞིག་གིས་ཞནས་མགོ་ཙམ་མཐོང་བས་ཀྱང་ཉིད་དེ་འཛིན་བརྐེས་ཤིང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་བོ། །དེར་ཡིད་ཆེས་སོ། །

ཁྱོད་ཅི་འདོད་གསུང་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་དང་བར་ཞུ་འཚལ་བྱས་པས། ངའི་ཚོས་གོས་ཀྱི་མཐའ་ལ་འཇུས་ཤིག་གསུང་། འཇུས་པས་དེ་མ་ཐག་དགའ་ལྟན་དུ་སྐེས། ས་སྟེའི་སྣ་མཚན་ལས། ཟླ་བ་དྲུག་བཞུགས་ཏེ་གསན་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། གཞན་དུ་མི་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཞུགས་པར་བཤད་པ་སོགས་ཅི་དེགས་འབྱུང་ནའང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་དགའ་ལྟན་དུ་བྱོན་ཏེ་ལྷའི་དོ་སྣད་ཅིག །མི་ལོ་ལྔ་བཅུམ། ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་བཞུགས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཡང་ལོ་ཟེད་ལོར་བརྩེམ་པ་ཡིན་པས་ལོ་ཉེར་ལྔའི་ཞེས་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་གསུངས་དོ། །

དེར་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ཆེན་པོ་དང་། ཝེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་མང་དུ་གསན་ཅིང་། དེར་བྱམས་ཚོས་ཀྱི་བསྟན་པོ་སྐྱེས་ནས་རྒྱུན། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། རྒྱུད་བླ་མ་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱམས་པའི་ཚོས་ལྟ་མངོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གསན་ཏེ། མི་ཡུལ་དུ་བྱོན།

བྱམས་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་ལ་འཕགས་པས་རྗེ་བཙུན་ལ་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྡོམ་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པར་ཞུས་པས་བྱམས་ཆོས་ལྟ་བརྩམས་སོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་ཀྱང་། གནད་ཀྱི་རླུང་རེར་ལས། བཀའ་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ་དུས་དེར་གནས་པ་ཉིད་ནས་མཆོག་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པར་དཀའ་ལ་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས། ཐུགས་རྗེ་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཛད་ཀྱི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཞུས་ནས་དུས་ཕྱིས་བྱས་རེར་བ་ནི། སེང་གེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་སྤྲེ་སྤྲོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བཤད་ཅེས་པ་ནི། གཞན་དག་གིའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །

འཕགས་པ་དང་པོར་མ་གཏོའི་ཡུལ་གྱི་སྡོམ་གསུམ་གཅིག་ཏེ་ལུ་བ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ནགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་མཛད་དེ་བཞུགས་ནས་སློབ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཞིང་མང་དུ་ཐོས་པ་བརྒྱད་ལ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཟབ་མོ་དག་བཀོལ་ཞིང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་ནུས་པཁ་ཤས་གནས་དེར་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་གྱེའོ་ཏགོན་པ་ཞེས་བྱགས་པར་ཚོས་འབྱུང་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད།

དེར་བྱམས་པའི་ཚོས་ལྟ་ཡང་ཡི་གེར་བཀོད། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་ཡུམ་གྱི་དོན་སྡོམ་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་དེས་བརྩམས། དེམ་གྱིས་རྒྱུད་ཀླ་མའི་འགྲེལ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་སྡོམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་སོགས་ས་སྡེ་ལྟ་སྡེ། ས་འི་དངོས་གཞི། གཞི་བསྟུ་བ། རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྟུ་བ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་རྣམས་དང་། སྡོམ་གཉིས་ཀ། ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡོམ་ཞེག་བསྟུས་

དང་། ཞེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསེར་མདོག་ཅན་ཀྱི་སྣུབ་ཐབས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མའི་སྣུབ་ཐབས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མདོའི་འགྲེལ་པ། ཚོས་རྗེ་དྲན་ཀྱི་མདོའི་འགྲེལ་པ། དགེ་འདུན་རྗེས་དྲན་ཀྱི་མདོའི་འགྲེལ་པ། བསམ་གཏན་ཀྱི་སྒོམ་མ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་སྣུབ་ཐབས། ཚོས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་སྡུད་མ་ཡིན་པའི་བསྟོད་པ་སོགས་མཛད་ཅིང་མ་གསུམ་བརྩེམས་པར་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་གི་བཤད་པ་ཚིག་གསལ་དུ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་མ་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བརྩེམས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གདུལ་བའི་དོན་དུ་སེམས་ཅམ་དུ་བསྟན་ནོ་ཞེས་དང་། སེམས་ཅམ་ཆུན་ལས་ཀྱང་། བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ཤེང་། །སྐྱེ་སྣུབ་ཀྱང་ནི་བཞེད་པ་ཡི། །ཚད་མ་ལྷང་དང་ལྡན་པ་ཡི། །བདེན་པ་གཉིས་ནི་འདིར་བརྗོད་བྱ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། བྱམས་པ་ནི་ཁ་བ་ཅོ་འཛིན་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཐོགས་མེད་ནི་ཁ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །སྐྱེ་སྣུབ་ནི་ཁ་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །

ཡང་སའི་སྟོང་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །ཚོས་ཆུན་ཉིང་འཇིན་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་བདུད་རྩིའི་ཚོས། །འཕགས་པ་མི་ཕམ་ཞལ་གྱི་བྱམ་པ་ནས་བླུགས་པ། །གསན་པའི་སྙིམ་པས་གསོལ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་བཤད་པ་བསྡུ་བའི་མདུག་ཏུ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་བདག་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆུ་མཚོའི་ཁ་ངོལ་ཏུ་བྱོན་ནས་ཚོས་ཀྱི་ཆུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་ཁྲད་པར་བརྩེམས་པ་འཕགས་པ་མི་ཕམ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱི་པད་སྟོགས་པ་མེད་པ་སྤྱི་བོས་ལེན་པར་མཛད། ཅེས་སོགས་འཕགས་པའི་སྐོར་ལ་མང་དུ་འབྱུང་།

དེ་ནས་ཡུལ་ནུབ་ཕྱོགས་དང་ཉེ་བ་གྲོང་ཁྱེར་ས་གཅི་ཞེས་བྱ་བར་ཤུཔྤ་ར་ཅི་ཞེས་བྱ་

བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱལ་པོ་ཟབ་མོའི་ཐོག་ཀྱིས་སྤྱི་ན་བདག་བྱས་ཏེ་དགེ་འདུན་མང་པོ་འདུས་པ་ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཆོས་མང་དུ་བསྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལྟ་བརྒྱ་ཙམ་བཤད་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་སད་ཅིང་མདོ་སྡེའི་དོན་ལ་བློ་གྲོས་རྒྱས་པ་སྣོང་ཐུག་བརྒལ་བ་ཙམ་བྱུང་བ་དང་། གནས་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ། གཙུང་དབྱིག་གཉེན་ཡང་བཀུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དུས་དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐལ་ཆེར་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་སྣ་རེ་ཙམ་མ་ཞུས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་གར་སྐོར་ཐོག་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་སྲིལ་དང་། ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་ཆོས་གཞིས་བརྒྱ་ལྷག་གསར་དུ་བཙུགས། སློབ་མ་ཁྲི་ཐུག་མང་པོ་བསྡུངས། དགེ་འདུན་ཀྱི་སྡེ་ཆེས་ཆེར་འཛེལ་བར་མཛད།

སྐུ་ཚེའི་སྣང་ཀྱི་དུས་ན་ལེ་ཆྭའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་དེར་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས་ཏེ་བསྟན་པ་བསྒྲུངས་པར་མཛད། ཅིན་ངེ་བཞིན་སུ་སྐེགས་ཆོལ་བ་ངེ་ཡོང་བ་ལ་བྱུབ་མཐའ་རྣམས་ངེགས་པ་སྟ་ཚོགས་ཀྱིས་སུན་ཟུང་སྐེ་ཆོས་བསྟན་པས་སུ་སྐེགས་སྐོང་དུ་ཅེ་བ་ཙམ་རབ་ཏུ་བྱང་། གཙུག་ལག་ཁང་གང་ན་དགེ་སློང་ལྔ་བདད། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། ཚིག་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་བཞིན་ཚར་གཅོད་པར་མཛད་པས་དགེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་མཛད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དང་བར་མཛད་དོ། །

སློབ་དཔོན་འདི་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། ས་སྟེ་ལྔ་དང་སྡོམ་རྣམ་གཉིས་སོགས་ཡོད། མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་བདུན་ཁྲིད་རྒྱུ་ལོའི་ཁབ་ཏུ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་གང་དུ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་དེར་དང་པ་ཅན་དག་གིས་མཆོད་རྟེན་བཀྱེགས་སོ། །

སློབ་དཔོན་འདི་ལ་སློབ་མ་བསྟན་པ་འཛིན་པ་མང་དུ་བྱུང་། སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་བསྟན་པའི་

བདག་པོར་གྱུར་པ་ནི་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་ཡིན་ཞེང་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀ་འཛམ་གླིང་མཇོས་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་དུགཀི་གྲངས་སུ་བགྲང་ངོ། །

སློབ་དཔོན་འདིའི་སྐོར་བུ་སྟོན་ཚོས་འབྱུང་དང་། རྗེ་བཙུན་ཀུ་ར་ནྡ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཚོས་འབྱུང་སོགས་ཚོས་འབྱུང་རྣམས་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལམ་རིམ་བླ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར། རྒྱའི་སློབ་དཔོན་ཞོན་ཀུ་གང་ལམ་ཡིག་དང་། སློབ་དཔོན་དོན་དམ་པས་བསྒྲུར་བའི་དབྱིག་གཞི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ཏེ་འབྱུང་ལ། དོར་ཞེ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་ཡིག་ལས་བསྒྱུར་བའི་སློབ་དཔོན་འདིའི་རྣམ་ཐར་བསྡུས་པ་རྒྱ་འགྱུར་མ་ཞིག་ཀྱང་མང་ལ་རྒྱུ་འདུག་ནའང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་ཆུང་མི་འདྲའོ། །

འབྲེལ་བ་མཛད་པ་བོ་སྒོབ་དབོན་དབྱིག་གཉེན།

དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་སྐྱ་དན་ལས་འདས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ན་ནང་པའི་བསྟན་པ་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མང་པོ་ཞེག་གིས་ཟེགས་ཆེན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མིན་པར་བརྟུང་ནས་ཟེགས་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་དམས་པར་བྱས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ནང་ཁུལ་དུའང་ཐན་ཚྭ་ནས་བྱེད་པས་ཐྱོགས་ཐྱོགས་སུ་གྱེས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནང་ནས་ཉམས་ཤིང་།

ལྷག་པར་དུ་ཆོས་མངོན་པ་ལ་ཕྱི་ནས་དབྱ་ལན་གསུམ་དུ་བྱུང་སྟེ། ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་ངན་སྤྲགས་མཁན་མི་ཤལ་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟད་འདོགས་སྐ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ཡང་ཡང་བསྐྱུབས་ཏེ་མིང་ཙམ་ལྷག་མར་བྱས།

དེའི་ཚེ་བྲམ་ཟེ་མོ་གསལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་[ངང་ཚུལ་མ་]ཞེས་པའི་བསམ་པ་ལ། བསྟན་པའི་རྩ་བ་མངོན་པ་ལ་དབྱ་ལན་གསུམ་གྱིས་ནུབ་པས། འདི་དར་བར་བྱེད་ནུས་པ་གཞན་ཡང་མི་སྣང་། བདག་ཀྱང་བུད་མེད་དུ་སོང་བས་མི་ནུས་ཀྱི། ལུས་ལ་བུ་བསྐྱེད་ལ། དར་བར་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་སྟམ་སྟེ་རྒྱལ་རིགས་དང་འདྲུས་པས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་འདྲུས་པ་ལས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རབ་ཏུ་བྱང་བའི་ཕྱི་ལོར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་འཁྲངས་པར་བཤད་ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་ཡུམ་གཅིག་པའི་སྐུ་མཆེད་དོ། །[སློབ་དཔོན་འདི་དང་བོད་ཀྱི་གོང་མ་ལྟ་ཐོ་ཐོ་རེ་གཉན་བཅན་དུས་མཉམ་པར་བཤད།]

སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ལྷེ་ལ་གི་ཏུང་གིས་ཡི་གེ་ཙ་འཇེ་བ་ལ་སོགས་བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་

ལས་འབྱུང་བ་ལྔར་གྱི་ཆུ་རྩེ་བའི་ཚོ་གा་བྱས་ཤིང་ཁྲས་དང་གཅང་སྦུ་ལ་གནས་བའི་སྐོ་ནས་སྐྱེད་སྲིང་བྱས་ཏེ་ཡི་གེ་དང་། རྩེས་དང་། རིག་བྱེད་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་རྣམས་ཡུམ་ཉིད་ཀྱིས་བསླབས། ཆེར་སྐྱེས་པའི་ཚེ། པའི་ལས་གང་ཡིན་ཞུས་པས། མ་ན་རེ། ཁྱོད་རིགས་སྤྲུལ་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་བསྐྱེད་ཀྱི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་སྟེ་སྡོད་གསུམ་ལ་སྦྱངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་བར་ཀྱིས་ཤིག །ཅེས་བསྒུལ་ནས་ན་ལེན་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྡོད་གསུམ་ལ་སྦྱངས། དེ་ནས་ཚོས་མངོན་བའི་དགོངས་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་ལུགས་ངེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ། ཁ་ཆེར་བྱོན་ནས་སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་གཙོ་བོར་བསྟེན་ཏེ། བྱ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། སྟེ་པ་སོ་སོའི་མདོ་སྡེ་འདུལ་བ་མི་འདྲ་བའི་ཁྲད་བར་སོགས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་གདུལ་བྱ་མང་པོར་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་དེ།

སྤྱང་ཡུལ་དབུས་སུ་བྱོན་པའི་ལས་དུ་ཚོམ་ཀུན་སོགས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལྟ་རྟེན་དང་བྲེགས་བམ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྒྲོགས། ཡང་བྲེགས་བམ་ལ་སོགས་པ་གསར་དུ་བཞེངས་ནས་ཤེབས་པར་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྒོགས་པ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ལ་དཀོར་ནི་མེད་བྲེགས་བམ་མེད་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བློ་ལ་ཡོད་པ་སྐུས་ཀྱང་དགྲོག་ཏུ་མི་བཏུབ་པས་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་མེད་པར་འཁྲིའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་ཤེབས་ཏེ་ན་ལེན་བྱོན། དེར་སྟེ་སྡོད་འཛིན་པ་མང་པོ་ཚོས་སྟོན་ཅིང་བཞུགས་པ་ན། གཅིན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱེན་བཅོས་མང་དུ་བརྩམས་པ་གསན་ནས། ཀྱེ་མ་ཐོགས་མེད་ནགས་སུ་ལོ། །བཅུ་གཉིས་བར་དུ་ཉིང་འཛིན་བསླུབས། །ཉིང་འཛིན་མ་བྱུབ་བླང་ཆེན་གྱི། །རྒྱབ་ཁལ་ལོངས་པའི་བྱུབ་མཐའ་བརྩམས། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་དང་ཚོས་

ལ་སྐྱར་འདེབས་བྱེད་པ་གཅེན་ཀྱིས་གསན་ནས། དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སློབ་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་མདོ་དང་། གཞན་གཅིག་ལ་བློ་གྲོས་མི་བཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས། བྱང་བ་ན་ཕོག་མར་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ཕོག་པ་ཐུབ་པས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བཏོན་པས། ཅེས་ཆེན་འདི་རྒྱུ་ལ་བཟང་སྟེ། འབྲས་བུ་ཁ་གཡེལ་བ་འབྲུ་དགོངས། ཐོ་རངས་ས་བཅུ་པ་བཏོན་པས། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀར་བཟང་བར་འདུག་པ་ལ་ངས་སྐྱར་པ་བཏབ་པས་སྟིག་པ་ཆེན་པོ་བསགས། སྐུར་པ་བཏབ་པའི་ཕྱེ་གཅད་པར་བྱའོ་དགོངས་ཏེ། སྡུ་ཤི་བཅ་ལ་བས། དགེ་སློང་དེ་གཉིས་ནི་དེ། འདིའི་དོན་དུ་ལྷགས་བཅད་པར་ག་ལ་འཚལ། སྟིག་པ་བཤགས་པའི་ཐབས་གཅེན་ལ་མངའ་བས་འཕགས་པའི་བྱང་དུ་གཤེགས་པར་ཞུ་ཞུས་པས། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སར་བྱོན་ཏེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་ཉེས་པ་བཤགས་ཤིང་། འཕགས་པས་སྟིག་པ་སྤྱོང་བའི་ཐབས་སུ་ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་ཤོད། མདོ་སྡེ་མང་པོ་ལ་འགྲེལ་པ་ཀྱིས། གཐུགས་ཀོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་ཐོབ་ཅིག་གསུངས། གཅེན་ལ་ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་རིམ་ཀྱིས་གསན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གཅེན་ལ་ལྷག་པར་དད་དེ། ངཡི་ཐུ་ཙོ་སྐྱ་དང་འབྲ། །ངནི་ཚར་སྲོད་བྱ་དང་འབྲ། །སྐྱ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཚར་ཐབ་ཀྱང་། །བྱ་ཡི་ཁྲེ་བར་སོང་བ་མེད། །ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལས་མདོ་ལྟ་བརྒྱ་ཕྲུ་ཀ་འབྱམ་ཐུགས་པས། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་འདུས་པ་ཞེས་དགུ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས། ཐལ་པོ་ཆེ་དང་། འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་རེ་རེར་བགྲངས། ལྷག་མ་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་བསྟོམས་པ་ལྟ་བརྒྱ་དང་། གཟུང་སྔགས་ལྟ་བརྒྱ་སྟེ། དེ་དག་

གི་ཚིག་དོན་རྣམས་ཐུགས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། ལོ་རེའི་ནང་དུ་ལན་དེ་ཞལ་འདོན་དུ་མཛད་དེ། ལྷགས་ཀྱི་གཞོང་རིང་ཀེལ་མར་ཀྱིས་བཀང་བའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་ཉིན་མཚན་སྒེལ་མ་ཞག་བཅོ་ལྔ་རེའི་རིང་ལ་གོང་དུ་སྒོས་པའི་མདོ་དེ་རྣམས་ཚར་རེ་ཁ་ཏོན་དུ་འགྲོ་བར་མཛད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ནི་ཉིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡང་མཛད་དོ། །

སྒོག་དཔོན་འདི་ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་སོགས་མཁས་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཟེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འདས་པའི་ཚེགས་ཏུ་ན་ལེ་ཆྲའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་ཉིན་ཏེ་བཞེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མངའ་པོའི་མཁན་པོ་མཛད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བཏོན་པར་མཛད་པ་ལས། ཉིན་ཏེ་བཞེད་མོས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་གཞན་ལ་གཏོར་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། དགེ་སློང་གི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དུ་མཛད་པ། སོ་སོའི་ཡུང་བ་ཐྱིར་འཚོས་སུ་འཇུག་པ། བདག་ཉིད་ཚོས་སྦྱིད་བཙུམ་ཚགས་པར་མཛད་པ། གཞན་སྟོང་ཐུག་ཏེ་ཉིན་ཏེར་ཚོས་སྦྱིད་བཙུ་ཚང་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་མི་འདུ་བའི་ཚོས་ཐུན་ཉི་ཤུ་རེ་ཚགས་མེད་དུ་གསུང་བ། སྒོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་བསྡུས་ཏེ་གལ་བཟུང་བ། གཞུང་གཟུགས་པར་མཛད་ཅིང་། གྱང་ཐུན་ལ་ཟུང་ཟད་ཙམ་མནལ་བ་དང་། ཐོ་རངས་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ། བར་བར་དུ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དང་། སུ་སྐེགས་ཀྱི་སྐུ་བ་དན་པ་བྱུང་ན་བློག་པར་མཛད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉི་ཁྲིག་ཕྱེ་སྟོང་པ་དང་། ཐུབ་བོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ། ས་བཅུ་པ། དགོན་མཆོག་རྗེས་དྲན། ཕྱག་རྒྱ་ལྷའི་མདོ། རྒྱ་འབེལ་གྱི་མདོ། མདོ་རྒྱན། འབྱེད་གཉིས་སོགས་ཟེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་སྡེ་ཆེ་ཆུང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལ་གཞན་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་དང་། རང་ཤད་

དུ་ཐུ་ཀ་ར་ཏ་སྟེ་བརྒྱད་མཛད། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་འབུམ་བརྩམས་སོ། །

སློབ་དཔོན་འདིས་མཐའ་འཁོབ་ཐག་རིང་པོ་རྣམས་སུ་མ་ཕེགས། ཐལ་ཆེར་མ་གཏོགས་ཤིང་དུ་བཞུགས། དེར་ཚོས་གཞིས་རྣིང་པ་ཉམས་པ་རྣམས་ཞིག་གསོ་དང་། ཅིག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་གཞིས་མང་པོ་གསར་འཛུགས་གནང་། ཤར་ཐུགས་ཀོ་རིའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་དེར་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་མང་དུ་འདུས་པ་ལ་ཅིག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་མང་པོ་གསུངས། ཡུལ་དེར་ཡང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་པའི་ཐྱིར་ཚོས་གཞིས་མང་པོ་འཛུགས་པར་མཛད་དོ། །

ཨོ་རྒྱ་བིཤཱར་བྷམ་ཅེ་མཀྵི་ཀ་ཞེས་བྱ་བས་སྨྲན་དྲངས་ཏེ། དེར་ཅིག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་སྐོང་ཐུག་བཅུ་གཉིས་ལ་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་དུས་སྐོན་བྱས། གཞན་ཡང་ལྷོ་ཐྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་ཡང་སློབ་དཔོན་ཉིས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ་ཚོས་གཞིས་བཙུགས།

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དུས་ལས་ཀྱང་ཅིག་པ་ཆེན་པོའི་འཛད་ཉན་རྒྱས་པར་བྱང་སྐྱེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་ནས་ཅིག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་སློང་བྱག་ཕྱི་ལོངས་པ་ཡོད་སྐད། སློབ་དཔོན་དང་ཉིད་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་གནས་པའི་དགེ་སློང་སྟོང་འཛིན་པའང་སྐོང་ཙམ་རེ་ཡོད་པར་བཤད། སྤ་ཕྱིར་སྐུ་སྐེགས་ཀྱི་ཆོལ་བ་ལྟ་བརྒྱ་ཙམ་སྐུན་ཕྱུང་ཞིང་། སྤྱིར་བྱས་ཅི་དང་སྐུ་སྐེགས་ཅན་སྐོང་ཐུག་ལྟ་ཙམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཙུག །དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅེ་བའི་བར་དུ་རྒྱ་གར་དུ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད།

ཚོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་བཅོམས་ཏེ་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་ལ་སྤྲིངས་པ་དང་། དེའི་སློབ་མ་དག་གིས་ལོ་དང་གྲགས་ལ་སོགས་པ་

འདི་ལོ་སྐོལ་ཀྱི་བྱང་མཐའ་ལ་རྒྱར་ཟའོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། ཁོང་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་མཁས་པས་ཚོགས་རྒྱུན་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། འདི་ལ་རང་འགྲེལ་ཞེག་མཛོད་ཅེས་བསྒུལ་མཛད་ད། དུས་ཐྱིས་འགྲེལ་པ་མཛད་དེ་བསྒྱར་བ་དང་། ཙ་བ་སུན་འབྱིན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི་ལྟང་དང་རིགས་པས་ཚར་བཅད་ཅིང་ཐམ་པར་བྱས་ལ། ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ལགས་པས་བསུབ་ཏུ་གཞུག་དགོས་གསུང་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ལན་གྱི་ཐུང་ཚོའང་བརྩམས་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བྱང་བ་ཡིན་པས། ཆོག་པར་དཀའ་ལ། དེ་ཡམ་ཡང་དགོས་པ་མེད་པས་རང་བྱུང་གི་མཚོད་རྟེན་བཤྲུད་འཚོ་ཞེས་བསྒྲགས་ལ་བལ་ཡུལ་དུ་འཚོའོ་སྙམ་ནས་སྤྲོས་མ་སྟེ་སྤྲོད་འཛིན་པ་སྟོང་དང་བཅས་བལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་དེ་གསལ་བའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཅིང་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཐྱིར་ཐྱོགས་དེར་ཚོས་གཞིས་ཡང་མང་པོ་འཛུགས་པར་མཛད།

སྤྲོས་མ་མང་དུ་བྱུང་ཞེང་། མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་བཞི་སྟེ། འདུལ་བ་རང་ལས་མཁས་པ་སྤྲོས་དགོན་ཡོན་ཏན་ཅོད། མངོན་པ་རང་ལས་མཁས་པ་སྤྲོས་དགོན་བྱོ་གྲོས་བརྟན་པ། ཚད་མ་རང་ལས་མཁས་པ་སྤྲོས་ཐྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ། ཤར་ཐྱིན་རང་ལས་མཁས་པ་སྤྲོས་དགོན་རྣམ་གྲོལ་སྟེ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

དེ་ནས་རང་བྱུང་གི་མཚོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་ལ་ཞལས་བསྐོང་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་ན་རབ་བྱུང་གི་ཚ་བྱད་འཛིན་པའི་ཁྱིམ་བཙུན་ཞེག་གིས་ཞིང་རྩི་བ་དང་ཚང་གི་བུམ་པ་ཐོགས་པ་གཟེགས་པས་རྒྱ་ལ་བའི་བསྟན་པ་ཉམས་དམས་པ་ཉམས་སོ་སྙན་དུ་ཐུགས་སྡུང་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཐ་མའི་གསུང་ཚོས་སྙལ་ཏེ་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱ་ཀྱི་གཟུངས་འགོ་ཞེས་བཟློག་པ་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ཏེ། དེ་ཡིད་དུ་སྡུང་བས་འདས་སོ། །

སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གང་དུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ས་དེར་སློབ་མ་དག་གིས་སྐུ་གདུང་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྩིགས་པ་དལ་ལྷའང་ཡོད་པར་བཤད། གསུང་རྩོམ་ལ་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་སོགས་ཆོས་ཚན་མང་དུ་བཞུགས། རྒྱ་བ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་འདི་ལས་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་བྱང་བས་ཀུན་མཁྱེན་གཉེས་པ་ཞེས་བྱགས་སོ། །

སློབ་དཔོན་འདི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་མཆོ་མའི་སྐུ་མཆེད་དུ་འདོད་མཁན་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ་སློབ་དཔོན་འདིའི་རྣམ་ཐར་བསྡུས་པ་ཅི་མཛལ་རྒྱུ་ཡོད་ལ། དོན་ཞི་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་ཡིག་ལས་བསྒྱུར་བའི་སློབ་དཔོན་འདིའི་རྣམ་ཐར་བསྡུས་པ་རྒྱ་འགྱུར་མ་ཞིག་ཀྱང་མཛལ་རྒྱུ་འདུག་ནའང་། བོད་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དང་ཆུང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་འདུག

ཁྱོན་བའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་ཀྱི་ལྷོངས་སུ་སྲོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཟློགས་བཙམ་ཁྱེ་ཐག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟོང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྒ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྒ་བརླག་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་རྒ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་རྒ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉེས་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཐས་འགན་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་དེས། དེ་བས་འདི་གཉིས་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྒ་ཆེའི་གསུང་རབས་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེང་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཐས་སྐྱབས་བདེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྡུན་ནས་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་དང་འཕྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྲབ་བརྙན་དུ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་ཚོམ་ལྡན་པ་ཤུ་བུར་སྐང་མོད། སྤྱི་ཚ་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྲུན་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྟེས་ཤུད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འཇོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང། གལ་ཏེ་ནོར་བར་དེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་ཀྱི་མཚན་ཡིག་འགོད་རྒྱུ་ཤ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་རྩོམ་སྤྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། བར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་ཕྱིར་བརྒྱང་ནས་དེའི་ཡིག་འཛིས་སོར་བཞག་གིས་རྩོམ་སྤྲིག་བྱེད་རྒྱུ་ཙ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་བར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱང་ན་བར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ཞུས་ཤིག་སྤྱང་བཞིན་ཡོད། མ་ཕྱིར་ཡིག་ཆོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱང་ན་བཅོས་ཏེ་མཚན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཚད་བྱང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འབྲ་བ་བྱང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཚན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མའི་དུས་སུ་ལས་བྱེལ་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྤྱང་བྱེད་སྐབས་མཚན་འདེབས་པ་ཅམ་ལས་མ་ཕྱི་དང་དུས་གཞི་གཞན་གྱི་ཟོག་བྱངས་དང་མདུན་རྒྱབ་ཡིག་ཐེང་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་ཐུབ་པ་ངེ་རྩང་བྱང་ཡོད་ནའང་ཕྱིས་སུ་དུས་བསྡུར་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།

རྩོམ་སྤྲིག་ཁང་འདི་ནས་རྩོམ་སྤྲིག་བྱས་པའི་དེབ་སྒྲིག་སྐབས་ངེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་སྤྲོད་ཆུང་ཅམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་རྟགས་[ ]འདིའི་ནང་དུ་བཆུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཚན་དང་དཀྱུས་མཚན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཀྱུས་སུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་ངོ་སྤྲོད་བྱ་དགོས་པའི་ཡི་གེའམ་ཚིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཚན་གྲངས་ཀྱི་ཞལ་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཚན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཚན་ཡིག་ཉུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྟ་སྤྲོད་ཀྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འབྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དང་ཐད་སྤྲོར་སྐྱངས་སོགས་མི་འབྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱང་ན་མཚན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཞེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཚོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་མཚན་བྱེས་མེད།

མཐའ་མཚན་སྒྲིག་སྐབས་དེབ་དེ་དག་བསྡུར་བྱས་ཡོད་ཚེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བརྒྱང་བའི་

བར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྟེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། ཁོལ། སྐུ་འབུམ། ཆུ་བྱང་བར་མ་རྣམས། སྟེ། བཀྲ། ཁོལ། སྐུ། ཆུ། སོགས་ཀྱིས་མཚོན་བར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཚན་གྱི་ཁྲོད་དུ་རྟགས་ཅན་ *བསྡུབས ལྟ་བུ་བྱང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ཆོར་ཞེག་ཞུ་སྒྲིག་བས་བསྡུབས་སུ་བསྡུར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདེས་ཞུ་སྒྲིག་བའི་གསལ་བ་ཤད་ཀྱི་ཚོག་མཚོན་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -བསྡུབས ལྟ་བུ་བྱང་ཚེ་བསྡུབས་ཚད་པ་དང་། +བསྡུབས ལྟ་བུ་བྱང་ན་བསྡུབས་ལྷག་མ་བྱང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དེས་ན། མཐའ་མཚན་དུ། མ་ཕྱི། ༡༩ན་༢ན། བསྣབ *བསྡུབས སྐུ། ༡༠རྟན་༶ན། ཆུ། ༡༡༠བརྟན། བསྡུབས ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱང་ཚེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་ཡོག་གངས་༡༩མདུན་དོས། ཡིག་ཟེང་༤པ་ན། བསྣབ་ཅེས་བྱེས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞེང་། *བསྡུབས ནི་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ཆོད་བསྣབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྡུབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ལྟེབ་གངས་ ༡༠རྟམདུན་དོས། ཡིག་ཟེང་༦པ་ན། ཆུ་བྱང་པར་མའི་ལྟེབ་གངས་༡༡༠རྒྱུན་དོས། ཡིག་ཟེང་རྟབ་ན། བསྡུབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཞུ་སྒྲིག་བའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འཐུལ་དེབ་ཀུ་ཚོར་འཐུལ་ཤོར་བ་སོགས་གཟེགས་ཆོ་ཀུན་བན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཉེན་ལྟབ་རྟམས་ནས་འདི་གའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་ངེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མཁྱོགས་ངང་བར་གཞིར་བསྒྲུར་ཞེས་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཀ་རྩེ་ལེགས་སུ་གཏོང་རེས་ཡིན།

༦༩། །རེག་བ་ཆེ་བོ་བསྟན་བ་བཞུགས་སོ། །

༦༩། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་ཧཱ་ཡ་ན་སཱ་ཏྲ་ཀ། བོད་སྐད་དུ། རེག་བ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ།

བམ་པོ་དང་པོ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ། །རེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། རེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུན་སྔར་འདི་ལྟ་སྟེ། རེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བརྩམས་ནས། ཚོས་མངོན་པ་རེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཁྲིད་པར་རྣམ་པ་བཅུས་ཁྲིད་པར་དུ་འཕགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་ཀྱི་ཁྲིད་པར་ཀྱིས་ཁྲིད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིད་པར་ཀྱིས་ཁྲིད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཁྲིད་པར་ཀྱིས་ཁྲིད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཁྲིད་པར་ཀྱིས་ཁྲིད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་དང་། དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསྒོམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཁྲིད་པར་ཀྱིས་ཁྲིད་པར་དུ་འཕགས་པའི་

གསུང་དང་། བསྒོམ་པ་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ལྟག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་དང་། ལྟག་པའི་ཚེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་དང་། ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྣང་སེ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེའི་ཚིག་བསྡུན་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའོ། །རྗེ་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་བསྡུན་པ་འདིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་གང་དག་མ་བསྡུན་པའི་གནས་བཅུ་པོ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བསྡུན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་སུ་བསྡུན་ཏོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དག་ནི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྡུན་ཏོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྡུན་ཏོ། །ཚོར་ལ་ཏུ་ཐྱིན་པ་དྲུག་པོ་དག་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བསྡུན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་དག་ནི་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསྒོམ་པ་རབ་ཏུ་བྱེ་བར་བསྡུན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པ་ནི་དེར་ལྟག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་བསྡུན་ཏོ། །དཔའ་བར་འགྲོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དག་ནི་དེར་ལྟག་པའི་སེམས་སུ་བསྡུན་ཏོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྡུན་ཏོ། །མི་གནས་པའི་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་སྐུངས་པར་བསྡུན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་

དང་། སྨྱལ་བ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་གནས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་གང་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་བརྩམས་ནས། ཞེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མཆོག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དག་གོ། །དེ་བས་ན་ཞེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་བཅུས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་བཅུས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་ཉ་ཞེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེག་པ་ནི་ཞེག་པ་ཆེན་པོར་མི་ཚུད་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གནས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེག་པ་ལ་ནི་བསྟན་པར་མི་སྣང་ལ། ཞེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གནས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པར་ཤེས་ཏེ་ཉ་ཐབད་པ་མ་ཐུན་པ་འགལ་བ་མེད་པའོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །བསླབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཞེག་པ་མཆོག་གྱུར་ཁྱད་པར་འཕགས། །བསྟན་འདི་འདི་ལྟར་གཞན་ན་མ་མཐོང་ལ། །འདི་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུར་མཐོང་བས། །གནས་བཅུ་བསྟན་པས་ཁྱད་པར་ཞུགས་གང་ཡིན་པ། །ཞེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཀར་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གནས་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་གོ་གོ་དིམས་འདི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་རེ་ཞིག་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་

བ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྒོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་མཐའི་ཉེས་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ལ་མཁས་པ་ཉེ་བར་བརྟང་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་སྒྲོིབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མཚན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བརྟང་བ་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། “ཞེས[1]་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྔོན་སྒྲོིབ་བ་ཅན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དག་རྟོགས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ས་བཅུ་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐབ་པ་གསུམ་པོ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཆུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་སྟེ། གནས་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་ཁོ་རེམས་ནི་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །བསྟན་པ་འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་བྱའི་གནས་བསྟན་པ།

དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྟན་པས། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དུ་བསྟན་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་མངོན་

1 མ་ཕྱི། རྣམ་རྟག ཁནཁ།

བའི་མདོ་ལས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ། ཐོག་མ་མེད་བའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་བས་ན་འཁོར་ཀུན་དང་། །སྲུ་ངན་འདས་བའང་འཐོབ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་ཀུན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་བའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གཞི་སྟེ། །དེ་བས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །དམ་པ་དག་ལ་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་རེ་ཞེ་ཞེག་ལུང་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱས་བུའི་དངོས་པོ་དེད་སྟོང་བཞམ། དེ་ཡང་རྒྱུའི་དངོས་པོར་དེ་དག་ཏུ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་དག་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོང་བས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ལུང་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཞི། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟེའུ་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་རིས་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ཅན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚེ་རིས་སྲིད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚེ་རིས་སུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེ་རིས་སུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉེར་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྦྱིལ་བ་ན་ཡང་དེ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ཉེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

སེམས་དང་། ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་རྗེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཡིད་
ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པས་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་དང་།
གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་
དང་། བདོ་སྟན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་རྟག་ཏུ་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་
སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གང་གནས་གཅིག་པོས་ནི་བསྟེད་ལ། གཉིས་པས་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་
མ་ཐག་པ་དང་། ངར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
ཀྱི་ཡིད་དེ་ཡོད་པར་ཅི་མངོན་ཞེ་ན། དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་མ་རིག་པ་མ་འཇེས་པ་མེད་པའི་
སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྟ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟའི་ཚོགས་དག་གི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་མིག་ལ་སོགས་
པའོ། །དེས་པའི་ཚོགས་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགོག་
པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས་
མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་
གྱི། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདི་གཉིས་བྱེ་བྲག་
མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་པས་དེ་ན་དར་འཛིན་པ་དང་། དཔོ་
སྟན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་

སེམས་རྣམས་ལ་ཡང་དར་འཛིན་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་དགེགས་པའི་ཡང་ཤིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ནི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་དང་དེ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དབྱེ་སྟན་པའི་ཚེན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་གི་དགེ་བ་དང་ལྡང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཤིར་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བས་སྐྱོན་འདི་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང་། །ལྟ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་དང་། །སྟོམས་པར་འདུག་པའི་ཟེ་བག་དང་། །རིས་ཚིག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱན། །དར་འཛིན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །དར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པར་ཞེ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །ཚེན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །གཉིས་མེད་གསུམ་པོ་འགལ་བར་འགྱུར། །དེ་མེད་ན་ནི་དར་འཛིན་པ། །ཀུན་ན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་དོན་ལ་འདྲུག་པ་ཡི། །མེམས་ཀྱི་བགེགས་སུ་རྟག་འགྱུར་དང་། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་འདོད། །ཡིད་ནི་ཚེན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཤིར་བསྟིབས་ལ་ལྡང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ། སྟིབ་པའི་ཚེན་མོངས་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོང་པའི་ཚེན་མོངས་པ་བཞིན་དུ་འདི་ནི་བསྟིབས་ལ་ལྡང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོང་པའི་ཞེ་གནས་ཀྱིས་ཁྱད་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྡན་པའི་ཤིར་རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པར་མེམས་ཀྱི་ལུས་གསུམ་པ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཞེ་མེམས་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུར་ནོ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་དེ་ལས་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

འབྱུང་བོ། །དེ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་སྣ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བསྡུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེག་པར་སེམས་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རམ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་མ་བསྟན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཐ་མི་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐ་མི་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་བྱ་བ་དང་ཏུ་བྱའི་ཕྱིར་མ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་ཤེས་པ་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དེ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་སྣ་ཚ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྣམ་བྱངས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེག་པར་ཡང་བསྟན་ཏེ། གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ལུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བའི་ཞན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞིའི་མདོ་ལས། སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ། ཀུན་གཞི་ལས་ཡང་དག་པར་བྱང་བ་ཀུན་གཞི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཅན་དག་ལ་ཀུན་གཞི་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཚོས་བསྟན་ན་ཉན་འདོད་ལ། རྣ་བ་གཉིད་དེ། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པར་སེམས་ཉེ་བར་འཛོག་ཅིང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་སྨྲ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ན་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་གྲངས་འདིས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེག་པར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་འདུན་བལ་ཆེན་སྡེའི་ལུང་ལས་ཀྱང་རྒྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། རྒ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་

ཤེང་ལྡོན་པ་བཞིན་ནོ། །ས་སྟོན་ཀྱི་སྡེའི་ལུང་ལས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་ཐུང་ངོ་རྣམས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། ལ་ལར་རེས་འགའ་གཟུགས་དང་སེམས་རྒྱུན་ཆད་པར་སྣང་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དེའི་ས་བོན་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་བ་དང་། །ཤེས་པ་དང་ནི་གཉིས་བ་དང་། །གཡོ་བ་དང་ནི་རྟོགས་པ་དང་། །བདུན་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཉིད་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། རྟ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་བར་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་ཐམ་ཚན་ཡོད་པར་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། འདིར་ཚིག་འབྱུ་ཐ་དད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་ཐ་དད་པར་ཡང་ཡོད་ཅིང་། །ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །གཞན་དག་ནི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །གཞན་དག་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཀུན་གཞིའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣོངས་ནས་ལུང་དང་རྟོགས་པས་དེ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟེགས་པར་རྣམ་པར་གཞག་

བའི་ཚུལ་དུ་ན་ཡང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་མི་རུང་བ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་མ་རྟོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་ཆེས་བཟང་ངོ། །རྗེ་ལྟར་ཆེས་བཟང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་དན་འགྲོ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདོད་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་སྤྲོ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་དང་འབྲལ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །བདེ་བའི་ཚོར་བ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་གོང་མ་ལ་མེད་དེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་མེམས་ཅན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་དེར་ཡང་དེ་དག་སྤྲོ་བ་མི་རིགས་སོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡང་ཚོས་འདི་པ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་དེ་དག་སྤྲོ་བ་མི་རིགས་སོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནང་གི་བདག་གི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་ཞིག་པར་འདོད་ཀྱང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་རྣམས་དེ་རྣམ་པར་ཞིག་པར་འདོད་པར་ནི་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་གོང་མར་སྐྱེས་པ་རྣམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བདེ་བ་དང་མི་མཐུན་ཏེ་ཅིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོར་ཆགས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་འདི་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་མི་མཐུན་ཏེ་ཅིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོར་ཆགས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲེལ་པ་

ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་གཞི་ཉིད་དུ་ཆེས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟུག་པོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་ནས་འདི་འི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། རྒྱུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས། ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པས། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་གི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཉིད་ནི། གང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའོ། །བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེག །བག་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་པ་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞེ་ན། ཚོས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། འགག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་ལ་དག་ལ་མེ་ཏོག་གིས་བསྒོས་པ་ཉི་ལ་དང་མེ་ཏོག་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་ཉི་ལ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོང་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་སེམས་ནི་

དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་མང་དུ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཐོས་པ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ་འབྱུང་ཞིང་འགགས་ཀྱང་སེམས་ནི་དེ་བརྟེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། བག་ཆགས་དེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་ཚོས་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟུང་གྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཆུལ་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་དག་ཅི་སོ་སོ་ཐ་དད་དམ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་ཤེ་ན། དེ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་དང་རྟོས་སུ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གང་དེ་འབྱུང་བའི་མཐུའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ལ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་དེ་དག་དུས་མཉམ་དུ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གཅིག་འབྱུང་བར་རྟེ་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་མར་མེའི་མེ་ལྷུ་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱིང་བོ་ཚོག་པ་ཐན་ཚུན་དུས་མཉམ་པ་དང་། མདུང་ཁྲིམ་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་མི་འགྲིལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གཅིག་འབྱུང་བར་བལྟའོ། །རྟེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་གཞག་སྟེ། རྒྱུ་ཅི་ཙམ་གཞན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨོས་ཚོས་ཐ་དད་པ་སྨོས་ཚོགས་དག་གིས་རྒྱུར་ཅི་ལྟུང་རྟེ་ན། དཔེར་ན་'''ཆི་ཀུའི[2]རྩི་སྨོས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་རས་སྨོས་ཚོགས་སུ་མི་སྣང་བ་གང་གི་ཚེ་ཚོན་ཀྱི་སྣོད་དུ་བཅུག་པ་དེའི་ཚེ་རས་ལ་ཚོན་

2 མ་ཕྱི། ཬབཟན། ཆི་ཀུའི སྣར་ཐང་། ཀ་བཤད་ཬན། ཆིག་ཀུའི ཅོན། ཬབཟན། ཆི་ཀུའི

རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དུ་མ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བག་ཚགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟོས་པ་ཡང་བག་ཚགས་ཀྱི་དུས་ན་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཚོན་གྱི་སྟོང་དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ན་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཚད་མེད་པ་དག་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུ་བ་མཚོག་ཏུ་ཟབ་པའི་ཉེན་ཅིང་འབྱེད་བཞིན་ཅིང་འབྲུང་བའོ། །མདོར་བསྡུ་ན་ཉེན་ཅིང་འབྱེད་པར་འབྲུང་བ་ནི་འདི་གཉིས་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྡུག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཅན་དང་། སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བཉེན་ནས་ཆོས་རྣམས་འབྲུང་བ་དེ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཅན་ཏེ། དོ་བོ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཆུན་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེན་ཅིང་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཅན་ཏེ། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་དག་ཏུ་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་ལུས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆུན་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཉེན་ཅིང་འབྱེད་པ་དང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྟོངས་པ་དག་ཁ་ཅིག་ནི་བདག་ཏུ་ཀྱི་ཆུ་ལས་བྱང་བ་ཉིད་དུ་ཏོག །ཁ་ཅིག་ནི་སྟོན་བྱས་པའི་ཆུ་ལས་བྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆུ་ལས་བྱང་བ་ཉིད་དུ་ཏོག ཁ་ཅིག་ནི་དབང་ཕྱུག་གིས་སྤྲུལ་པའི་ཆུ་ལས་བྱང་བ་ཉིད་དུ་ཏོག ཁ་ཅིག་ནི་བདག་གི་ཆུ་ལས་བྱང་བ་ཉིད་དུ་ཏོག ཁ་ཅིག་ནི་ཆུ་མེད་པ་དང་། ཆུན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཏོག་གོ །ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཉིས་པ་ལ་རྟོངས་པ་དག་ནི་བདག་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོར་ཏོག་སྟེ། དཔེར་ན་མི་དམྱས་ལོང་མང་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གླང་པོ་ཆེ་མ་མཐོང་སྟག་ཅིག་སྟེ། དེ་དག་ལ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་གླང་པོ་ཆེ་

བསྟན་ལ། དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་གླང་པོ་ཆེ་དེའི་སྣ་ལ་རེག ཁ་ཅིག་གིས་ནི་མཆེ་བ་ལ་རེག ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རྟ་བ་ལ་རེག །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཤོང་བ་ལ་རེག །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་མཇུག་མ་ལ་རེག །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྐྲ་ཚིགས་ལ་རེག་ལ་དེ་དག་ལ་གླང་པོ་ཆེ་ཅི་འདྲ་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ན་རེ་གལ་ཙེལ་མདའ་ལྟ་བུ་ཞེག་གོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཏུན་ཤིང་ལྟ་བུ་ཞེག་གོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཞེབ་མ་ལྟ་བུ་ཞེག་གོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཏུན་ཀྱི་གཞི་ལྟ་བུ་ཞེག་གོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཐུགས་མ་ལྟ་བུ་ཞེག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདི་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་མི་ཤེས་པ་མ་རིག་པས་དམྱལ་ལོང་བཞིན་དུ་སྐྱར་པ། གླང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ནི་ངང་བཞིན་རྒྱུ་ཉིད་དུ་སེམས། ཁ་ཅིག་ནི་སྔོན་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་སེམས། ཁ་ཅིག་ནི་དབང་ཐུག་ཡོད་པར་སེམས། ཁ་ཅིག་ནི་བདག་ཡོད་པར་སེམས། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བར་སེམས། ཁ་ཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོར་སེམས། ཁ་ཅིག་ནི་ཟ་བ་པོར་སེམས་སོ། །མདོར་བསྡུ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྟེ། དེས་ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་ཐམས་ཅད་དང་། འཇིག་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་སོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཉེ་དེ་དག་ཀུན། །ས་བོན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །སྐད་ཅིག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་བྱེད། །དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་འབྱུང་བར་འདོད། །དེས་དང་རྟེན་ལ་ལྷོས་པ་དང་། །རང་གི་འབྲས་བུས་བསྟུབས་པའོ། །བཞེན་

ལུང་མ་བསྟན་བསྒོ་བྱ་བ། །སྒོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ལ། །སྒོ་བྱེད་དེ་ལས་གཞན་ནི་མིན། །དེ་ནི་བག་ཆགས་མཚན་ཉིད་དོ། །དྲུག་པོ་དག་ལ་འབྲེལ་མེད་དེ། །ཐ་དད་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །སྐད་ཅིག་ཕྱན་ཅིག་མེད་བའི་ཕྱིར། །རིགས་ལ་བྱ་ན་གཞན་དུ་ཐལ། །ཕྱི་དང་ནང་གི་ས་བོན་དེ། །བསྟེད་པ་དང་ནི་འཕེན་པར་འདོད། །མ་བཏབས་ཤེ་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། །མདའ་ནི་བར་དུ་མི་ལྷུང་བཞིན། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་བོན་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་ནང་གི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཉིད་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནང་གི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཉིད་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཕྱི་རོལ་ས་བོན་མ་བཏབ་བཟློ། །ནང་གི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐོས་སོགས་བག་ཆགས་མེད་ན་ནི། །དེ་འབྲས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཕྱིར། །བྱས་དང་མ་བྱས་འཇིགས་དང་ཐད། །ཉེས་པར་འགྱུར་བས་འགལ་ཕྱིར་རོ། །ནང་ནི་ཕྱི་རོལ་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་བག་ཆགས་རྟེན། །ཡང་འདྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུས་དང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དུ་བལྟ་སྟེ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས། གཅིག་ནི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །གཉིས་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཅན། །ཉེ་བར་སྤྱོད་དང་ཡོངས་གཅོད་དང་། །དེ་ཡི་འདྲུག་བྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ནི་གཅིག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཚོས་ཀུན་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་སྤྱོད། །དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན། །བཅུ་ཆུན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དང་། །རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོར་རྟག་ཏུ་སྤྱོད། །ཞེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་པོ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་བཅུ་ཆུན་དུ་རྒྱུའི་རྒྱན་ཡིན་ན། འོན་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཉིས་པ་ལ་གང་གི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདག་པོའི་

ཆུན་ཏོ། །ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་དག་ཆུན་དུ་ཞེག་གིས་སྐྱེ་ཞེ་ན། བདག་པོ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་ཆུན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འཁོར་བ་བ་དང་། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་འཁྲི་བ་པ་དང་། ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཅན་གྱི་ཆུན་ནི་བཞེ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་སྨིན་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །རྗེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་རྣམ་སྨིན་འདི་དག་གིས་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་དེ་ཅིས་མངོན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར། འདི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་རྟུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མི་རྟུང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མི་རྟུང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྗེ་ལྟར་མི་རྟུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་བག་ཆགས་ས་བོན་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟུང་སྟེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཏིལ་མར་དུ་ཡོ་དག་ལ་མི་རྟུང་སྟེ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་ཤིང་འགགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་དག་གི་ས་སོན་གྱི་དངོས་པོར་བག་ཆགས་བསྟོས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་དེ་ལ་ནི་བག་ཆགས་མེད་ཅིང་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ཀྱང་མི་དམིགས་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་སྟང་འགགས་པ་ནི་མེད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡིན་པས། མེད་པ་འདས་པ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་ངུ་མི་རུང་སྟེ། འདས་པའི་ལས་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ཡང་བག་ཆགས་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ཞིག་འདོད་ཆགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་གི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དང་གི་དངོས་པོ་ནི་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་བག་ཆགས་བསྟོས་པར་མི་རུང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྟོས་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་དེགས་སུ་དེག་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་མ་གོང་མ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནས་འཆི་འཕོས་ཀྱི། འདིར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་མ་བོན་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བག་ཆགས་དེ་གནས་དང་བཅས་པར་འདས་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་བཅས་པར་མི་རྟག་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ན་བག་ཆགས་དེ་གནས་དང་བཅས་ཏེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་སྟེ། མེད་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་རུང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཞེན་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་ན་ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་མི་རུང་ཞེ་ན། ཉེར་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་ནས་ཀྱི་འཕོས་པའི་ཡིད་བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་ན་གནས་པའི་ཚེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཉེར་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དེ་ནི་བར་མ་དོའི་སྲིད་པར་འགག་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་ཞུགས་པོ་ཉིད་དུ་བརྒྱལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་བརྒྱལ་ན་ནི་བརྒྱལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱལ་བ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དུས་རྒྱུ་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གནས་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བརྒྱལ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་ཅི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱལ་བ་དེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུགས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་གང་བརྒྱལ་བ་དེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མིང་དུ་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་སྐྱེ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་གང་གནས་ཀྱི་དངོས་བོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་ན། གང་རྟེན་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པར་རུང་རེ་སྐྱན། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་གྱུར་ཏོ། །ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྨིལ་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་གནས་སོ་སོར་འོར་དེས་པ་དང་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ནི་མི་རུང་ངོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་མདུང་ཐྲིམ་ལྡང་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་རུང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ནི་སེམས་ཅན་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཟས་སུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བས། ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཟས་བྱེད་པ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །འདི་ནས་ཕེ་འཕོས་ཏེ་མཉམ་པར་

གཞན་བའི་སར་སྐྱེ་བ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་སྒེལ་བ་ཡང་རྣམ་པར་སྐྱེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། དེའི་ས་བོན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་གཞན་དེ་མི་འཐད་དོ། །ཡང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱང་། ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྐྱེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། ས་བོན་མེད་ཅིང་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་མངོན་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་འགྲོ་བ་ལྷོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཚེད་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཚེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ན། དེ་དག་གི་འགྲོ་བ་གཉི་ག་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་གནས་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཡང་གནས་མ་ཡིན་ལ། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འགྲོ་བ་ཡང་གནས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །ལེགས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པཉམ། ཉེས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་འཆི་འཕོ་བ་ན་ལུས་སྨད་དམ་སྐྱོད་ནས་དེམ་ཀྱིས་དྲོད་ཡལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བས་ན་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མི་རུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ལས་འདོད་ཆགས་

དང་མ་བྲལ་བ་གཟུགས་ནི་སྟོང་བའི་སེམས་མ་ཐོབ་པས་འདོད་པ་ནི་སྟོང་བའི་དགེ་བའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྟོང་བ་ནི། འདོད་པ་ནི་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་ལས་བྱང་བའི་སེམས་དེ་ཡང་གཟུགས་ནི་སྟོང་པའི་སེམས་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེས་བསྟོས་པ་མེད་པས་ས་བོན་དུ་མི་རྟུང་ངོ་། །གཟུགས་ནི་སྟོང་པའི་སེམས་འདས་པ་ཚེ་རབས་དུ་མར་སེམས་གཞན་ཀྱིས་བར་དུ་བཅད་པ་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་དེའི་ས་བོན་ཉིད་དུ་མི་རྟུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་འོངས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ན་སྟོང་པའི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་དེའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། སྟོང་བ་ལས་བྱང་བའི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ནི་བདག་ཏུའི་ཕྱིན་ཡིན་པར་དེ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རྟུང་སྟེ། རྗེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་རྟུང་ཞེ་ན། གཞན་ཀྱི་སྣ་ལ་བརྟེན་པ་དང་སོ་སོ་རང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་རྒྱུ་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གཞན་གྱི་སྣ་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བག་ཆགས་སུ་བསྟོས་པར་འགྱུར་གྱང་ན། དེ་ལ་ཚོས་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རེ་ཞེག་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་

ལས་གཞན་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་གཡེང་བས་བར་དུ་ཚོད་ལ། གང་གི་ཚེ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་བའི་སེམས་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོས་བའི་བག་ཆགས་བསྟོས་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་འགགས་ཤིང་འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་འོན་ཏེ་མེད་ན། ཕྱི་ས་དེའི་ས་བོན་ཅན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་བའི་སེམས་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་གང་ཡང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་བའི་འཇིག་རྟེན་བའི་སེམས་དེ་ནི། ཡང་དག་བའི་ལྷ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་བའི་སེམས་དང་ནམ་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་འགག་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེས་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་བསྟོས་བའི་ཕྱིར་དེ་ས་བོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྨིན་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་ཐོས་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དེའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་དེགས་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྨིན་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་དེའི་གཉེན་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་བའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་རྟོ་སྟང་རུང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་བའི་སེམས་ནི་མ་འདྲེས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་དེའི་བག་ཆགས་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །བག་ཆགས་དེ་མེད་ན་ས་བོན་གང་ལས་འབྱུང་བ་བརྟོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་བའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐོས་བའི་བག་ཆགས་ས་བོན་ལས་དེ་འབྱུང་ངོ་། །ཐོས་བའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཅི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་བའི་ངོ་ཉིད་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་བའི་ངོ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཇི་

ལྷང་དེའི་གཉེན་པོའི་ས་བོན་དུ་རུང་། རྡེ་སྐེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཨ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་དེའི་གནས་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བགྱི་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་སུ་བྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་གནས་གང་ལ་འདྲུག་པ་དེ་ལྷན་ཅིག་འདུག་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འདྲུག་སྟེ། འོན་དང་ཆུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོའི་ས་བོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བག་ཆགས་ཆུང་ངུ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཆགས་འབྱིང་པོར་འགྱུར་རོ། །བག་ཆགས་འབྱིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཆགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཆུང་ངུ་དང་འབྱིང་པོ་དང་ཆེན་པོ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ས་བོན་དུ་བལྟ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་མ་བྱུང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་དང་། ཉེས་པར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དེས་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་སུ་མཐུན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བསྡུས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་སུ་བསྡུས་པར་ཡང་བལྟའོ། །དེ་ནི་

ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚོར་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རྣམ་པར་བྱོལ་བའི་ཡུལ་སྣ་བསྡུས་པ་སྟེ། ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་གོ་དང་ཆེན་གོ་རྣམས་ལྟ་རྣ་ལྟ་བུར་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འབྲི་ཞིང་གནས་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །གནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁ་བའམ། ཐམས་ཅད་པ་ཡང་ས་གོན་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རྟེ་ལྟར་ན་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཆུ་དང་ཏོ་མ་བཞིན་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲིབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དང་པས་ཆུ་ལས་ཏོ་མ་འཐུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན། མཉམ་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སའི་བག་ཆགས་འགྲིབ་སྟེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་སའི་བག་ཆགས་འཕེལ་ནས་གནས་སྐབས་པ་བཞིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མི་འབྲལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཡང་ཕྱིར་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་རིགས་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོར་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ལངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གདོད་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུན་ཆད་ཉམ་མས་སྤྲོ་ར་བ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པས་མེམས་དང་བཅས་པ་སྨོས་དུ་མེམས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་མེམས་དེ་མི་རུང་སྟེ། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་མི་རིགས་

པས། དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རེག་པ་དཔེགས་པས་འདུ་ཤེས་པ་དང་ཚོར་བ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་མཐུས་མཉམ་པར་གཞག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་པ་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣེན་ལས་བརྟེན་པ་དབྱེར་མེ་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །གང་ཡང་གཟུགས་དང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དེའི་ཡང་གོང་མ་བཞིན་དུ་མི་འཐད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཟུགས་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་པ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་པའི་དེ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཉིད་དུ་རུང་བ་མ་གཏོགས་པར་དབྱ་བཅོམ་པའི་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱང་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད་པ་ནམ་ཡང་མེད་པ་རྣམས་པའི་རྟེན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡང

བ་རྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། མདོོ་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་བཞིར་བཤུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མངོོན་པར་བརྗོོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་། བདག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །རྣམ་པ་བཞིའི་ནི་འཕེན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཁོ་ནས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་སོ། །དེ་ལ་འཕེན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་བག་ཆགས་གསར་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་མི་རྟག་ཅེ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གང་འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྟེ། དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་ས་བོན་མེད་པས་ཡང་འབྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་མི་རྟུང་ངོ་། །དེ་ལ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གང་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དེ་དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་མི་རྟུང་ངོ་། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། གང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཐུན་མོང་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་སོ་རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །གཉེན་པོ་བྱང་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་

གོ། །སྒྲུབ་མོང་པ་གཞན་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ལ་ནི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་ཐ་དད་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་བཤུ་བར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། སྒྲུབ་མོང་འཆིང་བ་སྤང་དཀའ་དང་། །ཡོངས་ཤེས་བྱ་བར་དཀའ་བར་འདོད། །ཕྱི་རོལ་མཚན་མ་ཆེན་པོ་ལས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཐ་དད་སེམས། །དེ་ནི་འགགས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །དག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་དག །སངས་རྒྱས་གཟིགས་པ་རྣམ་དག་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་རྣམ་པར་དག །སྒྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཚོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཏེ། དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བའི་ཟྭེ་བག་མི་རུང་ངོ་། །ཡང་གནས་བན་ལེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གནས་བན་ལེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པས་གནས་ཀྱི་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། ལས་སུ་རུང་བའི་ཟྭེ་བག་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྦྱང་ཟིན་པ་དང་། མ་སྦྱང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་སྦྱང་ཟིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ས་བོན་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པའོ། །མ་སྦྱང་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཏེ། སོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྤྲོས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་དག་བ་དང་སྟོག་པའི་ལས་བྱས་ཤིང་བྱས་པ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་སྦྱང་ཟིན་པ་ཡང་མི་རུང་ལ། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་གསར་

དུ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །ཡང་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་རྨི་ལམ་དང་རབ་རིབ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་ཡང་དགུ་བ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྟོག་པའི་ཤེས་རིག་ནི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ། །ཡང་མཐའ་དག་ཉིད་དང་། མཐའ་དག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། བཅིངས་པ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཐའ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཉམས་པར་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྲོས་གཅིག་བཏེག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཏུ་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཏུ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་སྟེ་སྣང་རོ། །དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རིམ་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་རུང་ངོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་སྤངས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མ་བསྒྲིགས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་འགལ་བ་མེད་དེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ནི་ཟན་ཚུན་མི་མཐུན་ནོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་བྱུང་ན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པར་མི་རུང་ངོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱའི་གནས་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ།

བཟ་བོ་གཉིས་པ།

ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་བོན་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྟོག་པས་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་། ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་དན་འགྲོ་དང་ཆ་ཕོ་དང་ཆ་མོ་དང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དུས་དང་། གྲངས་དང་། ཡུལ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མདོར་བཅུད་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་འགྲོ་དང་དན་འགྲོ་དང་ཆ་ཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་གནས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྡུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ནོར་བའི་དོན་སྣང་བའི་གནས་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་དོན་ཉིད་དུ་སྣང་བའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་གཏན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཁམས་དྲུག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེས་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ཁམས་དྲུག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དྲུག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་གི་རང་ཏུ་དབྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ནི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་ཚིག་ཅེ་ན། རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ལྡང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཆུད་པར་

བྱའོ། །སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་པས་ནི་སྐྱ་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། རབ་དིབ་རྣམས་དེས་བཏབ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སད་པ་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཟད་ན། དེས་ན་རྨི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པས་རྨི་ལམ་རྨི་ཞིང་མ་སད་པ་ལ་མི་འབྱུང་གི་སད་པ་ལ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པས་མ་སད་པ་ལ་མི་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པས་སད་པ་ལ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པས་མ་སད་པས་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་ཞེ་ན། ལུང་དང་དེགས་པས་དཔག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལུང་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤ་བཆུ་པ་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགོངས་པ་དེས་པར་འཕེལ་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་ཞུས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཏེའང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཅི་སེམས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བཀྱེའམ་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བཀྱེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ན། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་དེ་ཉིད་ཡང་མཐོང་བ་ལགས། བྱམས་པ་ཚོས་གང་ཡང་ཚོས་གང་ལ་ཡང་མི་འཛིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྣང་

ངོ། །དེལེར་ན་གཟུགས་ཀྱིས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ། གཟུགས་ཉིད་མཐོང་། གཟུགས་བརྟན་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་གཟུགས་དེ་དང་གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་དེ་དོན་ཐ་དད་པར་སྣང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་དེ་ཡང་དེ་ལས་དོན་ཐ་དད་པར་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ལུང་འདིས་དེགས་པ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པར་བསྟོས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་མཐོང་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་སེམས་མཐོང་བ་སྟེ། རྣམ་པར་བསྟོས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་མེད་དོ། །དེགས་པ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་དེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བར་འོས་སོ། །རྣམ་པར་བསྟོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དྲན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་མདུན་དུ་བཞག་ན་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་དྲན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འདས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་སྣང་བ་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །རྟེས་སུ་དཔག་པ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་ཤེས་པས་མ་སངས་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་དུ་རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱའོ། །གང་ཟི་ལམ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་དེག་པ་སྣང་ཚེགས་བསྟན་པ་དེ་དག་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དེག་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་རིགས་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དེག་པ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་རྟེ་ལྟར་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་བསལ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་ལུང་དང་དེགས་པས་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། ཐ་མ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཉིད་དུ་སྣང་ཞིང་མཚུངས་ལ་

བསྟན་པར་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་ཅེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་སོང་པའི་གཞི་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ནི་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་ཉོན་སོང་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་སོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདི་དག་འབྱུང་དུ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་དང་འཁྲུལ་པ་ནི། །ཀུན་རྫུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པར་འདོད་དེ། །རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་ན་ནི། །ཀུན་རྫུགས་ཅན་མིན་དང་ཅིག་ཤོས་མེད། །ཅེའི་ཕྱིར་ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེས་སྦྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་འདུས་པར་འབྱུང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མངོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེའི་ཕྱིར་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཏེ་སྐད་དུ་སློས་པ་རྣམས་འབྱུང་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་བའི་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཡན་ཆུན་གྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཉེ་བར་སྦྱད་པའི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱད་པའི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་རྒྱཁྱི་སྡོང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་ནི་དོན་མེད་

པ་དང་། གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་ལྡན་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣ་ཚོགས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་ནི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་མེད་པས་དེ་ཙམ་ཡིན་ལ། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དག་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བ་ཡིན་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་བར་དག་ནི་རྒྱུ་མཚན་དང་ལྟ་བ་དང་བཅས་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ནས་ཆོས་ལ་ཐུག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་ཤིང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པས་ནི་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤིན་རོ། །འདིར་ཚིག་སུ་བཅད་པ། དེ་ཙམ་གཉིས་དང་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་རྟོགས་པར་འདོད། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཞུགས་གྱུར་པ། །དེ་དང་བྲལ་ན་དེ་ཕྱིར་ཡང་། །ཁ་ཅིག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་དེ་དང་དེ་ནས་འབྱུང་བ་ན་དེ་དང་དེའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། སེམས་པ་ལ་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་སྨན་མོ། །རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་དོན་ཙམ་དུ་སྣང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཅན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལུས་ལ་གནས་པ་བཞིན་དུ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རེག་བྱ་ལ་འཇིག་པར་སྣང་བ་ཡང་འབྱུང་བོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། གང་ཞེག་ལུས་མེད་ཟུག་གནས་ཤིང་། །རིང་དུ་འཚོ་

ལ་གཅིག་ཏུ་རྟུ། །གདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །དེ་ནི་བྱམ་ཆེར་ངས་བཤད་དོ། །ཡང་དབང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་རྟོང་སྟེ། ཡིད་ནི་འདི་དག་གི་སྟོན་པའོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་དུ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེར་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ནི་དེའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཉིད་དེའི་ལྟ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ན་དེ་འབྱུང་བའི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ན་དོན་སྣང་བཞིན་དུ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྗེ་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས་ནི་དེ་ལེར་ན་ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། མི་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཤ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐ་དད་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དམིགས་པས་ནི། དེས་ན་འདས་པ་དང་། མི་འོངས་པ་དང་། ཆི་ལས་དང་། གཟུགས་བརྙན་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འབད་པ་མེད་པར་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པས་ནི་དོན་ཡོད་ན་དོན་དུ་དམིགས་པའི་རྣམ་

བར་ཤེས་པ་འབད་པ་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པར་འཇུར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་ཤེས་པས་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། བསམ་གཏན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་མོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དོན་དེ་དག་སྣང་བ་དང་། ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཚོས་ལ་ལྟག་མཐོང་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་དོན་སྣང་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་མེད་པར་བྱག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཏེ་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ཤེ་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །འདས་སོགས་དེ་བཞིན་ནི་ལམ་དང་། །གཟུགས་བརྟེན་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །དེ་ལ་དམིགས་པར་རྟུང་ཕྱིར་རོ། །དོན་ཤེ་དོན་དུ་གྲུབ་གྱུར་ན། །ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་མི་འགྱུར། །དེ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འཕོབ་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཡང་། །མོས་པའི་དབང་གིས་མ་ལ་སོགས། །དངོས་པོ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་སུ་ཞེག་ཟློ་ལྟན་ཞེང་། །ཞི་བ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཚོས་ཀུན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། །དེ་ལྟར་དོན་རྣམས་སྣང་ཕྱིར་དང་། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་བ་ལ། །དོན་ཀུན་སྣང་བ་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །དོན་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །དེ་མེད་པས་ན་རྣམ་རིག་མེད། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དོན་སྣང་བའི་གནས་གཞན་གྱི་དབང་

གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བས་ན་རྟེན་གྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལས་ལྟག་པར་བདག་ཉིད་གནས་པར་མི་ནུས་པས་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གནས་པའི་དོན་མེད་པ་སྟང་བ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ཇི་ལྟར་ན་ཀུན་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཅི་ལོག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་ཀུན་བརྟགས་པའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པས་ཀུན་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཏན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དག་གི་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚོག་གི་དོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡོད་ཅིང་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡོད་ན་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་གང་ཡིན། ཀུན་ཏུ་བརྟག་པ་ནི་ཅི་ཞེག །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རང་བཟློད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གིས་འབྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཏུ་རྟོག་པས་ཀུན་ཏུ་

རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བས་ན་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་གང་དུ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་གང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ཅིང་དམིགས་པ་གང་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་གང་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་དང་། ངག་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བ་གང་དང་། ཐ་སྙད་གང་དང་། སྐྱེ་འདོགས་པ་གང་གིས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ཅེ་ན། མིང་གིས་དམིགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དེར་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ལྟ་བས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངག་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བ་དང་། ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་བཞི་པོ་དག་གིས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དང་། མེད་པའི་དོན་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་འདོགས་པས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་གོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་ཚུལ་ཅི་ཐ་དད་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དོ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ན་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པའོ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ན་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །གང་གིས་ན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་གང་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་དེ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་གང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་

བརྒྱས་པ་དེ་ལྟར་དེ་གཉན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ངོ་བོཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བྱས་པ་གཞན་གྱི་དབང་སྟེ། གཞན་གྱི་དབང་རྣམ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དབང་ངོ་། །ཀུན་ཏུ་བརྒྱས་པའི་ངོ་བོཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ངོ་བོཉིད་དུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བརྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་བྱས་པའི་ངོ་བོཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པར་ཡོངས་སུ་བྱས་པའོ། །ཡང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ངོ་བོཉིད་དུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། བྱང་བ་དང་མ་བྱང་བའོ། །བྱང་བ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །མ་བྱང་བ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། མིང་ལ་བརྟེན་ཏེ་དོན་གྱི་ངོ་བོཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མིང་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་ལ་བརྟེན་ཏེ་མིང་གི་ངོ་བོཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་འདིའི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མིང་ལ་བརྟེན་ཏེ་མིང་གི་ངོ་བོཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་མ་རྟོག་པའི་མིང་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །དོན་ལ་བརྟེན་ཏེ་དོན་གྱི་ངོ་བོཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མིང་མ་རྟོག་པའི་དོན་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་འདི་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་འདིའི་མིང་ནི་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། ཚ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མཚན་མའི་རྣམ་

བར་ཏྲོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །མཚན་མར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒེན་དང་བཅས་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །མཚན་མ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་། གནོད་པ་དང་དུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པས་དེ་འགྱུར་བའོ། །མཚན་མར་སྣང་བ་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཏི་སྐད་སྨོས་པའི་འགྱུར་བ་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འགྱུར་བའོ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་མཉན་པའི་རྗེས་སུ་འཇོག་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་མཉན་པའི་རྗེས་སུ་འཇོག་པའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་ལས་ཐོབ་པའོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་མཉན་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པའོ། །ཚུལ་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དམ་པའི་ཚོས་མཉན་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཚོས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པའོ། །མདོར་བར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་སོང་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་གོང་ཡིན་པའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། དངོས་པོའི་མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། སྟོ་

འདོགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། གཅེག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། དོགས་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། མིང་རྟེ་ཡུ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། དོན་རྟེ་ཡུ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། སྒྲོ་དེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། གཟུགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མིང་ནི་ངོ་བོའི་ཉིས་སྐྱོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། སྐྱོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཅེག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ནི་སྐྱོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཉིད་སྐྱོང་པ་ཉིད་དོ། །སྐྱོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་

ཞེས་བྱ་བའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མིང་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། མིང་བཅོས་མ་ལ་ཚོས་དེ་དག་སོ་སོར་རྟོག་ནས་མིང་སྤྲོ་བྱར་གྱིས་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ། རྗེ་ལྟ་རྗེ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། །གཟུགས་ལ་རྗེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་མཐའ་དག་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་དུ་ཟིན་ན། ཇི་ན་ཏེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་གྲངས་གང་གིས་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པས་དེས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་མ་ཡིན། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་པ་དེས་གཞན་གྱི་དབང་མ་ཡིན་ཡོངས་སུ་

བྱུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་གཞན་གྱི་དབང་མ་ཡིན། ཀུན་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་མངོན་ཞེ་ན། མིང་མངའ་བོས་བདག་མངའ་བོར་འགལ་བ་དང་། མིང་དེས་པ་མེད་པས་བདག་འཛེས་པར་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། མིང་གི་སྒྲ་རོལ་བློ་མེད་ཕྱིར། །མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་མ་དེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མངའ་དང་། །བདག་འཛེས་འགལ་བས་བྱུབ་པར་འགྱུར། །ཚོས་རྣམས་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་རྣམ་དག །སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་མེད་འཇུག་དང་། །དེ་བཞིན་མཁའ་འཇུག་ཤེས་པར་བྱ། །རྟེ་ཡུང་སྐད་བ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་དུ་ཟིན་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། དེ་མེད་ན་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་ངོ་བོཉིད་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟེ་ཡུང་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་ངོ་བོཉིད་མེད་དུ་ཟིན་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་དམིགས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་བྱུབ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག །དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའི་བསྟན་པ་དེར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོཉིད་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། མེད་པའི་རྣམ་གྲངས་

བསྟན་བས་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱུ་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། བག་ཅ་དང་། ཆུ་ཟླ་དང་། སྨྱུག་པ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམ་པ་བཞི་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ མེད་པར་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་པའོ། །དེ་ཐོབ་པའི་ལམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དབང་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། བྱང་ཆེན་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་བསྟན། །རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་པ་བསྟན། །རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་བརྟེན་ནས། །ཡོངས་སུ་བྱང་བ་བསྟན་པ་ཡིན། །དག་པ་དེ་ཞེ་རང་བཞིན་དང་། །ཇི་མེད་དང་ལམ་དང་དམིགས། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམས། །རྣམ་པ་བཞི་པོས་བསྡུས་པ་ཡིན། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་བསྟན་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་

ཉིད་ལ་གཞན་དག་ནོར་བ་ཉིད་དུ་སོམ་ཤི་ཟ་བ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གཞན་དག་ཏེ་ལྟར་ནོར་བ་ཉིད་དུ་སོམ་ཤི་ཟ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གཞན་དག་འདི་སྙམ་དུ་དོན་མེད་པ་ཏེ་ལྟར་སྤྲོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གི་སོམ་ཤི་ཟ་བ་དེ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་སྨྲ་མ་ལུ་བྱ་ཉིད་དོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དོན་མེད་པ་རྣམས་ཏེ་ལྟར་འབྱུང་སྙམ་དུ་སོམ་ཤི་ཟ་བ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་སྨྲ་མ་ལུ་བྱ་ཉིད་དོ། །དོན་མེད་ན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཉེ་བར་སྤྲོད་པར་ཏེ་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་དུ་སོམ་ཤི་ཟ་བ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་རྣོ་ལམ་ལུ་བྱ་ཉིད་དོ། །དོན་མེད་ན་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཏེ་ལྟར་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་སོམ་ཤི་ཟ་བ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙས་པ་ལུ་བྱ་ཉིད་དོ། །དོན་མེད་ན་ཏེ་ལྟར་མིག་ཡོར་ལུ་བྱ་ཉིད་དོ། །དོན་མེད་ན་ཏེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་སྨོ་ཚོགས་འབྱུང་སྙམ་དུ་སོམ་ཤི་ཟ་བ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་བྱ་གཡུག་ཚ་ལུ་བྱ་ཉིད་དོ། །དོན་མེད་ན་ཏེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་ཉེར་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྲོད་ཡུལ་འབྱུང་སྙམ་དུ་སོམ་ཤི་ཟ་བ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་ཚུ་རྩ་ལུ་བྱ་ཉིད་དོ། །དོན་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསམས་བཞིན་དུ་ཏེ་ལྟར་སྐྱེ་སྙམ་དུ་སོམ་ཤི་ཟ་བ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར་སྤྱལ་པ་ལུ་བྱ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལས་དགོངས་ཏེ། ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཁོར་བ་ཡང་མི་དམིགས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་དམིགས་ཞེས་བསྟན་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉེད་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ལས་དགོངས་ནས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཚས་ནི་འཁོར་བའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཚས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་ཆོས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། དེ་གཉིས་གའི་ཚར་གཅིག་པའི་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཅི་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་ཤེ་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚར་གཅིག་པས་བའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚར་གཅིག་པས་བའོ། །གཞན་གྱི་དབང་དེ་ཉིད་ནི་དེ་གཉིས་གའི་ཚར་གཅིག་པ་སྟེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དོན་འདི་ལ་དཔེ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེ་ནི་ས་ཁོང་ན་གསེར་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ཁོང་ན་གསེར་ཡོད་པ་ལ་ནི་སའི་ཁམས་དང་ས་དང་གསེར་དང་གསུམ་དམིགས་སོ། །དེ་ལ་སའི་ཁམས་ལ་ནི་མེད་པའི་ས་དམིགས་ལ། ཡོད་པའི་གསེར་ནི་མི་དམིགས་ཏེ། འདི་སྐར་མེས་རེག་ནས་མི་སྐང་ངོ་། །སའི་ཁམས་ནི་ས་ར་སྐང་བ་ལ་འོག་བར་སྐང་ངོ་། །གསེར་དུ་སྐང་བ་ན་དེ་བཞིན་དུ་སྐང་ངོ་། །དེ་བས་ན་སའི་ཁམས་ནི་གཉིས་གའི་ཚར་གཅིག་པས་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་མ་རེག་པ་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐང་གི །ཡང་དག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ནི་མི་སྐང་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་རེག་པ་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་ཡང་དག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐང་གི །ཞེས་པར་ཀུན་ཏུ

བརྟག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ནི་མི་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནི་གཉེན་གཅིག་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ས་ཁོང་ན་གསེར་ཡོད་པ་ལ་སའི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལ་ལར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་གོ་ཞེས་བསྟན། ལ་ལར་ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བསྟན། ལ་ལར་ནི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཅི་ལས་དགོངས་ཏེ་རྟག་པ་ཞེས་བསྟན་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཚས་རྟག་པའོ། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚས་མི་རྟག་པའོ། །གཉེ་གཅིག་ཙམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་དགོངས་ནས་བསྟན་ཏོ། །རྗེ་ལྟར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། དག་བ་དང་མི་དག་བ་དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། སྐྱོང་པ་དང་མི་སྐྱོང་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་མ་རྣམ་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། གཅིད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་གཅིད་མ་ནས་མ་ཞི་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ལྷའམ་ཡོངས་སྐུ་ལ་ལ་སོགས་

བའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་པ་དག་ཏུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། རྟེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཡོད་མིན་ཞིང་། །རྟེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མར་སྣང་། །དེ་བཞིན་ཚོས་དང་ཚོས་མེད་པ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་དུ་བསྟན། །ཚ་རེས་དེ་དག་མེད་པ་དང་། །ཡོད་པ་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། །གཉི་གའི་ཚས་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་། མེད་པཁང་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་མཛད་པ། །རྟེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་མེད། །དེ་ཕྱིར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མཛད་པ། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྣང་བྱུང་བ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་མཛད་པ། །རང་དང་བདག་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་གི་དངོས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །གཟུང་བ་བཞིན་དུ་དེ་མེད་ཕྱིར། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དུ་བཞེད་པ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིས། །ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བརྟེན་བྱས་ཏེ། །སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་གཙོད་ཞེའོ། །རྣང་བཞིན་སྐྱ་དན་འདས་པར་བྱ་བ། །ཡང་དག་ཐོངས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡོན་བོར་དག་ཐོངས་པ་བཞིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དག་ཐོངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ཉིད་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པར་གཟིགས་སུ་བྱོང་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གཞན་ལ་དག་ཐོངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་མང་གི་མཚན་ཉིད་བས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས་བཀའ་ཅི་སྙམ་བྱེད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་གཞན་ལ་དག་ཐོངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གང་གིས་བྱི་བ་སྙིང་རྗེ་ཅན་ལ་ལས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།

བྱའོ། །གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་སྦྱིན་པ་བསྒོམ་ལ། དེ་ཉིད་ལ་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་པའང་གསུངས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ཇི་ལྟར་ལྷུང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྟོམ་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ། འདི་ནི་དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཡང་ལྷོམ་པོང་དགོངས་པ་བཞི་སྟེ། གཞུག་པ་ལ་ལྷོམ་པོང་དགོངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོང་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོཉིད་དང་ཁྱད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པའོ། །མཚན་ཉིད་ལ་ལྷོམ་པོང་དགོངས་པ་ནི་གང་དུ་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པས་ངོ་བོཉིད་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་པའོ། །གཉེན་པོ་ལ་ལྷོམ་པོང་དགོངས་པ་ནི། གང་དུ་སྦྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོ་བསྟན་པའོ། །བསྡུད་བ་ལ་ལྷོམ་པོང་དགོངས་པ་ནི་གང་དུ་སྡུམ་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་ལ། དོན་ཉིད་གཞན་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། སྟེང་པོ་མེད་ལ་སྟེང་པོར་ཤེས། །ཐྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས། །ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་བབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་འཛད་པར་འདོད་པས་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། བཤད་རྒྱའི་དོན་བསྟན་པས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་སྟེ་དེ་དག་ཉིད་ལས་དེ་ཞེས་རྗེས་སུ་སྣང་བས་ཡུ་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ལས་ཀྱང་ཞེས་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཐལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་

རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ལྟ་དང་བཅས་པ་ལས། །དེ་དག་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་རྗེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྗེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མེད་ལ། ཡོངས་སུ་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ན་ཡོད་ན། དེ་ཁོ་ན་མ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བས་དུས་གཅིག་ཏུ་དེ་གཉི་ག་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་མི་དམིགས་པའམ་དམིགས་པའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པ་མེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་སྟེ། དེ་དམིགས་པ་ན་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མི་དམིགས་པ་ན་དེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་ལ་ནི་བརྟགས་པ་མེད། །ཡོངས་སུ་བྱང་པ་དེ་ན་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་གཉི་ག་ཡང་། །མི་དམིགས་དམིགས་པ་མཉམ་པ་ཡིན། །ཞེས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །བཤད་ཟིན་པ་དོན་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོག་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཚོག་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱ་བ་འཐམ། དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱ་བས་རྣམ་པར་ཞེ་སྡེ་བསྟན་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྲོད་པ་གཉིས་མི་མངའ་བ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ལ་མཚོག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་གནས་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ། སྤྲིན་མི་ལྡོག་པའི་ཚོས་དང་ལྡན་པ། སྤྲོད་ཡུལ་ཀྱིས་མི་འཛོགས་པ། རྣམ་པར་གཞག་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། དུས་

གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའི་སྐུ་དང་ལྡན་པ། ཚོམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ། སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཐྲོ་མངའ་བ། ཚོམ་མཉེན་པ་ལ་ནེམ་ཆུང་མེད་པ། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྐུ་མངའ་བ། ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་མནོས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དམ་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་འདེས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ། མཐའ་དང་དབུང་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་སྣང་བ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ། ཕྱི་མའི་མཐའི་སྐད་ཐུགས་པ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྟན་པའོ། །ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདིའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ཚིག་ལྔག་མ་རྣམས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཉིད་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་བཅུ་དག་གསུངས་པར་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་ཤེན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཤེས་པར་མངོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་པའི་ཐྲུལ་པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གནས་པ་དང་དགོངས་པ་དང་། ཟིན་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་མི་ཟུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལུང་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྲོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འདྲུག་པར་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཆོས་འབྱུང་བ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མོས་པ་རྣི་ལྟ་བ་ནཞེན་དུ་སྐྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐུ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་མེམས་ཅན་འདུལ་བར་སྤྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཉམ་པ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མོས་པ་རྣི་ལྟ་བ་ནཞེན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མ་འཁེས་པ་སྐྱོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཁོར་བའི་མཐའ་རྣི་ཙམ་པར་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་དང་། བདེ་བ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །དོན་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི་ཡང་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་ཆོས་སྐམ་ཙུ་རུ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐམ་ཙུ་རུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདུད་པ་དང་བདག་ཅེ་རི་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པ་དང་། བཅོམ་མ་མ་ཡིན་པར་བྱམས་པ་དང་། མཛའ་བ་དང་མི་མཛའ་བ་ལ་མེམས་སྙོམས་པ་དང་། ཆུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་བར་དུ་གཏན་དུ་མཛའ་བ་དང་། ཚིག་རན་པ་དང་། འཇུམ་པའི་བཞིན་གྱིས་གསོང་པོར་སྨྲ་བ་དང་།

སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པ་དང་། ཁྲད་བློངས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིད་ལུག་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་དོན་གྱིས་ངོམས་མི་སྐྱོང་བ་དང་། བདག་གི་འཁྲུལ་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་པར་ལྟ་བ་དང་། གཞན་གྱི་འཁྲུལ་པ་རྣམས་ལ་མི་གཅེ་བར་བསྐོ་བ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མི་རེ་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། སྲིད་པའི་འཇོ་བར་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པའི་ཆུ་ལ་ཁྱིམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་འཐྱས་པ་མེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྣམ་པར་བསྒོམ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཐབས་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཟིན་པའི་ཐབས་དང་། ཆུ་ལ་ཁྱིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང་། ཆུ་ལ་ཁྱིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ལ་གཉེས་སུ་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་། གྱས་པར་བྱས་ཏེ་ཚོས་ཉན་པ་དང་། གྱས་པར་བྱས་ཏེ་དགོན་པར་གནས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣ་ཚོགས་དག་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། ཟེག་པ་དམན་པ་མི་འདོད་པ་དང་། ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབ་ཡོན་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྤྲིག་པའི་ཀྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་གཏོང་བ་དང་། ཚོག་གཅིག་ཏུ་ཆད་པ་དང་། བདེན་པ་གཅེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྤྲོན་དུ་འཞོ་བ་ཞེས་རྨད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚོག་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོག་དང་ཡོ་བབ་ཏུ་དབྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་ཁན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཁན་པ་དང་། བདེ་བར་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཚོག་འདི་ནི་ལས་བཅུ་དྲུག་གིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལས་བཅུ་དྲུག་ནི་གཅིག་ཆས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་སྟོང་བའི་ལས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་ལས་དང་། གཞན་ཀྱིས་བྱེད་དུ་མ་བཅུག་པར་བདག་ཉིད་སྟོང་བའི་ལས་དང་། མི་འཁྲུགས་པའི་ལས་དང་། ཟང་ཟིང་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཟན་འདོགས་པ་དང་། གཙོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་དང་། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཚིག་གསུམ་ཀྱིས་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ལས་དང་། ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་ངག་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྲུག་བསྟལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང་། མི་ཞུམ་པའི་ལས་དང་། མི་བཟློག་པའི་ལས་དང་། ཐབས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ལས་དང་། ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཐོག་ལས་འདུན་པ་བཟློག་པའི་ལས་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་། ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་དང་། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཚིག་བདུན་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕྲོ་བའི་ལས་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། དགེོན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རྟམ་པར་རྟོག་པ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་། གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཉིས་ཀྱིས་ཐོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཚིག་བྱེད་གྱིས་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཚིག་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མཐུ་ཐོབ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཚིག་གསུམ་ཀྱིས་བླུབ་པའི་ལས་དང་། ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྨྲད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འདོམས་

ཤེང་རྡེས་སུ་སློབ་པ་དང་། གཅེག་ཏེ་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་སྦྱད་པ་དང་། སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚོགས་བཞེས་དེས་འཛོག་པའི་ལས་དང་། ཚོགས་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་ཉེར་བརྒྱད་ནས། །ཚོགས་དབྱེ་ཡོན་ཏན་རྣམ་གྲངས་ཀྱི། །དང་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་ཉེར་བརྒྱད་ནས། །ཐ་དད་དོན་གྱིས་ཐ་དད་ཚོག །ཅེས་རྗེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་ལས་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཏེ་ལེའུ་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ།། །།

ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ།

བམ་པོ་གསུམ་པ།

ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་རྗེ་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། མང་དུ་ཐོས་པས་བསྡོས་པའི་གནས། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟར་ཆུ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྡུས་པ་ཚོས་དང་དོན་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཅན་གཞན་གཟུང་བའི་དངོས་པོའི་གནས་ལྟ་བུ་ལྟ་བ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྗེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པའོ། །འདི་ལ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་སུ་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མང་དུ་ཐོས་པས་བསྡོས་པ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཚད་མེད་པ་མཉེས་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་གཅིག་ཏུ་མོས་པ་ཅན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལེགས་པར་བསགས་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལེགས་པར་བསགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །གང་ཏུ་འཇུག་ཅེ་ན་ལྟ་བ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་དང་དོན་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་

ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་རྗེས་སུ་སྤྲོགས་པ་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པ་དང་། སྤྲིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་གིས་འཇུག་ཅེ་ན། དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་བསྟེན་པ་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མེམས་སྤྱོང་བ་དང་། གནས་བཞི་སྤྱོང་བ་དང་། ཚོས་དང་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་རྟག་ཏུ་དང་གུས་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་བ་ལ་བག་ཡོད་པས་འཇུག་གོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མིར་གྱུར་པའི་མེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ་སྙམ་པ་ནི་མེམས་སྤྱོང་བ་དང་པོའོ། །བསམ་པ་གང་གིས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་སྟེ། དེས་བདག་ཚེགས་ཆུང་ངུས་ཐ་དོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་ཐོག་གཅིག་ལ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ་སྙམ་པ་ནི་བསམ་པའོ། །བསམ་པ་གང་གིས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་སྟེ། དེས་བདག་ཚེགས་ཆུང་ངུས་ཐ་དོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་ཐོག་གཅིག་ལ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ་སྙམ་པ་ནི་བསམ་པ་གང་

གིས་ལེགས་ཡིད་ཀྱིས། །སྨྲིན་པ་ལ་སོགས་བྱེད་པ་ཡི། །བསམ་པ་དེ་ཐོབ་བརྟན་རྣམས་ཀྱི། །སྨྲིན་པ་ལ་སོགས་ཉིད་དུ་བརྗོད། །དགེ་དང་ལྡན་པ་ཤེ་མ་ཐག །འདོད་བཞིན་ཟུན་སུམ་ཚོགས་ལུས་འཐོབ། །སྐད་པ་དགེ་ལྡན་འཕལ་དུ་ཡང་། །ཟུན་སུམ་ཚོགས་དེ་ཅིས་མི་འཐོབ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐད་པ་བསྟན་ཐོབ་དང་རང་བཞིན་བསམ་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་སོམ་ཉི་སྐད་པ་བཟུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཞེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་ཟེ་མེད་ཚོམ་མེད་པ་དང་། ཚོམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐད་པ་ཐོབ་པ་དང་བསམ་པའི་ཚོམ་ལ་ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐད་པ་ས་དུན་ན་གནས་པ་དང་། བཞག་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། མཚན་མ་གང་ཞེག་མདུན་བཞག་དང་། །གང་ཡང་བདག་ཉིད་གནས་པ་རྣམས། །ཀུན་ལ་ཆོ་ལྟ་མི་རྟོག་ན། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །གང་གིས་རྗེ་སྐད་འདྲུག་ཅེ་ན། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྟུས་པ། ཚོམ་དང་དོན་སྣང་བ་ལྟ་བ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་བཞི་སྟེ། མིང་དང་དོན་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཏགས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། མིང་དང་། དངོས་པོ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲུག་སྟེ། དེ་དག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འདྲུག་པར་བརྩོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་

བྱུར་པ་དེ་ཡི་གེ་དང་དོོན་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོོག་པ་དེ་ལ་ཡི་གེའི་མིང་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྟོོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོོག་གོ། །ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོོན་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྟོོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོོག་གོ། །མིང་དེ་ཡང་དོོ་བོ་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པར་ཟད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྟོོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ཤིང་མིང་དང་བཅས་པའི་དོོན་དོ་བོ་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་། དོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཅས་པ་དོོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ན། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་བཞིའ་དང་། ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཡི་གེ་དང་དོོན་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོོག་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དེ་ལ་འཇུག་ཅེས་ནི་རྗེ་སྐད་བྱ། ཅི་འབྲ་བར་ནི་འཇུག་ཅེ་ན། དེ་ཙམ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་གཉིས་དང་། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། མིང་དང་དོོན་དང་། དོ་བོ་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་། དོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དོོན་རྣམ་པ་དུག་དོོན་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་དག་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོོར་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོོན་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱན་ཁྲང་ན་སྨྲ་དུ་སྣང་བའི་ཐག་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་མེད་པའི་ཐག་པ་སྨྲ་ལ་སྐྱེ་ཀྱི་ཚྭ་ལྟོོག་ཅིང་། ཐག་པའི་ཚྭོོར་གནས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐ་མོོང་བྱ་ན་ནོོར་བ་སྟེ། ཁ་དོོག་དང་། དྲི་དང་། རོོ་དང་། རེག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཁ་དོོག་ལ་སོོགས་པའི་ཚྭ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཐག་པའི་ཚྭོོ་ཡང་བརྨོོག་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་

སུ་གྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆྱོ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཡི་གེ་དང་དོན་རྣམ་པ་དུག་སྟང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ། སྒྲུལ་གྱི་ཆྱོ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དུག་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་བསལ་ནས་བར་དེགས་པ་ཙམ་གྱི་ཆྱོ་ཡང་རྣལ་བར་བཞེག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡིད་ཀྱི་རྟོད་པ་སྟང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པས། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྟེ་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བརླྀག་ནས་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤིག་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་དོན་དུ་སྟང་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་དུ་སྟང་བ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། གང་གི་ཚེ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མིང་ལ་གནས་ཤིང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཆྱོ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པར་བྱེད་པ་མཉམ་པས་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡོངས་སུ་བྱང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཚོས་དང་གང་ཟག་ཚོས་དང་དོན། །བསྟུས་པ་དང་ནི་རྒྱས་དང་དེགས། །མ་དག་པ་དང་དག་དང་མཐའ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་མིང་གི་ཡུལ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་འཇུག་པས་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཞུགས་པས་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལེགས་པར་

རྟོགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་མཚོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་ལ་འདུག་ཅེ་ན། འཇིག་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞེ་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་པ་དེ་དང་། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཤེས་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་བོན་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་རིག་པའི་ས་བོན་སྟེལ་ཏེ། གནས་ཀྱང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འབྱུབ་པའི་སྐོོ་ནས། ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་གོ། །རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྣུམ་མ་ལུ་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཀུན་ཏུ་ལུ་བས་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སྣུམ་མ་བྱས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྣུམ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་སྟོོན་པ་ལ་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་འདུག་པ་དེ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞི་ལ་གནས་པའི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མ་ཐུན་པ་ཞུགས་པ་བཞི་རྫི་པའི་ཚེ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མ་ཐུན་པ་རྟོོགས་པའི་ཚེ་སྣང་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །བཅོད་པ་ཆེན་པོའི་ཚེ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ་རྩེ་མོའི་གནས་སོ། །ཡང་

དག་པ་རྣ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་དང་། དོན་མེད་པ་ལ་དེས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚིག་གསལ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་རྟེས་སུ་སོང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། བདེན་པའི་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པའི་གནས་སོ། །གང་གི་ཚེག་ཏུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་འཇིག་པ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་གནས་སུ་བལྟོས། །ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་དག་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཉེ་བ་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ས་ལ་ཞུགས་ཏེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་པ་བསྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་འཇུག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཞེ་གནས་པ་ལ་དམིགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཞེ་གནས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་པ་བསྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་འཇུག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཞེ་གནས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་བཅུས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་བརྟན་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པའི་

ཁྱད་པར་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། མི་གནས་པའི་རྒྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སའི་ཁྱད་པར་ནི་ས་བཅུས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སྤོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། བདག་མེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པར་སྨོན་པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། མིང་དང་དངོས་གཞིས་ཁན་ཚུན་བྱ། །ཐྲོ་བུར་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བཅལ། །བཏགས་པ་རྣམ་པ་གཞིས་ཏོ་ལ། །དེ་ཙམ་ཉིད་དུ་བཅལ་བར་བྱ། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། །དོན་མེད་པར་ནི་རྟོག་གསུམ་དང་། །དེ་མེད་ཕྱིར་ཡང་དེ་མེད་པར། །མཚོང་བ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་གདམས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་སྐབས་ཀྱི་ཞིང་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་ནི། །དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་བརྗོད་ནས་སུ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་

རེག །འདི་ལྟ་སྟེ་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། གཞན་ཡང་མདོར་བར་ཏྲེགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་འབྱུང་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །ཚོགས་རྣམས་མཐའ་ཡས་པ་རོལ་མེད་བསགས་ཏེ། །ཚོས་ལ་སེམས་པ་ལེགས་པར་རྟམ་རེས་ཐྲིབ། །དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱུས་བྱང་ཏྲེགས། །བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་དོན་ནི་རེས་ཤེས་ནས། །དེ་འདྲ་བ་ཡི་སེམས་ཙམ་ཉིད་ལ་གནས། །དེ་བས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཀ་བ་ཡི། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་བློས་ཏྲེགས་ནས། །དེ་ཐྱིར་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཏྲེགས། །ཐྲོ་དང་ལྡན་པས་གཉིས་པོ་མེད་ཏྲེགས་ནས། །དེ་དང་མི་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། །ཏྲེགས་མེད་ཤེས་སྟོབས་མཉམ་པའི་རྗེས་སོང་བས། །བློ་དང་ལྡན་པས་ཀུན་ནས་རྟག་པར་ཡང་། །དེའི་གནས་ཁེབས་པོ་ཉེས་པར་བསགས་པ་མེལ། །རྩེ་སྨན་ཆེན་པོས་དུག་ནི་མེལ་བ་བཞིན། །ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་ཤེས་ཚོས་ཤེས་པར་ཏྲེགས་པ། །རྟ་བ་ཚོས་དབྱིངས་བཅས་ལ་དེས་བློ་བཞག །ཐུན་པའི་རྒྱུད་ནི་ཏྲེགས་པ་ཙམ་ཤེས་ནས། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཁ་དོལ་བརྟན་སྐྱར་འགྲོ། །

འཇུག་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ། དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། སྒོམ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁ་ངོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བྲུག་གིས་འཇུག་གོ། །ཁ་ངོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྲུག་གིས་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་

འཇུག །རྗེ་ལྷར་ན་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དག་དེ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ལ་ཀུན་ཏུ་མ་ཆགས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པ། སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ལ་འཁྲུག་པ་མེད་པ། བསྒོམ་པ་ལ་ལེ་ལོ་མེད་པ། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྒྱུ་འདི་དག་ལ་མི་འཇུག་པ། སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་། ཤ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཤ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དག་འཕོ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདིའི་ཤ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་མེད་ཀྱང་། བསྟན་པ་ལ་མོས་པ་དང་། དོ་སྣང་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཀྱང་རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་དུ་ཤ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་དག་གི །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོགས་དང་། །བཟོད་རྩོན་ཐོབ་དང་རང་གི་ཞེག །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བསྟན་པ་ལ། །ཏིག་པ་ཅམ་དུ་ཏིག་པས་ཀྱིས། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། །འདོད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དག །དག་པ་བསམ་པ་དག་པ་ཉིད། །སྡུ་ཁོགས་སུ་ཡང་ཆོས་རྒྱུན་དེར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མཐོང་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་ཉེ་བར་རྟོགས་ཀྱང་ནས། །ཆེགས་མེད་པར་ནི་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་དང་། བཟོད་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་

དང་། གཉེན་པོ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱས་དང་། ཟན་ཡོན་ཀྱིས་ཏེ། ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་རྩ་བ་རྣམས་དང་�གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གྲངས་དང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དང་། །གོ་རིམས་ངེས་ཚིག་གོམས་བྱས་ཡོན་ཏན་དང་། །རབ་ཏུ་དབྱེ་དང་བསྟུ་དང་མི་མཐུན་ཐོག་གིས། །ཡོན་ཏན་ཟབ་ཚུན་ཆོམ་ངེས་ཤེས་པར་བྱ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞི་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཁོ་ན་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པའི་ཐོག་མར་གཉེན་པོ་ཆམ་པར་གཞག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འབྱུབ་པའི་གཞིའི་གནས་དང་། མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་མཐུན་པས་དྲུག་ཉིད་དོ། །མི་འཕགས་པའི་རྒྱུའི་གཉེན་པོར་སྨིན་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། མི་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཁྲིམ་ལ་ཆགས་པའོ། །སྒྲགས་པ་ལྟོག་པའི་རྒྱུའི་གཉེན་པོར་བཟོད་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ལྟོག་པའི་རྒྱུ་ནི་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ལོག་པར་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡུན་རིང་པོར་དཀའ་ཐུབ་པའི་བྱོག་ལ་སྤྱོད་བས་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བའོ། །སྒྲགས་ནས་མི་ལྟོག་པའི་ཆུང་ཟ་བའི་རྒྱུའི་གཉེན་པོར་བསམ་གཏན་གྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཆུང་ཟ་བའི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་འཚལ་བའི་ཤེས་རབ་ཏོ། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོས་གྲངས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་རྒྱུ་ལ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞེས་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བ་གཅིག་འགྲུབ་བོ། །རྣམ་པར་མི་གཡེང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡང་

དག་པར་འགྱུར་བོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པའི་གཞིའི་གནས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་བར་གཞག་གོ། །སྒོམ་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཐན་འདོགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་གནོད་པ་ལ་རྡེ་མི་སྐྱམ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྟན་འདོགས་པའི་ཆུ་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ལས་སུ་རྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེག་ཏུ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདམས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་མཐུན་པས་གྲངས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བལྟའོ། །ཁོ་ན་འདི་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། དམ་པ་བྱག་གིས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གནས་དམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་དམ་པ་ནི་མཐའ་དག་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་པ་དང་བདེ་བའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་དམ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དམ་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་ཐ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། སྨིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཡིན་ནམ། ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྨིན་པ་ཡང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྨིན་པ་ཡིན་ལ། ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་སྐུ་བཞེའོ། །སྤྲིན་པ་ལ་རྡེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐུ་བཞེ་ཅེ་བཀས་སྐུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་དག་གི་གོ་རིམས་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཞེ་ན། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟ་མ་རྣམས་དེའི་ཕྱི་མ་འབྲུང་བ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་དེས་པའི་ཚོགས་རྡེ་ལྟ་བ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་ཤེས་པ་ཉོན་བའི་ཕྱིར་ཤ་ཅོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སོ། །ཤེར་སྦྱ་དང་དབྱལ་བ་འཇོམས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་སྤྲིན་པའོ། །འཕལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ངན་འགྲོ་ཞེ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཁྲོ་བ་དང་འགོད་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དག་ལ་བདེ་བར་བྱེད་པས་བཟོད་པའོ། །ལེ་ལོ་དང་སྦྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་ཚད་མེད་པ་རྣམ་པར་སྤེལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེལ་བ་དང་། ནང་དུ་སེམས་གནས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་ནོ། །ལྟ་བར་གྱུར་པ་དང་འཆལ་པའི་ཉེས་རབ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་བོ། །འདི་དག་སྒོམ་པ་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་སྒོམ་པ་རྣམ་པ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་སྒོམ་པ་སྒོམ་པ་དང་། མོས་པ་སྒོམ་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒོམ་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྒོམ་པ་དང་། བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་སྒོམ་པ་བཞི་ནི་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་པ་ནི། གང་སངས་

རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ནི། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚེ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒོམ་པ་ནི། རོ་མྱོང་བ་དང་། རྣེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་དོམས་པའི་བསམ་པ་དང་། རྒྱུན་རིང་པོའི་བསམ་པ་དང་། དགའ་བའི་བསམ་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པའི་བསམ་པ་དང་། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། དགེ་བའི་བསམ་པ་དང་། བསམ་པ་དྲུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་སྒོམ་པའོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱིས། ཏླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་སྙེད་ཀྱི་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་དེ་ལ་བདག་གི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གླའི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་སོ་སོར་བགཱང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་དབུལ་བས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མི་དོམས་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པའི་བསམ་པར་འགྱུར་ལ། དུས་དེ་སྲིད་ཁོ་ནར་སྙོང་སུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་མེས་ཡོངས་སུ་གང་བར་སྐད་ཅིག་དེ་དེ་ལ་སྤྱོད་ལམ་བཞི་བྱེད་ཅིང་། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མི་དོམས་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསམ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་དོམས་པའི་བསམ་པའོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སྣོང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མི་དོམས་པའི་བསམ་པ་དེ་མི་འདོར་བ་འདི་ནི་དེའི་རྒྱུན་རིང་པོའི་བསམ་པའོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་ཟན་བཏགས་པས་ཡིན་ལ། ཟན་བཏགས་པ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགའ་བའི་བསམ་པའོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གིས་ཟན་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ལ་ཡིན་ཏུ་ཟན་འདོགས་པ་ཡིན་པར་མཐོང་གི །བདག་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཟན་འདོགས་པའི་བསམ་པའོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པའོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྦྱན་མོང་བྱ་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པའོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བྱ་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་བསམ་པ་སྟེ་བསམ་པ་བྱུག་པོ་འདི་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་རོ་སྐད་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐོམ་མོ། །གང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བསམ་པ་བྱུག་སྐོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་བྱུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐོམ་མོ། །གང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྤྲོས་པ་བསམ་པ་དུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། བདག་གི་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྤྲོས་པ་ལ་བཙོན་པ་བསམ་པ་དུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་པར་དགའ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་དུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲོས་མེ། །ཁང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྤྲོས་པ་བསམ་པ་དུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་འདི་ཐོས་ནས། དང་བའི་སེམས་གཅིག་ཏུང་སྟེ་དེ་དག་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཉེས་པ་བྱས་པའི་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཤིག་པར་འགྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ན། དེ་ནི་ཆམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྒྲིན་པ་དང་། སྔོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྐམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་དང་། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྱུས་དང་། སྡུར་བའི་བཙོན་འགྱུས་དང་། མི་ཤུས་ཞིང་མི་འཁྲུགས་པ་ལ་ཚོག་པར་མི་འཇིན་པའི་བཙོན་འགྱུས་དང་། གནས་པ་དང་། མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཤས་པར་མི་རྟོག་པར་སྒོམ་པ་དང་། ཤས་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཤས་པར་མི་རྟོག་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །འདི་དག་བསྡུས་པར་ཇི་ལྟར་བལྟ་ན། འདི་དག་གིས་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྤྲོས་པ་བསམ་པ་དུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། བདག་གི་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྤྲོས་པ་ལ་བཙོན་པ་བསམ་པ་དུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་པ་དུ་མངོན་པར་དགའ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྤྲོས་པ་བསམ་པ་དུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྤྲོས་མེ། །ཁང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྤྲོས་པ་བསམ་པ་དུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་འདི་ཐོས་ནས། དང་བའི་སེམས་གཅིག་ཏུང་སྟེ་དེ་དག་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཉེས་པ་བྱས་པའི་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཤིག་པར་འགྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ན། དེ་ནི་ཆམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྒྲིན་པ་དང་། སྔོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྐམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་དང་། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྱུས་དང་། སྡུར་བའི་བཙོན་འགྱུས་དང་། མི་ཤུས་ཞིང་མི་འཁྲུགས་པ་ལ་ཚོག་པར་མི་འཇིན་པའི་བཙོན་འགྱུས་དང་། གནས་པ་དང་། མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཤས་པར་མི་རྟོག་པར་སྒོམ་པ་དང་། ཤས་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཤས་པར་མི་རྟོག་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །འདི་དག་བསྡུས་པར་ཇི་ལྟར་བལྟ་ན། འདི་དག་གིས་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྤྲོས་པ་བསམ་པ་དུག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པ་དང་། དེའི་འབྲས་

བྱང་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཐོག་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བལྟ་ཞེ་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་གཞི་དང་། དེའི་འབྲས་བུས་སོ། །ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་དག་གི་ཐན་ཡོན་རྣམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། འཕོངས་པ་ན་འཕོངས་པའི་ཚེ། དབང་ཐུག་བསྡུས་པ་དང་། ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་བསྡུས་པ་དང་། ཐོག་མེད་གཏད་གཡོག་འཕོངས་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་འབྱུག་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། བཟོ་དང་། བསྟན་བཅོས་དང་། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། མངོན་པར་མཐོ་བ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་ཉེ་བར་གནས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐན་ཡོན་ནོ། །འདི་དག་གི་ཐན་ཆུན་རྣམ་པར་དེས་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་འདས་ཀྱིས་ལ་ལར་ནི་ཤ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སྨོན་པའི་སྐབས་བསྟན། ལ་ལར་ནི་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐབས་བསྟན། ལ་ལར་ནི་བཟོད་པའི་སྐབས་བསྟན། ལ་ལར་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྐབས་བསྟན། ལ་ལར་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་བསྟན། ལ་ལར་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་བསྟན་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་བ་ན། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་འགྲོ་བ་ལས་དགོངས་པའོ། །

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྐོམ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་ནས། དེ་སྐོམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་བལྟ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་དང་། འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བ་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རིང་དུ་སོང་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། །འདི་དག་བཅུ་ཉིད་ད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་རིག་པ་རྣམ་པ་བཅུའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་རིག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ཉིད་གནས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པ་བཅུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ས་དང་པོ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་མཆོག་གི་དོན་དུའོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པ་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུའོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུའོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུའོ། །དྲུག་པ་ལ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུའོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུའོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་བྱེ་བ་མེད་ཅིང་ལྷག་པ་མེད་པའི་དོན་དང་། མཚན་མ་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞིང་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དུའོ། །དགུ་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དུའོ། །བཅུ་པ་ལ་ནི་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དང་། གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །རྒྱུ་

མ་ཐུན་དོན་གྱི་མཚོག་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དོན་མེད་དང་། །རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མེད་དོན་དང་། །ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །བྱེ་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྤྲིན་པ་བཅུ། །ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་འདི་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེས་ཐོག་མའ་ཁོར་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཤུས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐག་བསྲིངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འདྲུག་པ་ཉམས་པ་མེད་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་ལྔ་པ་ཤེས་ཀྱ་སྣང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཐབ་ཚུན་མི་མཐུན་པས་དེ་བསྟན་"'དགའ[3]་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་བྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པའི་གནས་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་བདུན་པ་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་ལས་བྱང་བའི་སྤྱོད་པའི་མཐར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཚན་མ་

3 མ་ཕྱི། རེ०བ།ག། དགའ སྣར་ཐང་། རེརེབ།ན། ཅོན། རེ०བ།ག། དགའ

དང་མངོོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཡོོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སོ་སོོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཤེས་པ་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཇིས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིོན་གྱི་སྒོོ་ཐམས་ཅད་ཚོོང་ན་ཡོོད་པ་སྤྲིན་ལྟ་བུས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆུ་ཆེ་བའི་སྤྲིན་པ་ལེབས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྣུ་ཡོོངས་སུ་རྫོོགས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འདི་དག་ཐོབ་པ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བཞིས་བལྟ་སྟེ། མོས་པ་ཐོབ་པས་ནི་ས་ལ་མོས་པ་ཉེད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོོད་པ་ཐོབ་པས་ནི་ས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆོས་སྤྲོོད་པ་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོོགས་པ་ཐོབ་པས་ནི་ས་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོོགས་ནས་ཐམས་ཅད་རྟོོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲུབ་པར་ཐོབ་པས་ནི་ས་འདི་དག་གི་སྒོོམ་པའི་མཐར་འཛོོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འདི་དག་གི་སྒོོམ་པ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་ས་ལ་ཞེ་གནས་དང་ལྡག་མཐོང་སྒོོམ་པ་ན། རྣམ་པ་ལྔས་སྒོོམ་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇེས་པར་སྒོོམ་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པར་སྒོོམ་པ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒོོམ་པ་དང་། འབད་བར་སྒོོམ་པ་དང་། ཚོོག་པར་མི་འཛིོད་པར་སྒོོམ་པས་སོ། །སྒོོམ་པ་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྔ་མངོོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཅེ་ར་ལ་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྣ་ཚོོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚད་མེད་ཅིང་རྣམ་པ་ཡོོངས་སུ་མ་ཚད་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པར་

རྣམ་པར་དག་པའི་ཚ་དང་མ་ཐུན་པའི་མཚན་མར་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ཚོར་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོང་མ་བས་ཆེས་གོང་མའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །གཅོར་ན་ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་སྒོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲུག་ཏུ་ནི་དྲུག་རྫི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །ཕྱི་མ་བཞིར་ནི་བཞི་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ། ཏླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཕྱི་མ་ལ་སྨོན་ལམ་སྔ་ཚོགས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དག་རྣམ་པར་འཇོག་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྒྲོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་བལྟའོ། །ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སྒོམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟེ་སྒོད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་རྟེ་སྟེད་ཅིག་གིས་ས་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཟག་ལྟ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འགྱུར་

ཏེ། མོས་བས་སྤྲོད་བའི་གང་ཟག་ནི་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་པ་དང་པོས་རྫོགས་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་བའི་བསམ་པ་དག་པ་ལ་སྤྲོད་པ་མཚན་མ་ལ་སྤྲོད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སྤྲོད་པ་དག་ནི་ས་བྱག་པོ་དག་དང་། བདུན་པ་ལ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་པས་རྫོགས་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་མདོར་བར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྤྲོད་པ་ནི། དེ་ཡན་ཆད་ས་བཅུའི་བར་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་པས་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། བཟང་དང་སྒོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །མེམས་བརྟན་ཁྱད་པར་འཕྲོ་བ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་གསུམ། །ཀུན་ཏུ་རྩོམ་པ་མངོད་ཅེས་བརྗོད། །

ཕྱག་བའི་ཚུལ་ཁིམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།

དཔལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྒོམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་ནས། དེ་ལ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁིམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་ས་ལས་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཟློག་པས་ཉོན་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་བསྡུ་ན་ཁྱད་པར་བཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བལྟ་སྟེ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། བསླབ་པ་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བལྟའོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁིམས་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁིམས་དང་། མེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁིམས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁིམས་ནི་ཚུལ་ཁིམས་གཉིས་ཀྱི་རྣེན་གྱི་དོན་དུ་དེག་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་ཚོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་

ཁྱེམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡང་དག་པར་འབྱུབ་པའི་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྱེམས་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་སྤྱན་མོང་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསླབ་པ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསླབ་པ་དེ་ལ་ནི་གང་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །གང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱེམས་ནི། ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱིའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལུས་དང་ངག་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལྟུང་བར་ཡང་འགྱུར་བྱི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྡུ་ན་གང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ལུས་དང་། ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསླབ་པར་ཡང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་བྱ་བའོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུ་ཚོགས་དང་ཚད་མེད་པའི་བསླབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། ཏིང་ངེ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དག་པར་ཐུགས་ཁྱེར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད་ནི་ཐུགས་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་དེ་ལྟ་བུས་སྒོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམ་པ་བཅུ་སྤྱོད་ཀྱང་། དེས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་ཡང་སྐྱེད་ཅིང་། ཟླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སྙུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །ཡང་སྤྱལ་པའི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཟབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཅེ་བ་སྤྲ་ཚོགས་བསྡུན་ནས། སེམས་ཅན་འདུལ་བ་ལ་འགོད་དོ། །སྐྱེས་པའི་རབས་སྤྲ་ཚོགས་བསྡུན་པས། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱ་བས། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཐན་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤོན་པས། གཞན་དག་སེམས་དང་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ཡང་འབྱུབ་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །མདོར་བསྡུ་ན་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་འདི་ནཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་དེ། དེས་ན་འདུལ་བར་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །།

ཕྱག་བའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།

བཟི་བཞི་པ་སྟེ་ཐ་མ།

དེ་ལྟར་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བྱག་གིས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སྤྲ་ཚོགས་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གཉེན་

པོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མངོན་པར་སྨྲས་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟེ། ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕེག་པ་ཆེན་པོ་སྣང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཕམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསགས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ལ་པོ་བཟང་སྐྱོང་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྣ་ཚོགས་ཉིད་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་འཇིས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཁྲེའུས་ཁྲེའུ་དབྱང་བའི་ཚུལ་དུ་ཀུན་གཞིའ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྤྲིན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དག་གིས་གནས་གང་ནས་གང་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འགར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོར་བསྒྲུབ་པ་དང་། འཕྲོ་བ་དང་། ཁོང་བ་དང་། སྡུད་པ་དང་། རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་འཛོག་པ་དང་། སྐལ་བ་མཉམ་པས་འགྲོ་བ་དང་། སྣང་བར་བྱེད་ཅིང་མི་སྣང་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྟུ་འགྲུལ་བ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། སྤྲོབས་པ་དང་། བདེ་བ་སྟིན་པ་དང་། ཁོད་ཟེར་གཏོང་བའི་རྟུ་འགྲུལ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པ་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་བཟུམ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་བཟུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁས་བླང་བར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་སྟོག་པར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ནི་

འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོག་པར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་དུ་ལྡོག་པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི། གཞོན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་ལ་མངོན་དུ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གོོམ་པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་གོོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མོོས་པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། ཟབ་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མོོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོོངས་པ་རྣམས་ཁོ་ནར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མངོད་པ་དག་ལ་སྟོོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དཀའ་བ་སྟོང་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དགོོངས་པ་ལ། དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། དེ་ལེན་ན་ཏི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྟོོན་པ་ཅུང་ཟད་མི་སྟོོན་ལ་དེ་ལྟོོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་སྟོོན་པ་བྱ་བ་ཚད་མེད་པ་ལ་ཡང་འདྲུག་གོོ། །ཏི་ལྟར་ན་སྟོོན་པ་འདོོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྟོོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་

འདོད་པར་མི་བྱེད་པའོ། །རྗེ་ལྟར་ན་སྤྲིན་པ་ལ་མོས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་དད་པས་མི་འཚོ་བའོ། །རྗེ་ལྟར་ན་སྤྲིན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བདག་སྤྲིན་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རྗེ་ལྟར་ན་སྤྲིན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ལན་འགའ་སྤྲིན་པ་ཅི་ཡང་སྤྲིན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །རྗེ་ལྟར་ན་སྤྲིན་པ་ལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྤྲིན་པ་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་འདུས་སུ་བྱུང་བའོ། །རྗེ་ལྟར་ན་སྤྲིན་པ་དགེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སེར་སྣ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །རྗེ་ལྟར་ན་སྤྲིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་བྱུང་བའོ། །རྗེ་ལྟར་ན་སྤྲིན་པ་ལ་བདག་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྤྲིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །རྗེ་ལྟར་ན་སྤྲིན་པ་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་ཟད་པ་ལ་མི་གནས་པར་བྱུང་བའོ། །སྤྲིན་པ་ལ་རྗེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཉེས་དབ་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་ཉེས་པར་བྱའོ། །རྗེ་ལྟར་ན་སྟོག་གཅོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྟོག་ཚགས་རྣམས་འཕོར་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་བརླིག་པའོ། །རྗེ་ལྟར་ན་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྐུ་ཀུང་མ་བྱིན་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལེན་པའོ། །རྗེ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ལོག་པའོ་ཞེས་སྤྱོད་པའོ། །རྗེ་ལྟར་ན་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གང་བརྫུན་པ་དེ་ལ་བརྫུན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བའོ། །རྗེ་ལྟར་ན་ཟློ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་མཚོག་གིས་རྟག་ཏུ་གནས་པའོ། །རྗེ་ལྟར་ན་དག་རྟུབ་པོ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཚིག་ཀྱལ་པ་སྨྲ་

བ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྣང་བའོ། །རྟེ་ལྟར་ན་བརྟན་མེམས་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱུན་དུ་བདག་ཏུ་ན་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །རྟེ་ལྟར་ན་གཅིད་མེམས་ཀྱི་མེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདིས་གཅིད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེ་ལྟར་ན་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གང་ཐམས་ཅད་ན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་པའི་ལོག་པ་དེ་རྟེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཟབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཟབ་པ་གང་ཞེ་ན། འདིར་བསྟན་པ་རྟག་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆད་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཏེ། སྨིན་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཏེ། མེམས་ཅན་ཀྱི་སྨོད་པ་བརྒྱད་ཁྲེ་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོ་དག་དང་བཅས་པ་དེགེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་མེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཏེ། གཏི་མུག་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོས་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །མི་གོས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཏེ། བྱང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྨིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་

ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ནི་ཟབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟོམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བལྟའོ། །

ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།

དེ་ལྟར་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོཉིད་དང་། གནས་དང་། གཞི་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། བརྒལ་བའི་ལན་དང་། རྟེན་དང་། བྱོགས་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། མཐར་ཐུག་པར་འགྱོ་བ་དང་། སྒོ་ར་བ་ལས་བྱང་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤན་ཡོན་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་དབེ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ལྔས་རྣམ་པར་སྣང་བ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དབྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་འགོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་།

གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་བཀྲ་བར་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྣམ་པ་འདི་ལྟ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་རིག་བའི་ཕྱིར་ཀྱི། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཤེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །རྣམ་པ་ལྟ་ནི་རྣམ་སྤངས་ཤེད་། །ཡང་དག་དོན་ལ་བཀྲ་འཛིན་མེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཤེས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གནས། །སེམས་མིན་སེམས་ནི་ཁོ་ན་སྟེ། །དོན་ལ་མི་སེམས་རྒྱུས་བྱུང་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཤེས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གཞི། །ཐོས་པའི་བག་ཆགས་རྣོད་པ་ཅས་པའི། །ཡིད་བྱེད་དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཤེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་དམིགས་པ་ནི། །ཆོས་རྣམས་བརྗོད་ཀྱ་མེད་པ་ཉིད། །བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཤེས། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྣམ་པ་ནི། །ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ། །མཚན་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྒྲིབ་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་དེ། །རྣམ་བརྟགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན། །ཡི་གེ་ཐན་ཚུན་སྒྲིབ་བས་ན། །དོན་དེ་སྒྲིབ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །རྟོག་པ་མེད་པར་བརྗོད་བྱ་ལ། །ཤེས་པ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་བརྗོད་ལ་མིན། །དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟེས་ལ། །ཐོབ་པའི་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཤེས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། །ལམ་གཉིས་སུ་ནི་བརྗོད་པ་སྟེ། །ཐ་རོལ་ཕྱིན་ལྷའི་རང་

བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྣམ་སྨིན་
ནི། །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་གཉེས་སུ་སྟེ། །སྨོན་བ་དང་ནི་སྒོབ་པས་སོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་ནི། །ཕྱི་མ་ཕྱི་
མའི་ཚེ་རྣམས་སུ། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་འགྲོ་བར་འདོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱིས་ཤེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་འབྱུང་བ་ནི། །ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐོབ་
པ་དང་ནི་བྱང་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་
པའི་མཐར་ཐུག་པ། །དག་པའི་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་ཕྱིར་དང་། །དབང་གི་མཆོག་ནི་ཐོབ་
ཕྱིར་རོ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། །དད་པ་ཙམ་དང་མོས་པ་ཡིས། །སྤྲིག་པ་
སྤྱ་ཚོགས་དྲག་རྣམས་ཀྱིས། །གོས་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །རྣམ་རྟོག་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། །སྨིན་པ་ཀུན་ལས་བློལ་བའི་ཕྱིར། །ཐོབ་དང་བྱང་དང་ལྡན་པས་
ན། །གོས་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། །གོས་པ་མེད་
དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་རྣམ་རྒྱུ་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་ཚོས་ཀྱིས་རྟག་མི་
གོས། །ཡུགས་པས་དོན་ནི་སྒོང་འདོད་དང་། །ཇི་ལྟར་ཡུགས་པས་དོན་སྒོང་དང་། །མ་
ཡུགས་པས་ནི་དོན་སྒོང་ལྟར། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །རྣོངས་པས་དོན་ནི་
སྒོང་འདོད་དང་། །ཇི་ལྟར་རྣོངས་པས་དོན་རྣོངས་དང་། །མ་རྣོངས་པས་ནི་དོན་རྣོངས་
ལྟར། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ལྷ་པོས་དོན་ནི་སྒོང་འདོད་དང་། །ཇི་ལྟར་
ལྷ་པོས་དོན་སྒོང་དང་། །ཡིད་ཀྱིས་དོན་ནི་སྒོང་བ་ལྟར། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་བརྗོད་
པ་ཡིན། །བསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་བསྟན་བཅོས་འདོད། །ཚོས་དང་དོན་སྒོང་གོ་རིམས་
ལྟར། །སྨོན་བ་ལས་ནི་བྱང་བ་སོགས། །ཤེས་གསུམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བྱ། །མི་

ཞེག་མེག་ནི་བཙུམས་པ་ལྟར། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་འབྱུ། །དེ་ཉིད་མིག་ནི་བྱེ་བ་ལྟར། །དེ་རྗེས་ཐོབ་པའི་ཤེས་དེ་འབྱུ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་ནི། །ཏམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ལ་གཟུགས་ནི་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་ཡི་རྗེས་ཐོབ་ཤེས་དེ་འབྱུ། །དེ་ལྟར་ནོར་བུ་སིལ་སྦྱན་དག །རྟོག་པ་མེད་པ་རང་ལས་བྱུང་། །དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་རྟོག་མེད་པར། །སངས་རྒྱས་ཐྲེན་ལས་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་། །དེ་ལ་མ་ཡིན་གཞན་ལ་མིན། །མི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པའང་མིན། །ཤེས་བྱ་དང་ནི་ཁྱད་མེད་པའི། །ཤེས་གང་དེ་ནི་མི་རྟོག་ཉིད། །རྣམ་པར་བརྟག་བྱ་མེད་པས་ན། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པར་གང་ཐྱིར་བཞེད། །དེ་ཐྱིར་ཤེས་དེ་མི་རྟོག་ཉིད། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སྤྲོོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་དང་འཕེན་པ་དང་། གོོམས་པ་ལས་བྱུང་བས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཐྱིར་རོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཚོག་ཤེས་པ་དང་། ཐྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཐྱིར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དན་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། འཇོོད་པ་དང་། འབྱོོར་བ་ལ་དབྱོོད་པ་ཐ་དད་པའི་ཐྱིར་རོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཞན་དག་ནི། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་ཏི་ལྟར་འོས་སུ། །དངོོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་པས། །དོོན་རྣམས་བྱུང་བ་མེད་པར་འདོོད། །འདས་སོོགས་དེ་བཞིན་རྣི་ལམ་དང་། །གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ལ། །དམིགས་པ་ཡོོད་པ་མ་ཡིན་ཐྱིར། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ལྟན་པའི་ཐྱིར། །དོོན་ནི་དོོན་དུ་བྱུབ་ན་ནི། །ཡེ་ཤེས་རྟོག་པ་མེད་མི་འགྱུར། །དེ་མེད་པས་ན་

སངས་རྒྱས་ཉིད། །འཕོ་བར་འཕད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་དང་། །བསམ་གཏན་པ་ཡི་མོས་དབང་གིས། །འདི་ལྟར་ས་ལ་སོགས་པ་དག །དངོས་པོ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་འགྲུབ་པ། །ཆོས་ཐུན་ཞེ་བ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཆོས་ཀུན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། །དེ་ལྟར་དོན་དུ་སྣང་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་བ་རྟོག་མེད་ལ། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་ཕྱིར། །དོན་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །དེ་མེད་པས་ན་རྣམ་རིག་མེད། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་ནི་ཉན་པར་མེད་དེ། རྗེ་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་བསྟོམས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེ་ལྟར་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གནས་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་མ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་། འཕོངས་བ་དང་སྙ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྷ་བ་ཟུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྙ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱེངས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་ལྔས་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཟུང་དོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་ཚེ་

བ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཟད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་ཉེ་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་མི་གནས་པའི་སྐྱ་བོན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་དུ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་སྐྱ་བོན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་ན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དེའི་གོང་ན་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཟེག་པ་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཙཱིགས་སུ་བཅད་པ། སྟེང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །རྣམ་ལྡ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཡི། །ཐུན་སུམ་ཚོགས་དང་མི་རིང་བརྗོད། །གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཧོར་ཟོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཟེལ་ཐོངས་ཅན་དག་སྣང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེའི་བཀེགས་སུ་གྱུར་པའི་ལས་མཐོང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཉེ་བར་སྣུབ་ན་དགེ་བའི་ཚོགས་སྐྱེ་བའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་མཐོང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཉེ་བར་སྣུབ་ན་མི་དགེ་བའི་ཚོགས་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཉེ་བར་སྣུབ་པ་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་ཆེས་མང་བ་དག་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཟེལ་ཐོངས་ཅན་དག་སྣང་ངོ་། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ལས་ཀྱི་སྤྲིན་དང་མངོན་འགྱུར་དང་། །སོགས་དང་གནོད་ཀྱེད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་ལོངས་སྤྱོད་མི་འཐོབ་བརྗོད། །དེ་ལྟར་

ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏོ། །

སྒོང་བའི་ཁྱད་པར་བཅུ་བ།

སྒོང་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒོང་བ་ནི་མི་གནས་པའི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་དང་བཅས་པས་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་གནས་ཏེ་གནས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚར་གཅོད་པས་ཤིན་ཏུ་ཟད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཐ་མའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྲེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ།

ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་པ་དམན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུན་ཀྱིས་བལྟས་པས་འཁོར་བ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཞི་བར་མཐོང་བས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོང་ཞིང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་པ་དམན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ན་ཉེས་དམིགས་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་ཉིད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པ་པ་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་མཚུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གྱུར་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཐན་ཡོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་གི་གནས་གྱུར་པའི་གཞིས་འཁོར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲི་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུས་སྟོན་པས་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟ་ཚོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་ལ་འདུལ་ཞིང་འགོད་པ་ནི་ཐན་ཡོན་ནོ། །འདིར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། བྱེས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་བསྟེན་པ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་ཏུ་སྤང་། །དེ་བསྟལ་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྤང་། །དོན་མེད་པ་དང་དོན་ཡོད་པ། །མི་སྤང་སྤང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །གནས་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དེ། །འདོད་དགུར་རྒྱུ་ཕྱིར་ཐར་པ་ཡིན། །འཁོར་བ་དང་ནི་སྡུ་དན་འདས། །མཚུངས་པར་ཤེས་པ་ནམ་སྐྱེ་བ། །དེ་ཚེ་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི། །འཁོར་ཉིད་སྡུ་དན་འདས་པར་འགྱུར། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཁོར་བ་ནི། །གཉེར་བ་མ་ཡིན་མི་གཉེར་མེན། །དེ་

ཐྱིར་སྐྱ་ངན་འདས་པ་ཡང་ །ཐོབ་པ་མ་ཡིན་མི་ཐོབ་མིན། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་སྤོང་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་པོ་དོ་ཙོ་ཉིད་དུ། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྐུལ་བའི་སྐུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ངོ་ཙོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི། གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཞྱེ་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཚོང་བར་མངོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་གང་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དེ་དག་ལ་སྣང་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ནས་བརྒྱང་སྟེ། འཕོ་བ་དང་། བལྟམས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། སྐ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནད་དུ་གཤེགས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྟོམ་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། མཚན་ཉིད་དང་ནི་འཕོབ་པ་དང་། །དབང་དང་གནས་དང་ཡོངས་བསྟུས་དང་། །དབྱེ་དང་ཡོན་ཏན་ཟབ་པ་དང་། །དེན་དང་ཕྲིན་ལས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱི་སྐུའོ། །མདོར་བསྡུ་ན་མཚན་ཉིད་ལྔར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གནས་སྐྱར་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱིའི་མ་ཐག་པའི་ཚིག་ལེའུར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་ཡོག་ན་སྣོན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་ཉེ་བར་གནས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚར་གཅིག་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཀར་ཡོའི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལ་ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི་སྤྱིན་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ལ་དབང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི་བཟོད་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་བར་ཤེས་པ་ལྔས་བསྡུས་པའི་རྟུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་ཚོས་ལ་དབང་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སུ་སྣང་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཏེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་ཚད་མེད་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། བདག་ཉ་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །གནས་ལ་ཐ་དད་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོན་གྱི་རྣེས་སུ་འབྲང་བས་ན། །དེ་ལ་གདགས་པས་ཐ་དད་མེད། །ཐ་དད་རིགས་ཕྱིར་དོན་མེད་ཕྱིར། །ཀུན་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་མ་མེད་པའི་གནས་ལ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཅིག་མིན་མང་པོའང་མིན། །རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་དང་། བྱ་བ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་དུས་མེད་པ་དང་། རྟོག་གེ་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྗེ་ཕྱར་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་རེག་པས་ཐོག་མ་ཉིད་ཏུ་ཐོབ་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་འදེས་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྔ་ལེགས་པར་བསྟོམས་པས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོགས་ལེགས་པར་བསགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤང་མོ་གཞིག་པར་དཀའ་བ་ཤེགས་པའི་ཕྱིར་རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉེར་དེ་འཇིག་གྱིས་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་གནས་བྱང་པས་ཐོབ་པོ། །ཡང་དབང་འབྱོར་པ་རྣམ་པ་དུས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དབང་འབྱོར་པ་འཐོབ་ཅེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་ལྔས་འཐོབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཞེང་དང་། ལུས་དང་། མཚན་དང་། དེའི་བྱད་བཟང་པོ་དང་། དབྱངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མཐོང་བ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དང་། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བྱང་བའི་ཕྱིར་མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་།

ཡི་གེའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྨྲལ་པ་དང་། བསྒྱུར་བ་དང་། འཕོར་བསྟུ་བ་དང་། དཀར་པོའི་ཚོས་བསྟུ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མེ་ཁོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་པས་དབང་འབྱོར་པ་འཐོབ་བོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐུ་གནས་དུ་ཞེག་གི་གནས་ཉིད་དུ་རེག་པར་བྱ་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུ་ན་གསུམ་གྱི་གནས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་པ་སྟ་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ནི། འདིར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། གང་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རང་གི་དབྱིངས་བརྙེས་ནས། །རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་བདག་ཉིད་དགྱེས་བརྙེས་ལ། །དེ་མ་ཐོབ་པས་དགའ་དང་བྲལ་ལྟར་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་འདོད་པས་ན་དེ་ཐོབ་བྱོས། །མཐུ་དང་བྱ་བ་བྱད་དང་ཚོས་ངོ་དང་། །དོན་དང་ཡོན་ཏན་འབྱོར་པ་དཔག་མེད་དང་། །རྟག་ཏུ་མི་ཟད་གཟེའི་གནས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས། །དགྱེས་མཆོག་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་པ་བརྙེས། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ནི། ཐ་ཚ་ཆེར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དུ་ཞེག་གིས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་པར་དེག་པར་བྱ་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་བསྟུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ངོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་བས་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱུར་ནས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ངོ། །གནས་པས་ནི་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ནས་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པས་གནས་པ་ཐོབ་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དབང་འབྱོར་པ་བས་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ལས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་བས་ནི་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱ་བག་ཕྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་བརྗོད་པར་བྱུང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་བསྟན་པ་མཁྱེན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེལ་བ་བས་ནི་གནོད་པ་དང་། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱུང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་མཁྱེན་པ་བརྙེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དྲུག་གིས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསྟུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གནས་དང་། དགོངས་པ་དང་། ཟིན་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ཚད་མེད་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྗེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་དགོངས་པ་དང་ཟིན་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། གནས་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཚད་མེད་པས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་ཞེག་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྲོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་།

མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྫོགས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། བསྡུང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གསུམ་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། བསྟེལ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་ནོ། །འདིར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ། །ཐུབ་དང་བླ་ན་དགོངས་པ་ཅན། །མི་འབྲལ་དགོངས་ཤིང་བདེ་དང་ལྡན། །དགོངས་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །སྒོན་པ་ཀུན་ལས་ངེས་པར་གོལ། །ཐུབ་པས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཟེལ་མནན། །ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ཁྱབ། །སེམས་གོལ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀུན། །མ་ལུས་པ་དག་འདུལ་མངོད་པ། །ཉོན་མོངས་མེལ་བ་སྟོན་རྩོལ་བ། །བཅོམ་བཅས་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཚགས་མི་མངའ། །ཐོགས་པ་མི་མངའ་རྟག་ཏུ་ཡང་། །མཉམ་པར་གཞག་ཏེ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་གྱི། །ལན་ལྔོན་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །གནས་དང་གནས་པ་བཤད་བྱ་དང་། །ཚིག་དང་ཡེས་འབྱང་མེམས་ཅན་ལ། །ལེགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཁྱོད་མཐོང་ན། །སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དད་འགྱུར་

བར། །མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །ལེན་དང་གནས་དང་གཏོང་བ་དང་། །སྨྲ་ལ་དང་ནི་སྐྱུར་བ་དང་། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ། །མངའ་བརྙེས་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །ཐབས་དང་སྐྱབས་དང་དག་པ་དང་། །དེས་འབྱུང་ཞེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་སྐྱུ་བའི། །བདུད་འཇོམས་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་སྐང་བ་དང་། །དེས་འབྱུང་བཞིགས་བྱེད་སྟོན་མཛད་པ། །བདག་གཞན་དོན་ལ་སུ་སྟེགས་གཞན། །མི་ཚུགས་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །འཕོང་དུ་ཚར་གཅད་གསུང་མཛད་པ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཉེས་སྐང་བ། །བསྲུང་བ་མི་མངའ་བསྟེལ་མི་མངའ། །ཚོགས་སྡུད་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །གཤེགས་བཞུགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བར་ཡང་། །ཀུན་མཉེན་མ་ལགས་སྤྲོད་མི་མངའ། །ཁྱོད་ནི་ཡང་དག་དོན་དུ་ན། །ཀུན་མཉེན་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་མཛད་ལ། །ཁྱོད་ནི་དུས་ལས་ཡོལ་མི་གདལ། །རྒྱ་ཏུ་འཕས་བྱ་ཡོད་མཛད་པ། །མི་བསྟེལ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་གདུགས་ཞག་གཅིག །ལན་རྟག་ཏུ་ནི་གཟིགས་མཛད་པ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཡི། །ཐབ་འདོགས་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །གཤེགས་དང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་། །མཉེན་པ་དང་ནི་ཟིན་ལས་ཀྱིས། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་རང་སངས་རྒྱས། །ཀུན་མཆོག་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཀུན། །སྐུ་གསུམ་དག་གིས་བརྟེས་བྱུང་པ། །ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དོགས་གཅོད་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །སྲི་བ་མི་མངའ་སྐྱོན་མི་མངའ། །རྟོག་པ་མི་མངའ་བཞུགས་མི་མངའ། །གཡོ་བ་མི་མངའ་ཆོས་ཀུན་ལ། །མི་སྤྲོས་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ནི། །ཡོན་ཏན་འདི་དག་དང་ལྡན་

ནོ། །གཞན་ཡང་དོ་ཝོ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་དང་ལྡིན་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་། འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་ན་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཁྱོད་ནི་དམ་པའི་དོན་གྲུབ་སྟེ། །ས་རྣམས་ཀུན་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལགས། །སེམས་ཅན་ཀྱི་ནི་མཆོག་ཉིད་བརྙེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་འགྲོལ་བ། །མི་བས་མཚུངས་པ་མ་མཆིས་པའི། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་དང་། །འགོངས་ན་གាདའ་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །ལྟ་མིས་མཐོང་བ་ཡང་མ་ལགས། །ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི། ཟབ་པ་མཚོག་ཏུ་ཟབ་པ་སྟེ། དེའི་ཟབ་པ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ན། འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། སྐྱེ་མེད་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་བ་སྟེ། །མི་གནས་པ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐམས་ཅད་མཛད། །ཟས་བཞེ་པོ་ནི་གསོལ་བ་ལགས། །ཐ་དད་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད། །ཞིན་ལས་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་གཅིག །མི་བརྟན་བརྟན་པའི་ཞིན་ལས་ཅན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྐུ་གསུམ་ལྡན། །གང་ཡང་མངོན་རྟོགས་སངས་རྒྱས་མེད། །ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་མིན། །སྐད་ཅིག་ཉི་ལ་དཔག་ཏུ་མེད། །དངོས་པོའི་དངོས་མེད་རབ་ཏུ་སྤྲོ། །ཚགས་པ་མ་ཡིན་མི་ཚགས་མིན། །འདོད་ཚགས་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་བ་ཡིན། །འདོད་ཚགས་འདོད་ཚགས་མིན་མཉེན་ནས། །འདོད་ཚགས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་ཞུགས། །སངས་རྒྱས་ཟུང་པོ་རྣམས་ལས་འདས། །ཟུང་པོ་རྣམས་ལའང་རྟུགས། །དེ་ལས་གཞན་མིན་གཞན་མིན་མིན། །དེ་མ་བཏང་བས་ལེགས་པར་འདས། །ཀུན་ཀྱང་འཇེས་པའི་ཞིན་ལས་ཅན། །རྒྱ་མཚོར་ཆུ་འཇུ་རྒྱལ་བ་རྣམས། །བྱས་སོ་བྱེད་དོ་བྱའོ་ཞེས། །གཞན་གྱི་དོན་ལ་དགོངས་པ་མེད། །སེམས་ཅན་

ཉེས་པས་མི་སྐང་སྟེ། །སྟོང་ཚག་པ་ཡི་རྒྱ་བ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་[4]ལ་ཉེ་བཞིན་དུ། །དེ་དག་ཚོས་འདི་ཁུབ་པར་མཛད། །ལ་ལར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སྟོན། །ལ་ལར་མེ་བཞིན་མྱ་ངན་འདས། །ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ། །སངས་རྒྱས་འཕགས་མིན་ཚོས་རྣམས་དང་། །མི་དང་ངན་སོང་པ་རྣམས་དང་། །ཚངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཚོས་རྣམས་ལ། །བདག་ཉིད་དང་ནི་བཞུགས་པ་མཚོག །དེ་དག་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་དྲྭོད། །གང་དུའང་རྣམ་པར་དྲྭོད་མི་མངའ། །གཞན་རྣམས་ཀུན་ཏུ་མཐོང་མོད་ཀྱི། །དབང་པོ་བྱག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཉོན་མོངས་ཟུལ་ལ་སྣང་བ་མེད། །སྤྲུགས་ཀྱིས་བསད་པའི་དུག་དང་འདྲ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་ལས། །ཉོན་མོངས་ཅད་པ་ཀུན་མཁྱེན་བརྟེས། །ཐབས་ཆེན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འགྱུར། །འཁོར་བའང་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་དེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་བསམ་ཡས། །འདི་དག་ནི་ཟབ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་། སྐུ་དང་ལས་འཕས་པ་དང་། ཕྱིན་ལས་དང་། གནས་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་གནས་པ་དང་། ཀུངས་དང་། ཕྱིན་ལས་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། ཞུང་པོ་སྣང་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། མཐོང་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཉིད་དང་། ཞུ་དན་ལས་འདས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། བཞུགས་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྣང་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

4 མ་ཕྱི། ৩০৪৫৭། སྡུད་ ཤྣད་ཁད། ৩ རབཀཀ། ཀུན

ཚོས་ཀྱི་སྐུང་སངས་རྒྱས་རྣེས་སུ་དན་ག། རྣེས་སུ་དན་པ་དུ་ཞེག་གིས་རྣེས་སུ་དན་ཞེ་ན། མདོོད་བསྡུ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་བདུན་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་རྣེས་སུ་དན་པ་སྒོོམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མ཮ོན་པར་ཤེས་པ་བརྙེས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་དང་ཅན་ནོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣེས་སུ་དན་པ་སྒོོམ་མོ། །འདིར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། བསྒོོམས་ཤིང་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་ལ། །དེས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མངའ་དབང་ཉིད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དྲེ་མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཆོག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མངའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་"[5]རྒྱུ་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་འོངས་སྐྱོོང་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འོངས་སྐྱོོང་ཆེན་པོ་མངའ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གོས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མདོོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་འདས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོོན་པས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་

5 མ་ཕྱི། ৩০৮ཀ་རྒྱུད་ སྡེ་ཚན། ৫৫৯ཁ་རྒྱུད

བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དོན་ཆེན་པོའི་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་རྣམས་སུ་དྲན་པ་སྐོམ་མོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་དང་། །རྟག་དང་དགེ་ལྡན་བསྟལ་མི་དགོས། །ཚོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྣམས། །རྗེས་སུ་སྤྱིན་མདངྷ་ཟུན་སུམ་ཚོགས། །དབང་དུ་མ་གྱུར་རབ་ཏུ་རྒྱུ། །སྐྱེ་བོ་མང་པོར་དེ་འདོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་འདི་དག་ཀུན། །བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་དྲན་བྱ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བར་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོང་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་བའི་མདོ་སྡེའི་སྒེང་གཞི་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་མཚོག་ཏུ་འབར་བ་བཀོད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱས་པར་འགེངས་པའི་ཡོད་ཟེར་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བ། གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ། དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པ། ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེའི་བློ་མའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བར་དབང་སྐྱུར་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རྟེན། ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་། དེ་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ཚད་མེད་པ་རྣམ་པར་རྒྱུ་བ། ཚོས་ཀྱི་རོའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བརླན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་པས་ཉེ་བར་གནས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ། ཐམས་ཅད་

ཀྱི་བདོག་པ་ལས་ལྡོག་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་ཀྱི་རླབས་ཀྱིས་བགོད་པ། དྲན་པ་དང་ལྡོོ་ཐོས་དང་། རྟོག་པ་ཆེན་པོས་དེས་པར་འབྱུང་བ། ཞེ་གནས་དང་ལྡོག་མཐོང་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ནས་འཇུག་པ། ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་པས་བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་པདྨའི་རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོ་བགོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ན་བཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདིའི་ཁོ་དོོག་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། དབྱིབས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཚད་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡུལ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱུ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འཕྲས་བུ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བདག་པོ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཞ་འཕེང་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྟོན་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཕྱིན་ལས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བཅ་འདོགས་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཉེན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ལས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བཞེན་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྐོོ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཞིག་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ། ཤིན་ཏུ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་དབང་སྒྱུར་བའོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཟིན་ལས་ལྷུ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཐོང་བ་ཙམ་ཀྱིས་ལོང་བ་དང་། ཁོན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཟྭོར་མེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་ཟྭོན་ལས་ཅན་དང་། མི་

དགེ་བའི་གནས་ནས་བླངས་ཏེ། དགེ་བའི་གནས་ལ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་དན་སོང་ལས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན་དང་། སུ་སྐེགས་ཅན་ཐབས་མ་ཡིན་པས་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་རྣམས་ཀྱི་འདུན་པ་བཟློག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྨིད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན་དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ལམ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན་དང་། མ་དེས་པའི་དེགས་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་གཞན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་དཀར་གཅིག་ལ་ཕྱིན་ལས་མཚུངས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། རྒྱུ་དང་གནས་དང་བྱ་བ་དང་ཞི་བསམ་པ་དང་། །འདུ་བྱེད་ཐ་དད་ཕྱིར་ན་དེ་ཡི་དབང་གིས་ན། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་ཐ་དད་གྱུར་པར་འདོད། །དེ་མེད་པས་ན་འཇིག་རྟེན་འཇེན་པའི་དེ་ལྟ་མིན། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡོན་ཏན་སྡུག་སྔམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། དགོངས་པ་གང་གིས་ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་ཅེ་ན། འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཁ་ཅིག་དག་ནི་དྲང་ཕྱིར་དང་། །གཞན་ཡང་ཀུན་ཏུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་དེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །ཚོས་དང་བདག་མེད་གོལ་མ་ཐུན་ཕྱིར། །དེགས་ནི་ཐ་དད་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །བསམ་གཏེས་བརྟེས་ཕྱིར་སྐྱལ་པའི་ཕྱིར། །མཐར་ཕྱིན་པས་ན་ཐེག་པ་གཅིག

།དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་མཐུན་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་མང་པོར་བལྟ་ཞེ་ན། འདིར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། ཁམས་གཅིག་ན་ནི་གཉིས་མེད་ཕྱིར། །དེས་གཞན་ལྟན་ཚེགས་བསགས་ཕྱིར། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་མང་པོར་རབ་ཏུ་གྲགས། ।སངས་རྒྱས་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་སྐུར་གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་འདའ་བ་མ་ཡིན་པར་རྗེ་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། འདིར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། སྨིན་པ་ཀུན་ལས་དེས་གྲོལ་ཕྱིར། ।མཛོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་རྫོགས་ཕྱིར། ।སངས་རྒྱས་གཏན་དུ་སྨྱངས་འདས། ।སྨྱངས་འདས་པའང་མང་བར་འདོད། ।ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཅིའི་ཕྱིར། ।ངོ་ཁེད་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་དྲུག་གི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སྣང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕོར་བྱི་དཀྱིལ་འཕོར་ཚད་མེད་པ་དག་ན་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་དང་། མོས་པ་རྣམ་པ་བཞེན་དུ་མཐོང་བས་མ་དེས་པའི་ངོ་ཁེད་དུ་སྣང་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་དུ་སྣང་བས། གཡོ་བའི་ངོ་ཁེད་དུ་སྣང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་འཕོར་སྣ་ཚོགས་དང་། འཇིག་པས་འཇིག་པར་སྣང་བ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་གནས་ཀྱང་པས་མི་རིགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁེད་ངོ་ཁེད་ཀྱི་སྐུར་མི་རིགས་སོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ངོ་ཁེད་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུན་རིང་གོང་ནས་མི་ཉམས་པའི་ཉེར་ལེན་ཐོབ་པ་རྣམས་དགའ་ལྡན་དང་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་སོ། །སྐྱེ་བ་དྲན་པ་རྣམས་ཡི་གེ་དང་། རྩིས་དང་། གྲངས་དང་། ལག་རྩིས་དང་། བཟོ་དང་། བསྟན་བཅོས་དང་། འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་མི་

མཉེན་པ་མི་རིགས་སོ། །ཉེས་པར་བཤགས་པ་དང་། ལེགས་པར་བཤགས་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་མི་མཉེན་པ་རྣམས། གཞན་སྡུག་སྔོགས་ཅན་གྱི་གན་ཏུ་བཞུད་པ་མི་རིགས་སོ། །ཟེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཚོས་བཟང་པོ་མཉེན་པ་རྣམས་དཀའ་བ་སྤྲོད་པ་མི་རིགས་སོ། །འཛོམ་བུ་གླིང་ཟེ་བ་ཐུག་བཏུ་པོད་ཀེ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་མི་རིགས་སོ། །གཡ་ཀེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་པའི་ཐབས་མེད་པར་ཡང་སྐྱག་མ་རྣམས་སུ་སྨྲལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་དོ་ཞེན་ན། འོན་དགའ་སྐྱན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་ཐམས་ཅད་མཚོངས་པར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མངོན་ཞེ་ན། མི་མངོན་པ་ལས་ན་ལུང་དང་རིགས་པ་མེད་དོ། །སྨྲལ་པ་མང་དུ་བྱུང་ན། འཇིག་རྟེན་ནི་གླིང་བཞི་པར་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའི་མདོ་དང་འགལ་བ་མེད་དེ། འོོན་ཡོས་སྣུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། སངས་རྒྱས་སྨྲལ་པ་ཐ་ནི། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ། །ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། །མཚུངས་པར་མང་པོ་མངལ་དུ་ཞུགས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། སྣུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་སྣུབ་པས་གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་མི་རུང་སྟེ། སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། སྣུབ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྣུལ་བའི་སྐུ་གཉིས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་པའོ་ཞེས་རྗེ་སྐད་དུ་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མ་ཐུན་པ་དང་སྨྲལ་པའི་སྐུར་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་ཡང་དང་ཡང་སྟོན་པས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་ཏུ་བདེ་བར་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །རྟག་ཏུ་ཟས་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་དྲུག་གིས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་གཏན་དུ་མི་བཞུགས་ཏེ། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བར་ཟོལ་བར་མཛད་པས། མཛད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་པར་འདོད་པས་སྡུངན་ལས་འདས་པ་ལ་འདུན་པ་མེད་པ་བརྗོག་པ་དང་། ཚོས་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟན་པ་བརྗོག་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་མཐོང་ན་ཁྱད་དུ་བསད་པས་སྤྱོ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མི་དམིགས་པས་སོ་སོ་རང་གིས་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། སོ་སོ་རང་བརྩོན་འགྲུས་མི་འདོར་བས་སྡུར་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། མཐོང་པ་རྫོགས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །ཞི་བ་མི་འདོད་བརྗོག་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་བརྟན་པ་བརྗོག་པའི་ཕྱིར། །སྤྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སོ་སོ་རང་བརྩོན་བརྩམ་བྱའི་ཕྱིར། །སྡུང་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་བྱའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུས། །གཏན་དུ་བཞུགས་པར་མི་བཞེད་དོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་དཔག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་འབད་པར་མི་བྱའོ། །འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བརྟེས་པ་ཁྱད་མེད་དཔག་མེད་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དེར་འབད་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། །བརྟེས་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱུ་མེད་ཉིད་དུ་གྱུར་པའང་། །རྒྱུ་ཡི་རྒྱུན་གཅོད་པ་ནི་དེགས་པའི་ཚུལ་མ་ཡིན། །ཞེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པ། སྒོམ་དོོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ་

རྟོགས་སོ།། ।।

བཅྱེ་ག་ཇི་ན་མི་ཏ་དང་ཤིན་ལེན་བོ་རྒྱེ་དང་བན་དེ་ཡེ་ཤེས་སྟེས་བསྒྲུར་བའོ། །

⑶⑶། །ཁེག་ལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་འབྲེལ་ལ་བཀྲ་ཤིས་སོ། །

⑶⑶། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་ཏྲ་ཡ་ན་སང་ག་ཧ་སྟ་ཨཱ་བེ། བོད་སྐད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་འཕྲིལ་བ།

བམ་པོ་དང་པོ།

སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཀྱང་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ཞེག་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱན་པ་རབ་རིབ་དག་གིས་རྗེ་སྟེང་རྗེ་ལྟ་བར། །ཡོད་པ་དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་གང་གཟུགས་བརྟན་གཞན་དུ་སྣང་ཀྱང་པའི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསམ་པ་བཞེག་དུ་དྲི་མེད་ཐང་པའི་ཐབས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་བཅས་པང་བཅོམ་པའི་དྲི་མེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྟོགས་པ། །རྣམ་རྟོག་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཟེར་གྱི་ས་ཐོབ་ཀྱང་ནས། །གང་གིས་ལྷུན་གྱིས་བྱུང་བར་བྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་རབ་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་འགོད་བ་ལ། །དེར་མི་རྟོག་པས་གནས་པ་མེད་ཅིང་སྟེང་རྗེ་སྐྱ་བཞི་འདས་ལ་མི་ཤཱནས་གང་། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བས་བདག་གཞན་དོན་གྱི་མཐར་ཕྱིན་དང་། །གང་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་གང་བཅོམ་ལྡན་དེ་ཡིས་ཡང་དག་རྟོགས་ནས་ལེགས་བསྟན་པ། །གང་འདི་ལེགས་པར་སྐྱབ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡིས་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་ཞི་བ་འཐོབ། །གང་ཞེག་སྡོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་

རྒྱུ་མཚོན་ཡུན་རིང་ཤིན་ཏུ་འབྱིང་། །སྟོབས་དང་ནི་སྟོབ་འབྲས་བུ་ལ་གནས་ལམ་དེ་
ནས་སོང་དགེ་འདུན་གཞན་གྱི་མཚོག །གང་ཞེག་བདེ་གཤེགས་དགེ་འདུན་ཡོན་ཏན་
དེ་མེད་རིག་པའི་བརྡུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བསྐུབ་པ། །ཆུ་མེད་བསོད་ནམས་ཞིང་ལ་དགེ་བ་
ཅུང་ཟད་ཐུ་མོ་དག་ཀྱང་འདིར་བྱས་ན། །ས་དང་ནམ་མཁའ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྟར་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་སྐྱབས་པར་བྱེད། །དེ་དག་ལ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིན་
པར་གྱས་པས་ཐུག་འཚལ་ལོ། །མཁས་པར་རློམ་པ་རང་གི་རྟོག་ལ་བརྟེན་པས་
ལུང་དང་རྟོགས་པ་དཀྲུགས་གྱུར་ཅིང་། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་དམ་ཚོས་ཚུལ་དཀྲུགས་
པ་ལ་ཚོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྐང་མཛད་པའི། །ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་འཇིག་རྟེན་འདས་ལ་
བརྟེན་ནས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལ་བརྟེས་པས། །སྟོན་ཚད་མ་བྱང་བ་ཡི་དམ་ཚོས་
སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཡང་ངོ། །ཇི་ལྟར་ཉེ་མ་ཐོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ཀུན་ཏུ་ཁོད་ཟེར་བ་འབྱིད་པ་ལྟར། །གང་གིས་ལེགས་པའི་བཀས་པ་གཞུང་གི་ཁོད་
ཟེར་ཏེ་མེད་རྣམ་པར་སྟོ་བྱེད་དེ། །ཟབ་ཅིང་དོན་ཆེ་བཟང་ལ་སྣ་ཚོགས་ཚིག་བཟང་
དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལས་བྱུང་། །གང་ཞེག་སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་རང་དགའ་མེད་པ་དྲང་
བ་མཉེན་ཞིང་གྱས་པར་བྱེད། །ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཚོས་དེ་ཉིད་ལཱའང་གང་
གི་བློ་ནི་ཐོགས་མེད་ལ། །རྟེན་དང་བྲེལ་བ་དང་ནི་བསྟོད་དང་བདེ་བ་རྣམས་ལཱའང་
ཆགས་པ་རྣག་མེད་པའི། །གང་གིས་མིང་ཡང་ཡོན་ཏན་རྟེས་མ་ཐུན་དེས་པ་མཁས་པ་
དག་གིས་བརྣག་བརྗོད་དེ། །གང་ཞེག་ཐོགས་མེད་ཅེས་ནི་མི་དང་ལྷ་ཡིས་བྲེལ་བའི་
ཡོན་ཏན་རྗོད་བྱེད་པ། །མི་ཟད་བློ་ལས་དམ་ཚོས་ཚིག་དོན་བདུད་རྩིའི་ཆར་འབབ་པ་
ལས་ཐོབ་གཅིག་ཉིད། །ཐོས་ཏེ་བྱེའུ་ལྟ་བུར་རང་གི་ནུས་པ་ཙམ་ཞེག་གང་ཡང་ཅི་

བ་ཟུང་དང་། །བསྡུ་བ་གཉིས་ལ་དབབ་པར་ཤེས་ཏེ་ཀུ་རུས་པར་བསྟན་ལས་ཚུང་ཞེག་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱ། །དེས་ཀྱང་ལ་ལས་ཤེས་ཀུ་རུས་པའི་གཞུང་གི་རུ་མཚོས་སྨྲག་པའི་དོན་བྱེད་སྲིད། །

འདི་ལྟར་སངས་རུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཁྲད་པར་རྣམ་པ་བཅུས་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ཅི་ལས་བརྩམས་ནས་རུས་གང་གིས་བརྗོད་ན། ཤེན་ཀུ་ཡངས་པའི་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟབ་ཅིང་རུ་ཆེ་བ་ཉིད་སངས་རུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མ་ཐུས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་གა་ལ་ཟུས། ཡང་གང་གིས་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་བསྟན་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཚོས་མངོན་པ་སློས་པ་མེད་ན་འདི་གཟུགས་ལགས་ཉིད་དུ་མི་ཤེས་པ་དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་དང་། མདོའི་མིང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅུ་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་མངོན་པ་ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་ལགས་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་མངོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་མདོ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ནི་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་སློས་པ་ནི་འདི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། མདོའི་མིང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེག་པ་ཆེན་པོ་སློས་པ་ནི་ཡང་ཞེས་ཚོས་མངོན་པ་བཅཪ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་གཟུགས་ལགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་རང་གི་རྟོགས་པའི་སྒོ་དག་གིས་ཚོས་མངོན་པ་སངས་རུས་ཀྱིས་གསུངས་པར་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། མཁས་པ་དག་གིས་བྱས་པར་འདོད་དོ། །ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁྲད་

པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་སྟོན་ཏེ། །ཡང་ཚོས་མངོན་པ་སྟོས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་སྟོང་གཟུང་ངོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་བཟུང་བས་ནི་རང་གི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བར་ཡང་དག་པར་སྟང་ངོ། །གང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་མངོན་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཟབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་སྟོང་གསུམ་ནི་མདོ་སྤྱི་དང་། འདུལ་བ་དང་། མངོན་པའོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། ཐེག་པ་མཆོག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱི་སྟོང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་སྟོང་དོ། །ཡང་དེ་ནི་གསུམ་ཡང་རྒྱང་གཉིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱི་སྟོང་ཅེས་བྱ་ན། བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལུས་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱུ་གང་གིས་གསུམ་ཡིན་ན་རྒྱུ་དགུ་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ན་མདོ་སྤྱི་སྟེ། གང་དོན་གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེའི་དོན་དེ་དེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །མཐའ་གཉིས་སུ་སྤྲོ་བའི་གཉེན་པོས་ན་འདུལ་བ་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བཀག་པས་འདོད་པའི་བསོད་ཉམས་ལ་སྤྲོ་བའི་མཐའ་སྤྲོང་བ་ཉིད་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣེས་སུ་གནང་བས་བདག་ཉིད་ངལ་བའི་མཐའ་ལ་སྤྲོ་བ་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར་དོ། །བདག་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོས་ན་ཚོས་མངོན་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་བསླབ་པ་གསུམ་སྟོན་པས་ན་མདོ་སྡེའོ། །ལྟུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྟུང་བའི་སེམས་ཡང་དག་པར་སྟང་བས་འདུལ་བ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྱོར་པ་ལས་རབ་ཏུ་འདའ་བས་

ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་བའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་བར་སྣང་བས་ཆོས་མངོན་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ཡིན་བའི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཆོས་དང་དོན་རྟོགས་པས་མདོ་སྡེའོ། །ཆོས་དང་དོན་སྣང་བས་འདུལ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ངེ་རྟོགས་པ་ལས་སོ། །ཆོས་དང་དོན་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་མཁས་པས་ན་ཆོས་མངོན་པ་སྟེ། རྒྱུ་དགུ་པོ་དེ་དག་གིས་ན་སྡེ་སྣོད་ཅེ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་འཕོད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། བསྟོད་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། འཇིལ་བ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱེད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཐོས་པས་ནི་སེམས་ལ་བསྐོ་བ་ཉིད་དོ། །བསམ་པས་ནི་རྟོགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞི་བའི་དོན་ཏུ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་འཇིལ་བ་ཉིད་དོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ཉིད་དོ། །མདོར་བསྡུ་ན་མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བ་དང་། ཆོས་མངོན་པ་དེ་དག་སོ་སོ་ཞིང་དོན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྟོགས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་དོན་ཤེས་པས་ཀྱང་ཟག་པ་ཟད་པ་འཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་སོ་སོ་ཞིང་དོན་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོས་དང་དོན་མདོར་སྡུས་པས་ན། མདོ་སྡེའོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་གང་དུ་གང་གིས་གང་ལ་བསྟན་པའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཆོས་ནི་ཐུང་བོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་

སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཆོས་ནི་ཆོས་མངོན་པའོ། །བདེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱོན་པའི་ཆོས་ནི་ཆོས་མངོན་པ་སྟེ། ཆོས་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་དེས་པའི་ཚོགས་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱི་འི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མང་པོས་སྐྱོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེལ་གྱིས་གནོན་པས་ན་ཆོས་མངོན་པ་སྟེ། པས་ཀྱི་ཚོལ་བར་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་སྡེའི་དོན་འཛིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཡང་ཆོས་མངོན་པའོ། །ཡང་འདུལ་བ་ནི་ཡྱང་བ་དང་། ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལྡང་བ་དང་། འེས་པར་འབྱུང་བར་རིག་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡྱང་བ་ནི་ཡྱང་བའི་རིས་ལྡའོ། །ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་ནི་ཡྱང་བ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། བག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། མ་ཀྱས་པ་ལས་སོ། །ཡྱང་བ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤོམ་པ་འཛིན་པའི་བསམ་པས་ཡིན་གྱི། ཚད་པའི་ལས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རིས་པར་འབྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། སོ་སོར་ཆགས་པ་དང་། ལྡང་བར་མཐོང་བ་དང་། བསླབ་པ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་པའི་ལས་དང་། ནང་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཏེ། བསླབ་པའི་གནས་བཅས་པ་ལ་ཡང་རིམ་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། འདི་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་ཁ་

པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀེ། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་མཚན་བྱུང་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་དག་གོ། །ལྷུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་རྣམ་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཚོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ཐུག་ཤས་ཆེ་བ་དག་ལས་འས་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་དོན་རྣམ་པ་བཞིས་ན་འདུལ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་ཉིད་ནི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསླབ་པ་བཅས་པའོ། །གང་ཟག་གི་ཉེས་པ་གང་གིས་ཞུས་པ་ན། དེའི་དབང་གིས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་བསླབ་པ་བཅས་པས་ན་བཅས་པའོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་བསླབ་པའི་གཞི་བཅས་པ་དེ་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དེས་པར་གཟུང་བ་ནི་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ལྷུང་བ་དང་། ལྷུང་བ་མེད་པར་དེས་པར་གཟུང་བའོ། །དེ་ནི་རྩ་བའི་གཞུང་བཅུམ་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབད་པ་དང་གྱས་པར་བཅས་པས་ཚོགས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏོ། །ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུངས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐོབ་པས་ཀྱང་དོན་དང་ཚོགས་ཡང་དག་འདེས་བསྡུན་པའམ། དེ་ལྟ་བུའི་མིང་ཅན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་ན། ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བརྩམས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ། །གསུང་ཁྲིད་པར་རྣམ་པ་བཅུས་ཁྲིད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཁྲིད་པར་རྣམ་པ་བཅུས་ཁྲིད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་གང་ལ་མངའ་བ་དེ་ནི་གསུང་

ཁྱད་པར་རྣམ་པ་བཅུས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །གང་གཞན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱེའི་དོན་ནི་མཆོག་གི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་བས་ན་ཤེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་མོ། །དེའི་གནས་ནི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་ལས་འཕྲོ་བ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་མོ། །ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འདྲུག་པར་འགྱུར་བཞམ། གང་གིས་འདྲུག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མོ། །དེར་འདྲུག་པ་ནི་དེ་ལ་འདྲུག་པའོ། །འདྲུག་པ་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་འདྲུག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་ཁ་སོགས་པ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱོར་བའི་དུས་སུ་ནི་རྒྱུ་སྟེ། །དེ་དག་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་གྱུར་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྐོམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ནི་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའོ། །དེའི་སྐོམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་སྐོམ་པ་གོམས་པ་སྟེ། དེའི་གོམས་པ་ནི་སའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའོ། །སྐོམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསླབ་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསླབ་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། བསླབ་པ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐོམ་པ་གང་མི་

དགེ་བའི་ཚོས་མི་བྱེད་པའི་སེམས་སོ། །ལྷག་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ནང་གི་སེམས་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་སོ། །སེམས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསླབ་པ་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་བམ། ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསླབ་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་སོ། །སྤྲངས་པའི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའམ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་སམ། སོ་སོར་རང་གི་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་གནས་པའི་སྡུང་ཐལ་འདས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །རྗེ་ལྟར་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དག་ནི་དེ་ལ་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དག་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྒྱུ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སར་ཆུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ཉིད་དག་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་གྱུར་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་དག་ནི་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྐོམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པ་གསུམ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྤངས་པ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་སྤངས་པའོ། །དེའི་ངོ་བོ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་

སྣང་སར་བ་ཉིད་དེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྣང་སར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཕྱི་ནས་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དེ། དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེའི་འབྲས་བུ་དང་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་ངོ་བོ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་བཞིན་ནོ། །དེ་མེད་ན་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་བའི་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ཏེ། འདིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མཚུངས་པའི་ཚོས་བཟླ་བར་བྱའོ། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མེད་ན་སངས་ཆེན་པོར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་མེད་པར་ཡང་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། གཟུགས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་པར་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མཚོག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དག་གོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། གནས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པར་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་མཐུན་པ་འགལ་བ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྨྲས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སྨྲས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དེ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཤིན་ཏུ་འཕད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མས་བརྟགས་ནས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་རྣམས་པ་བཅུ་པོའོ། །མ་ཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་སློང་བ་ནི། རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གནས་པ་སྟེ། རྗེ་ལྟར་ལམ་བསྟན་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །འགལ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་པའི་གནོད་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་སྟེ། རྗེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་ཚོམ་རུན་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་མེད་པ་བཞིན་ཏེ། འཕོང་བ་དང་སྐྱངས་ཤས་པ་དག་མི་འགལ་བ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རེ་ཞིག་དང་པོ་ཉིད་དུ་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ནས། འབྲས་བུ་སྐྱངས་ཤས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་དུ་འདི་ལས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱུའི་ཚོས་རྣམས་ཉེས་ནས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་གི །དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་པས་དེས་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ནི་གང་རྒྱུ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཉེས་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ལ་ཡོད་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་སྒྲོ་བཏགས་པ་སྟེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པས་ན་ཡོད་པའི་ཡོངས་སུ་བྱུག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བས་མཐའ་དེ་དག་གཉེ་གའི་སྒྲོན་སྣང་བ་ནི་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ནི་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ཙམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟད་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་འདུག་པ་ན་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་མངོན་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དག་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསམ་པས་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནས་ནི་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོས་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེ་དག་ཉིད་ལ་བསྟོམས་པས་བསླབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷག་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་ལས་འདས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་ཅིང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐུ་གསུམ་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་རིམས་ཏེ། འདི་དག་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནང་ད་ལྟས་སོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་མོ། །དེས་ན་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་ནི་ཁ་ངོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཁ་ངོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ནི་ས་དག་གོ། །ས་དག་ནི་བསླབ་པའོ། །བསླབ་པ་ལས་ནི་སྤྲངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཏེ། མི་གནས་པའི་ཐུབ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་སྐུ་གསུམ་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བས་ན་གོ་རིམས་ནི་འདི་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱན་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པའོ། །ཤིན་ཏུ་འཕད་པ་ནི་

རིགས་བའི་ཚད་མ་གསུམ་དང་མི་འགལ་ལོ། །མ་ཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་གྱུར་ལ། ཕྱིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། དགེ་ལ་རྟེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁགོོད་ལ་ཟན་པ་བྱེད་པ་ལ། ངཀར་ནག་ངོ་བོར་མི་ལྟ་བའི། ངང་པོའི་རྩ་བ་སྟེང་རྟེ་འདོད། ཅེས་བྱ་བས་སོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཡེ་ཤེས་འཛོག་པར་ཞེས་བྱ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཤིན་ཏུ་འཕད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་དོན་བཞིན་ཡང་ཤིན་ཏུ་འཕད་པ་མ་ཐུན་པ་འགལ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པ་དང་བཤད་པ་ཉིད་དེ། རི་སྟང་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་འཕད་པ་ནི་མ་ཐུན་པ་འགལ་བ་མེད་པར་གནས་པས་སོ། །

ཤེས་བྱའི་གནས་བསྟན་བའི་འགྲེལ་པ།

དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ཉིད་ལས་དང་པོར་བསྟན་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་ཏེ། དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ལོ། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡོད་པས་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡོད་ན་འགྲོ་ཀུན་ཏེ། གང་སུ་འཁོར་བ་ན་ཡོད་པའི་འགྲོ་བའོ། །འགྲོ་བ་འབའ་ཞེག་མ་ཡིན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའང་སྟེ། དེ་ཡོད་པས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ། །དེ་ནི་ཅིས་བྱའི་གནས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ངོ། །ལུང་གཞན་ཡང་། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་ཤེས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤང་པ་དང་པོ་ནི་ཤང་པ་གཉིས་པས་བཤད་དོ། །དམ་པ་དག་

ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེས་བའི་ཚིག་ཡིན་གྱི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་སྨོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དག་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་སྐྱེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་དག་སྐྱེས་པའི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྨོན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་འདིའི་ལུང་ནི་དགོངས་པ་དེས་བར་འགྲེལ་པ་དེ་ལས་སྔོ་གྲོས་ཡངས་པ་འགྲོ་བ་དྲུག་གི་འཁོར་བ་འདི་ན་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་གང་དང་གང་དུ་ཡང་སྐོ་ང་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་སམ། ཡང་ན་མངལ་ལས་སྐྱེ་བཞམ། ཡང་ན་དོད་གཉེར་ལས་སྐྱེ་བཞམ། ཡང་ན་ཌུས་ཀེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ལུས་མངོན་བར་འབྱུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་དང་པོར་འཕྲུལ་ལེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་དང་། ལེན་པ་དང་། མཚན་མ་དང་། ཕིང་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་སྨོས་པའི་བག་ཆགས་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་སེམས་རྣམ་པར་སྨིན་ཅིང་འདྲུག་ལ་རྒྱས་ཤིང་ལམ་འཛིལ་བ་དང་ཡང་ཤིང་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཚེ་ཕ་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཁམས་ཀ་ནི་ལེན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་ཀ་ནི་ལེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །ཚོར་བོས་ཡངས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེས་ལུས་འདི་གཟུང་ཞིང་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ལུས་འདི་ལ་བྱབ་པ་དང་། བདེ་བ་གཅིག་པའི་དོན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་སྨོར་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྨོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་

ལྷང་དེ་ནི་གཟུགས་དང་། སྣ་དང་། ཉེ་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བསགས་པ་དང་། ཉེ་བར་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟློ་གྲོས་ཡངས་པ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འདྲུག་པ་དུས་དང་སྦྱོར་ཡུལ་མཚུངས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལན་ཅིག་འབྱུང་ན་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྦྱོར་ཡུལ་མཚུངས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་ཙམ་ལན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་གཉིས་སམ། གསུམ་མམ། བཞི་ལྷན་ཅིག་གམ། ལྔ་ཚར་ལྷན་ཅིག་བྱུང་ན་ཡང་དེར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དང་སྦྱོར་ཡུལ་མཚུངས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་ལན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་སྐོན་ནས་རྒྱས་བཏབ་པ་ལས་གལ་ཏེ་རྣམ་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་རྣམ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྣམ་གཉིས་སམ། གལ་ཏེ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལྔ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ

གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱུང་ན་གཟུགས་བརྟན་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་སམ། གལ་ཏེ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱུང་ན་གཟུགས་བརྟན་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་འབྱུང་ཞིང་། མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་གཟུགས་བརྟན་བྱི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་སྨྱོར་བར་ཡང་མི་མངོན་ནོ། །ཟླ་གྲོས་ཡངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་གླུང་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པར་རྒྱུན་ན་ཡང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་ལན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་ཚར་གྱི་བར་དག་ལན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པར་རྒྱུན་ན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་ཚར་ལན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །ཟླ་གྲོས་ཡངས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཀྱི་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཚོས་ཀྱི་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་གནས་ནས་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པར་འདོགས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འདོགས་སོ། །ཟླ་གྲོས་ཡངས་པ་གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནང་གི་སོ་སོ་རང་གི་ལེན་པ་མི་མཐོང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་ལ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡང་མི་མཐོང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་། བསགས་པ་ཡང་མི་མཐོང་། སེམས་ཀྱང་མི་མཐོང་། མིག་ཀྱང་མི་མཐོང་། གཟུགས་

ཀྱང་མི་མཐོང་། མེག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་། རྣ་བ་ཡང་མི་མཐོང་། སྣ་ཡང་མི་མཐོང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་། སྤྱན་ཡང་མི་མཐོང་། དྲི་ཡང་མི་མཐོང་། སྤྱའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་། ལྕེ་ཡང་མི་མཐོང་། རོ་ཡང་མི་མཐོང་། ལུས་ཀྱང་མི་མཐོང་། རེག་བྱ་ཡང་མི་མཐོང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་ཞེང་། སྐྱོ་སྐྱོས་ཡངས་པ་གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནང་གི་སོ་སོར་རང་གི་ཡིད་ཀྱང་མི་མཐོང་། ཚོར་རྣམས་ཀྱང་མི་མཐོང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་མཐོང་ལ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞེན་དུ་ཡིན་ན། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པར་འདོོགས་སོ། །སྐྱོ་སྐྱོས་ཡངས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པར་འདོོགས་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་དོན་འདི་ཉིད་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟད་བཅོང་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་གྱིས་འདྲུག་པ་ཉིད་གྱིས་དེར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་མའི་རིམ་གྱིས་འདྲུག་པས་སོ། །ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། དེས་པའི་ཚིག་གོ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རྟུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་

གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་རྟོག་པར་མ་བྱེད་ཅིག་པའོ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཚེ་དེ་སྲིད་པར་རྟེས་སུ་འཇུག་གི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་བཟུང་ནས་ཤི་བའི་ལུས་བཞིན་དུ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་བས་གང་ཡང་ཤི་བའི་དུས་ན་དེ་དང་བལ་བར་གྱུར་པ་ན་འདི་དག་ཀྱང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། རྟེན་སྲིད་དེས་བཟུང་བའི་བར་དུ་ཚེ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལུས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་ལེན་པ་སྟེ། འདིའི་བཤད་པ་ནི། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེལ་བ་ན་ཡང་དེ་དག་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་ཉེ་བར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེས་ན་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་སྟེལ་བ་མངོན་གྱུར་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་བྱས་པས་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་མངོན་པར་གྱུབ་པ་སྟེ། དེའི་མངོན་པར་འགྱུབ་པ་ནི་དེ་མངོན་པར་འགྱུབ་པའོ། །ཉེ་བར་འཛིན་པ་ནི་དེ་དག་མངོན་པར་འགྱུབ་པ་ཉེ་བར་ལེན་ཏེ། དེའི་ཉེ་བར་འཛིན་པ་ཡང་བདག་གི་དངོས་པོ་བསྟེད་པར་འགྱུར་བའོ། །དོན་འདིས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ནི་སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་ཉིད་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་སྣ་ཚོགས་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ལྟར་

འདིའི་དོན་ཡང་སྡུ་ཚོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ས་བསྡུན་ཏོ། །དེ་ལ་མཚུངས་པ་དེ་ས་ཐག་པའི་རྒྱན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དེ་ས་ཐག་པར་འགག་པ་ཉིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་ཡིད་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཞེས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་ཡིད་དེ། དེ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྟེ། བདག་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། གང་གི་དབང་གིས་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་ཏེ། བདག་ཉིད་མཐོའི་ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལ་མི་བདེན་པའི་བདག་ལ་སྤེད་པའི་བདག་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་སྟེ། མི་རིག་པ་མི་ཤེས་པའོ། །གང་གནས་གཅིག་པོས་ནི་བསྟེད་པ། གཉིས་པོས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་འགག་ས་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིད་ཅེས་བརྗོད་པས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྐབས་སྨིན་པས་སྨིན་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གང་ཟིན་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ཡང་བདག་གོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཟིན་རོ། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཟིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ས་ཐག་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། དང་སེམས་པའི་ཟིན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྐབས་སྟེར་བའི་དོན་གྱིས་ནི་ཡིད་གཅིག་གོ། །བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་གྱིས་ན་གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དོ། །གཞན་ཡང་གང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་མེད་ན། གང་གི་རྒྱུ་ཅན་ཡིད་དང་འདྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འདྲུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣོས་པས་ཡིད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡང་སྣོས་པ་ཉིད་

དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་གང་གིས་ཡིད་གང་འགག་ས་དེ་ཉིད་ཡིད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདིའི་དེས་པའི་ཚོགས་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱིས་གང་ཞིང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའོ། །ཚོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་གང་གིས་ཟུས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །གང་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེན་ཏུ་གང་ཞིང་བསགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཤེས་བྱ་ཐ་མོ་ཀུན་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཐ་མོ་ཡང་ཡིན་ལ་ཤེས་བྱ་ཡང་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་ཐ་མོ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐ་མོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའམ། རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ཁོན་དུ་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི། བདག་གི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུར་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རགས་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་སྤངས་ཀྱང་བསྟན་ལ་མོགས་པ་ཤེས་པས་སྒྲིབ་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདག་དང་གཞན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དེ་ལྟར་བཀས་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་མ་རེག་པ་མ་ཐའ་འཇུས་པ་མེད་པའི་སྒོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་མ་འཇུས་པའི་མ་རེག་པ་གང་ཞེ་ན། གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིན་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ལ་ནི་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གནས་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་གང་ན་གཉེན་པོ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་ཡོ། །དེ་ལྟ་ན་ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་ན་ཅིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་

ཅན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། རྟེ་ཕྱང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་སེམས་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ལས་ཀྱི། ཡང་གང་དག་བ་དང་མཚུངས་པར་འདྲུག་པའི་ཡིད་ཡོད་པས་དེ་ལ་དེ་མཚུངས་པར་ལྷན་པར་འགྱུར་གྱི་ཡང་ཉོན་སོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་ནི་གཉེན་པོའི་ཐྱོགས་འཇེན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཡང་གང་ལ་ཉོན་སོངས་པ་ཙམ་གྱི་ཡིད་དང་མཚུངས་པར་འདྲུག་པ་དག་བའི་སེམས་ཡོད་ན། དེ་དང་དེས་ཟུངས་པའི་གཉེན་པོའི་ཐྱོགས་སྐྱེས་པ་ན་ཅིག་ཤོས་འགག་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ། །ལྟ་པོ་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་དང་སྟེ། རྟེ་ལྷང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་པོ་དག་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་པོ་དག་རྟེན་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཉ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་རྟེན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོམས་པར་འདྲུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་སྟེ། གང་ལ་ཉོན་སོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡོད་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འདྲུག་པ་སྟེ་དེ་ཡོད་པས་སོ། །གཞན་ལ་ནི་དེ་མེད་དེ། དེ་ནི་ཁྲད་པར་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉ་ན་གཉེ་གཡ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་མེད་ན་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ཚིག་མེད་པའི་སྐྱོན་ཉ་འགྱུར། གང་འདི་སྐད་ཅུ་ངར་འཛིན་པས་ན་ཡིད་ཅེས་བྱ་བའི་དེས་པའི་ཚིག་དེ་སྐད་ཅུ་བརྗོད་པའི་གཞི་གང་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་ཡིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡང་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ།

པས་དེས་ན་དེ་ནི་དེ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པར་ནི་སྟེ། སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྨིན་པ་ལ་ཡང་དར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །དར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་རིག་པ་མེད་པར་མི་རིགས་ལ། མ་རིག་པ་ཡང་རྟེན་མེད་པར་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟེན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན་གཞན་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བསྟན་ཏོ། །སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའི་ཚིག་གོ། །ད་ལྟར་དང་འདས་པ་དང་། མ་ཡོངས་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཚིག་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཤད་དོ། །དོན་གཞན་ཡང་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ནི་ད་ལྟར་དོ། །ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ་ནི་འདས་པའི་དུས་སུ་སྟེ། གང་སྡུང་ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ་ལས་ད་ལྟར་ཀུན་གཞི་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་དོ། །གང་ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ་དང་། ཀུན་གཞི་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ལས་མ་ཡོངས་པའི་དུས་སུ་ཀུན་གཞི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ནི་མན་ངག་ཏི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའོ། །རྟ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤད་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལ་ལ་བརྟེན་པའིཤེས་པ་ཡིད་ལྟོན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་ཤེད་གི་ཇ་བ་ཡལ་གা་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཇ་བ་མེད་ན་ཡལ་གা་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཇ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །འཁོར་བའི་ཕྱིར་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡང་ཇ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱ

གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་སོ། །རེས་འགའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོམས་པར་འདྲུག་པ་ཁ་ཅིག་གི་གནས་སྐབས་སུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འདྲུག་པར་རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དེའི་ས་བོན་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་དང་མེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ལས་ཡང་སྲིད་པའི་གཟུགས་དང་མེམས་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་གཏེར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཇེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་རྟོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་མ་རྟོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་དག་ལ་དེ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དེ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་འཕད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅོམས་ཏེ། དེ་བས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གཞི་ཉིད་དུ་ཆེས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་། དམྱལ་བ་ནི་བཅོམ་པོ། །ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་མི་འདོད་པ་ཅན་གྱི་བཅོམ་རྣམས་ཏེ། གང་ཡང་དེར་རེས་འགའ་བའི་ཚེར་བ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་མ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་ཀྱང

ཡང་དོ། །དེ་དང་ལྡན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེར་སྐྱེས་པ་ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནང་གི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ནས་དེ་རྣམ་པར་ཞེག་པར་འདོད་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ལ། དེ་ལ་ནང་གི་བདག་གི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་སྟོས་པ་ནི་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཁས་བླངས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་གཞེག་པར་འདོད་པ་ནི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གོ་ཞེས་ཁས་བླངས་ནས་སྲེད་པས་བཅིངས་པའོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཞེག་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེས་བར་གཟུང་བར་མི་ནུས་པས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་སྟོན་པ་ནི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དེ་རྣམས་ཉིད་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་སྐྱེ། ནུས་པའི་བྱེ་བྲག་གོཞམས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་དག་ནི་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་ལྡན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒོ་ཞིང་ཀུས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་དུ་ཀུན་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་གང་དེ་དག་ཉིད་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་བག་ཚགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ལ། ཚོས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་བག་ཚགས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བག་ཚགས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ཚོས་དེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་དེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཐོག་གང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཅི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ས་བོན་དག་ཐ་དད་དམ་འཛིན་ཏེ་མ་ཡིན། དེས་ཅིར་འགྱུར་དེ་དང་ཐ་དད་ན་ནི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཐོག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་ཅིག་མས་ཀྱང་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དག་བ་དང་མི་དག་བ་དག་གི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ས་བོན་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་འདོད་དོ། །ཐ་མི་དད་ན་ཡང་རྫོ་སྣང་ན་མངོ་ཡིན་དེས་ན་དེ་སྣ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིག་གི་སྣང་ཡང་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་དང་རྟོས་སུ་ནི་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅོམ་ནས། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ལ་དེ་ལ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་སྔར་སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་སྤངས་པའི་ངོན་ཏོ། །དེ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུང་

འབྱུང་བའོ། །དེ་འབྱུང་བའི་མཐུའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
བའི་ཚོས་དེ་དག་རྣམས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོར་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་
སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དོན་འདིའི་
དཔེ་ནི་ལྕང་ས་ཅི་ལ་སྟུ་ཀུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡོད་པས་འདི་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་
དོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་དུས་རིང་པོར་བཞག་པའམ། ལེ་ཡིས་ཉམས་པའི་ནས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
དེ་ནི་ནུས་པ་ཉེ་བར་བཅོམ་པ་ན་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་མཐུ་
ཉམས་པར་གྱུར་པས་ས་བོན་ལེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནུས་པ་
དང་ལྡན་པ་ལས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་ཚོས་དེ་དག་དུས་མཉམ་དུ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གཅིག་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟར་
བལྟ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེས་བསྟན་ཏེ་ཇི་ལྟར་མར་མེའི་མེ་ལྷེ་བྱང་བ་དང་སྐྱིང་པོ་
ཚོགས་པ་བཅུ་ཚུན་དུས་མཉམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཉིད་ལ་སྐྱིང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
དོན་དེར་བྱང་བ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཡོ། །འབར་བ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་
བསྒེགས་པས་དེ་ཡང་དེའི་སྒེག་པའི་རྒྱུ་ཡོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡང་
བལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གྲུབ་པར་མཐོང་
ངོ་། །ཇི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་
ནས་བརྩམས་ནས་རྒྱུའི་རྟེན་གཞན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདིས་
ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་པའ་ཐུན་
གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །བག་ཆགས་ཐ་དད་པ་མ་

ཡིན་ཞེང་། སྡུ་ཚོགས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཐ་དད་པ་སྡུ་ཚོགས་དག་གི་རྒྱུར་རྟེ་ལྟང་རྩེས་བྱ་བ་ལ། རྟེ་ལྟང་རྩང་བ་དབེས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། རྟེ་ལྟང་གོས་སྐུད་པ་མང་པོས་བཅིངས་ན་ཡང་སྡུ་ཚོགས་ཉིད་དུ་མི་མཚོང་ལ། ཚོན་གྱི་སྡོད་དུ་བཙུག་པ་ན་སྡུ་ཚོགས་སུ་མཐོང་བ་ལྟར་གྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གོས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཚོན་གྱི་སྡོད་ཅེ་འབྲས་བུ་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཚོན་གྱི་སྡོད་དེ། དེར་བཙུག་པ་ནི་རྒྱན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་དུས་ན་སྡུ་ཚོགས་མ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྣམ་པ་དུ་མའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་མཚོང་སྟེ་བཅོས་པའི་གོས་བཞིན་ནོ།། ||

བཞི་པོ་ཀཉིས་པ།

འདི་ནི་ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྡ་བ་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་སྡ་བ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་བློས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱེ་བཅོམ་པ་དག་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྡུ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་འདི་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ། བདག་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོར་རྟོག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ནམ་པར་འབྱེད་པ་ཅན་དང་། སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མིང་བསྟན་ཏོ། །གང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཚོས་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཅན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྡུ་ཚོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་

རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཅན་དེ་ནི་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཅན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའམ། བདག་གི་ངོ་བོའི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྲོན་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་དེ་ནི་མི་འདོད་དོ། །འདི་ནི་དཔྱས་ལོང་ལ་གླང་པོ་ཆེའི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། །མ་རིག་པས་དཔྱས་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པས་དཔྱས་ལོང་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་སོ། །རྒྱུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་སྔར་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་མི་ཤེས་པ་སྟེ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་མི་ཤེས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མི་ཤེས་པས་བདག་ཉིད་བྱེད་པ་བོ་དང་། ཟ་བ་སོར་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བག་ཆགས་བསགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ཡང་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཐོན་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཐོན་ཟིན་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་ལྷའོ། །འབྲེལ་བ་དེ་དང་དེའི་རིས་མ་ཐུན་པ་དང་རིས་མི་མ་ཐུན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དུ་

བསྟན་པ་དེ་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཀུན་ཏུ་གསལ་བར་བྱ་བར་འདོད་ནས། ཕྱི་དང་
ནང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཕྱི་དང་ནང་ལ་
སོགས་པ་ལ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མི་གསལ་བ་
ནི་ཕྱི་རོལ་ཏེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའོ། །དོན་གཞན་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དེའི་ས་བོན་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་བས་ན་འདི་དག་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་དོན་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་གོ། །ཡང་དེ་དག་ནི་སྐད་
ཅིག་པ་སྟེ། གཉིག་ཡང་བྱང་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
རྟག་ཏུ་མི་རྟང་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ལྟོས་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་འདས་པ་མ་ཡིན། མ་ཡེངས་པ་མ་ཡིན། ཐ་དད་དུ་མ་ཡིན་
པར་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའོ། །དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་
འབྱུང་བར་འདོད། དེ་ནི་རྟེན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྡེ་སྲིད་གཉེན་པོ་སྐྱེས་ཀྱི་
བར་དུའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡང་རྡེ་སྲིད་རྩ་བ་ཡོད་པ་དང་། རྡེ་སྲིད་སྨིན་པ་ཡོད་ཀྱི་བར་
དུའོ། །དེས་དང་སྐྱེ་གང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། སོ་
སོར་དེས་པ་དེའི་ས་བོན་ལས་དེ་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ས་བོན་ཐམས་ཅད་
ལས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་གང་ཐོབ་པ་ན་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དང་གི་
འབྲས་བུས་བསྟུབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རང་གི་ས་བོན་ལས་རང་གི་འབྲས་བུ་འབྱུང་

བ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། འབྲུ་ལས་འབྲུ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངོ་། །བག་ཆགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི། བརྟན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཅི་ཡིན་ཞེ། ཆུང་བཞིན་ནོ། །ཆུང་གིས་ནི་བསྟོད་པ་མི་འཇིན་ཞེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱང་ཙམ་གྱིས་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་ལ་བསྟོས་པ་རྗེས་སུ་མི་འདྲུག་གོ། །ཙམ་གྱི་བར་གྱིས་ནི་དཔག་ཚད་བརྒྱའི་བར་དུ་ཡང་དྲི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་དྲི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་དྲི་མི་ཞིས་པ་སྟོག་སྐྱུ་དང་དེ་བཞིན་དུ་དྲི་ཞིམ་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །བསྟོང་བར་འོས་པ་ལ་སྟོང་བར་བྱེད་ཀྱི་བསྟོང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རོ་བ་དང་། དབྱལ་དང་། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་བསྟོའོ། །གང་བསྟོ་བ་འཇིན་པ་དེ་ལ་སྟོང་བར་བྱེད་པས་བསྟོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བསྟོ་བར་འོས་པ་ལ་ལ། །འབྲེལ་པ་ལ་སྟོ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལས་གཞན་ནི་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དེ། དེ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་བྱོལ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པ་ལ་མི་བསྟོའོ། །སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི། དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱི་འདྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྟེས་པའི་བར་ལ་མི་འདྲུག་པའམ། འཕོ་བ་ཇི་སྲིད་པའི་བར་དུ་དག་ན་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་རྒྱུ་བའི་བྱིར་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བ་འདུ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་དག་ན་དང་མི་དག་པའི་འཕྲོ་བར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་

འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཚོས་མི་མ་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བར་བྱེད། །གང་ཡང་དེ་ལྟར་གྱུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་དེ་ན་སྒོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དྲུག་པོ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཡོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཐ་དད་གསུམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྟེན་གཞན་དང་གཞན་ལ་རེ་རེ་ཞེག །དམིགས་པ་གཞན་དང་གཞན་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་དོན་གཞན་ལ་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་མ་སྟ་མ་ལས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ཞེས་བྱ་བ་དེའེས་བགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་ལྷན་ཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་དག་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མེད་དེ། གང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་ཡོད་ན་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེགས་མ་ཐུན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་དེགས་གང་ཡིན་པ་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་སྐོ་བར་བྱེད་དེ་ཞེས་འདོད་ན། དེགས་ལ་བྱ་ན་གཞན་དུ་ཐལ་ཏེ། དེགས་གཞན་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མེག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཟུགས་དང་བ་ཉིད་དུ་དེགས་མ་ཐུན་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཁན་ཆུ་ན་བསྐོ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་སྔར་བསྟན་པའི་ས་བོན་གཉིས་པོ་ཕྱི་དང་ནང་གི་སྐྱེད་པ་དང་ནི་འཕེན་པར་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས། དེ་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་འགྱུར་གྱི་བར་དུའོ། །ནང་གི་ས་བོན་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །འཕེན་པར་བྱེད་པ་མ་བཏབ་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱིའོ། །ཤི་བ་ནི་ནང་གི་སྟེ། ལུས་ནི་འདི་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འགྱེས་པར་འཕངས་ནས་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ན། གང་གིས་ན་དེ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་

ཏེ། དུས་ཐྱིས་ཆུང་ཟད་ཙམ་ཡང་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ན། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྐད་ཅིག་ཐྱི་མའི་རྒྱུར་གྱུར་ན་ཅི་དེས་ན་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་བས་ན་དེས་པར་འཕེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་དེ་དག་ཀྱང་མདའ་ལྟོང་སྦྱིར་བ་དང་འདོམ་རྩོགས་པ་གཉིས་མདའ་འགོ་བ་དང་ཐོག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུས་དང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ཅན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ཅན་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །དོན་དེ་ཉིད་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་མངོན་པའི་ལུང་གིས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་ཉིད་གཅིག་གི་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ནི་ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཚོས་ཀུན་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་སྦྱོར། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ། ཟན་ཚྭན་རྒྱའི་དངོས་པོ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་སོ། །འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་རྟག་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་གང་གི་ཚེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་ན་དེའི་ཚེ་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་དེ་རྒྱ་ཡིན་པ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འཕོར་བ་དང་། འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་འཇིག་པ་དང་། ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ཅན་ལ་རྟེན་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ལ་ནི་རྒྱའི་རྟེན་ཏོ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་བདག་པོའི་རྟེན་ཏོ། མ་

རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །ཡང་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྒྱུན་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི་མིག་གོ། །དམིགས་པའི་རྒྱུན་ནི་གཟུགས་སོ། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ནི་གང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་འབྱུང་བ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་དེས་སྣབས་མ་བྱིན་ན་གང་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་ནས། དཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གཉི་ག་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རུང་གི །གཞན་དུ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རིག་པས་ངེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་ཤིང་འགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་དག་གི་ས་སོན་གྱི་དངོས་པོར་བག་ཆགས་བསྟོས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལའོ། །དེ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་གིའོ། །ས་བོན་གྱི་དངོས་པོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་རོ། །གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའོ། །བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །འདོད་ཆགས་

ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པར་འབྱུང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་པ་དང་བཅས་པར་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་འདས་པའི་རྒྱུ་ལས་ནི་མི་རྟུང་སྟེ། འདི་ལྟར་འདས་པའི་དུས་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ལྟ་མི་རྟུང་བ་བཞིན་དུ་དེའི་ཡང་མི་རྟུང་ངོ། །གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་འདས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པས་དེའི་ཕྱིར་འདས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེན་ན། དེ་དག་གི་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུབ་པས་དེ་ནས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ཡིན། ཚོར་གང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་མེད་པས་མ་ཡིན་ནོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཞེག་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ཡང་བག་ཆགས་མི་རྟུང་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་བག་ཆགས་རྗེ་ལྟར་རིགས། དེ་ཞེག་འདོད་ཆགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་གནས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡོད་ན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ནི་མིག །རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ནི་རྣ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ནི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེས་ན་བསྒྲལ་བའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པས་གཞན་དག་ལ་གཞན་དག་གི་བག་ཆགས་མི་རིགས་སོ། །རང་གི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉེས་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། གཉེས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པས་ན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་བག་ཆགས་བསྟོས་པར་མི་རུང་ལ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་དང་པོར་རོ། །དེ་ཡང་ས་བོན་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བའོ། །བག་ཆགས་དེ་གནས་དང་བཅས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱག་པོ་འགགས་པ་ནའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་བཅས་པར་མི་རུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཅན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལའོ། །བག་ཆགས་དེ་གནས་དང་བཅས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གནས་དང་བཅས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའོ། །བག་ཆགས་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །ས་བོན་མེད་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སོ། །སྐྱེ་བར་ནི་འབྱུང་བར་རོ། །འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་ཡང་རོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་

མོང་པ་ཉིད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་རྣང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་གང་གིས་མི་རྣང་བ་དེ་བསྟུན་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མི་རྣང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་རྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་དང་། འགག་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་གང་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པར་འགྱུར། ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བྱུག་གིས་བག་ཆགས་མི་འཇིན་པ་ནི་སྤྲུལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསྟན་པར་བསྟུས་ཟེན་ཏོ། །དེ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ཀའོ། །ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲེད་པ་ཡང་མི་རྣང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལེན་པའི་དབང་གིས་བག་ཆགས་རྒྱས་པས་སྲིད་པ་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལ་ལས་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ། ལས་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། དེ་ཡང་མི་རྣང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་རྣང་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ། བདག་གི་དངོས་པོ་འཛིན་པ་ཡང་མི་དེགས་པའོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ནས་སོ། །ཤི་འཕོས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤི་བའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་སྟེ་ཉོན་

ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །བརྒྱལ་བ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁྲུ་བ་དང་ཁྲག་དང་ལྷན་ཅིག་བྱུབ་པ་དང་། བདེ་བ་གཅིག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱལ་བར་བྱུར་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷན་ཅིག་ཁྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གཅིག་ཁྲུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱལ་བར་བྱུར་པ་དེ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པར་བྱུར་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུས་རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། ཇི་སྲིད་བའི་སྲིད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་འདིའི་གནས་ཡིན་པས་འདི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གནས་སོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གནས་ནི་མི་སྲིད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ལ་མི་དམིགས་ཤེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅི་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ན་ཡང་དུ་མ་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གནས་སོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅི་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ན་ཡ

རྣམས་ཀྱི་ཡང་རྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་རང་རང་གི་གནས་སྐབས་བར་གྱུར་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་འགགས་པར་གྱུར་པ་ན་ཐོབ་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རུལ་པར་འགྱུར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་དང་གཟུགས་མདུང་ཐྲེམ་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྗེ་ལྟར་མི་རུང་བ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། རྗེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་སོ། །དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །གཟུགས་ནི་ནུར་ནུར་པོའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དེ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདྲུག་གོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ཟས་སུ་མི་རུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཟས་ནི་བཞིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། ཁམ་གྱི་ཟས་དང་། རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་ཞུ་བར་གྱུར་པ་ན་སྟེ། ཞུ་བར་གྱུར་པ་ན་གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། །རེག་པའི་ཟས་ནི་ཡུལ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་སྟེར་བའོ། །ཡིད་ལ་སེམས་པའི་ཟས་ནི་བསམ་པ་དང་

ལྷན་པ་ན་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བསམ་པས་རྟེན་ལ་པན་འདོགས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། སྐོམ་པས་གདུངས་པ་ཆུ་མཐོང་བས་མ་ཤི་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། གང་གིས་དེ་བློང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ཤི་བའི་ངོ་བཞིན་དུ་རུལ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྟེན་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཉིད་ནི་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེག་པའི་ཟས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་གང་ཡིན་པའིའོ། །ཡིད་ལ་སེམས་པའི་ཟས་ནི་ཡིད་ཀྱིས་བསམས་པའིའོ། །གཞན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་གནས་པ་སྟེ། འགྲུལ་བ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ནི་འགག་པར་འགྱུར་ན། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ལུས་བླངས་པ་མི་འདྲལ་བར་བྱེད་པ་གཞན་གང་ཡིན། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་པ་བསྟན་ཏོ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡང་དེ་ལྟར་མི་རུང་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་སྦྲེལ་ཏེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་སྦྲེལ་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏེ། དེའི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བྱང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་ཉིད་གྱི་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་སོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་པ་ན་ཤི་འཕོས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དེའི་ས་པ་དང་ཐུན་པར་གང་གིས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་།

དེས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། གང་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ས་དེའི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་དེ། བག་ཆགས་གང་ལས་སེམས་དེ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་དེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་སྟེལ་ཏོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཟུགས་ལས་གྲོལ་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་དགེ་བའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉིང་དེ་འཇིག་གྱི་ངོ་སྤྱང་བ་ཉིད་དོ། །ས་བོན་མེད་ཅིང་གཞི་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དང་རྒྱུན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དོན་གཞན་ཡང་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། གཞི་མེད་ན་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་སེམས་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་རང་གི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ། དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་མེད་པར་གྱུར་པས་དེའི་འགོག་པ་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབད་པ་མེད་པར་ཤུང་པོ་ལྟག་མ་མེད་པར་སྐྱ་བཏ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཡང་མི་འགྱུབ་བོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་མེས་ནི་ཉི་གསལ་པོར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ནི་མི་གསལ་བ་ཡིན་ཏོ། །དེས་ན་གསལ་བར་འཇུག་པའི་སེམས་ལ་གནས་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་གཅིག་ཏུ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཉོན་

གཉེས་མེ་རྣང་ངོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ས་དེ་དག་ནི་ས་གཞན་དུ་སྐྱེས་པའི་ས་གཞན་པའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འགྲོ་བ་གཉེ་གཅིག་དུ་མི་རིགས་ལ། ཤུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གཞིར་ཡང་སེམས་དེ་ནི་མི་རྣང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གཞིའི་ངོ་བོར་མི་རིགས་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་སེམས་དེ་གང་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དེ་ལེགས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པཉམ། ཉེས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་འཆི་འཕོ་བ་ན་ལུས་སྣང་དམ་སྥོད་ནས་དྲོད་ཡལ་བར་འགྱུར་བཞང་མི་རྟུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེ་ལེགས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་སྣང་དང་སྥོད་ནས་དྲོད་ཡལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ལེགས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནི་སྣང་ནས་སོ། །ཉེས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནི་སྥོད་ནས་སོ། །དེ་ནས་དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་གཞིརྟེན་པར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་འདོད་ན། ལུས་དྲོད་ཡལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན། ཀུན་གཞིརྟེན་པར་ཤེས་པ་དེས་གཟུང་བས་ནི་ལུས་འདོར་བར་བྱེད་པ་ན་སྣང་དམ་སྥོད་ནས་དེ་ལྟར་དེའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལྟར་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོགས་པར་བྱང་བ་ཡང་མི་རྣང་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་སྦྱིར་བ་ན་འདོད་པ་ན་སྦྱིད་པའི་སྦྱིར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དེ་ཡང་གཟུགས་ན་སྦྱིད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེས་བསྟོས་པ་མེད་པ་གཟུགས་ན་སྦྱིད་པའི་སེམས་དེ་ས་བོན་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ན་སྦྱིད་པའི་སེམས་འདས་པ་ཚེ་རབས་དུ་མར་སེམས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་བཅད་པ་དེ་ཡང་འདས་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཉིད་དེ།

མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་དེའི་ས་བོན་ཉིད་དུ་མི་རྟང་ངོ། །དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་རང་གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའོ། །སྤྲོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ནི་ཉོན་པ་མ་ཡིན་པས་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནི་དེའི་ཉོན་པ་ཡིན་པས། རྒྱུའི་རྐྱེན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བདག་པོའི་རྐྱེན་ལས་འདོད་པ་ན་སྤྲོ་བའི་སེམས་དེ་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་རྟང་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་གཞན་གྱི་སྣ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྣ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའམ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་གཡེང་བས་བར་དུ་ཆོད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཚེ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པའི་སེམས་བྱང་བ་དེའི་ཚེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་བག་ཆགས་བསྒོམ་པ་དེས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་འགག་གམ་ཤིང་འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་བསྒོམས་པ་དེ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པར་དུས་རིང་དུ་ཤིན་ཏུ་འགག་གམ་ཤིང་ཤིན་ཏུ་འདས་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཕྱི་ས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་དག་ཡང་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་དེ་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དེའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་དེགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་ལའོ། །ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བརྟགས་པའོ། །དེའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་རིགས་པ་དེས་ན་དེ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རུང་ངོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེའི་གཉེན་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་གཉེན་པོའི་ཐོག་མཐའ་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ནི་མ་འཇེས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ནི་སྔར་མ་སྐྱེས་པས་དེའི་གང་དེའི་བག་ཆགས་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དེའི་བག་ཆགས་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་དེ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤང་བའོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི་བསྟན་པའི་ཚོས་ཉེ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐོས་པའོ། །དེ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །ཡང་ན་ཐོས་པ་

ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཏེ། དེའི་བག་ཆགས་གང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཐོས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོཉིད་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིར་འགྱུར། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་གཉེན་པོའི་ས་བོན་ཉིད་དུ་འགྱུར། འོན་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་དེའི་གཞི་གཞན་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་དོ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་རྒྱུད་ལས་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆུ་དང་འོམ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་དེ་དེའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཉེ་ཉེ་ཞིང་རྣམ་པ་གསུམ་པ་ཉིད་ངུ་འགྱུར་རོ། །དོན་གཞན་ཡང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཆུང་ངུའོ། །བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འབྲིང་ངོ་། །བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཆེན་པོའོ། །ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་། བསྒོམས་པ་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆུང་ངུན་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འབྲིང་དང་། འབྲིང་ལས་ཆེན་པོའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་གཉེན་

པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པར་འཇུག་པའི་གཉེན་པོའོ། །གང་གིས་དེ་སྐྱོང་བ་དེ་ནི་དན་འགྲེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་རྣམ་གྲངས་གཞན་ལ་རྩོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་གིས་དན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་། དེས་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྡུ་ན་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །མ་འོངས་པ་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བདག་ཐད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུང་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལས་དང་པོ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུང་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ལྷུང་བའོ། །རྣམ་པར་བྱོལ་བའི་ལུས་སུ་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་དེའི་རྒྱུ་བྱང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་བྱང་བ་སྟེ། གང་ལས་དེ་འབའ་ཞིག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མི་སྐོག་གོ། །རྗེ་ལྟར་གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རིག་པར་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཞེས་གསུངས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུངས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ། །གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་ཅེ་ན། །གང་གི་ཕྱིར་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་འདུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ནི་ཞེ་ན་ཉིད་མཐོང་ངོ། །ཡང་གལ་ཏེ་རྟོག་པ་

སྐྱེས་པ་ན་དེ་ཡང་འབྱུང་བས་དེ་ལས་དགོངས་ནས་མ་འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་ཡང་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པས་ཉིང་
མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་སྨྲལ་བ་དེ་གང་གི་ཕྱིར་མེད་ན་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་མངོན་པར་
འགྱུབ་པ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པས་མེམས་དང་བཅས་པའོ་སྙམ་དུ་མེམས་པ་དེ་ལྟར་
ན་ཡང་མེམས་ནི་མི་རུང་སྟེ། སྟོམས་པར་འཇུག་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྐད་བསྟན་པ་བོར་ནས་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཟེར་བྱག་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མེམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་
པ་དེ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཡོད་པ་
དང་བྲལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་པའི་མེམས་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་དང་
ཚོར་བ་དག་ནི་འདིར་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེ་ནི་འགོག་པའི་ཡོད་པས་དེ་དང་དེ་
འགོག་པས་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་
རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་སྐྱོན་དེ་མེད་དེ། དེ་ལ་གནས་
པར་འདོད་པའི་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་མེམས་དང་མེམས་ལས་བྱུང་
བ་དེའི་གཉེན་པོ་འབྱུང་གི་རྣམ་པར་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་ནི་མེམས་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེམས་དང་མེམས་ལས་བྱུང་བའི་
རྒྱུན་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་

སེམས་ཀྱང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པའི་ངོ་བོར་མི་འགྱུར་བ་ཞེག་ན་དེ་དག་གཉིས་ལ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལས་ནི་རྒྱུན་འདི་དག་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ཉེ་བར་གནས་པ་རྒྱུ་མཚུངས་པ་ཞིག་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཅ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་དག་ཅ་དང་མི་དག་ཅ་དང་ལྡན་དུ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ཞེག་དག་ཅ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དག་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་འགལ་ལོ་ཅོ་ཅོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་དག་ཅ་དང་མི་དག་བའི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མ་བྲལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་དག་ཅ་ཉིད་ཡིན་པས་མ་ཚགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དག་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མི་འདོད་པ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན། འདི་ལྟར་ནི་མི་འདོད་དེ། དག་བའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དག་བ་དང་ལྡན་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་མེད་པས་མི་དག་བ་དང་ལྡན་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དུས་ཉིད་ན་མི་དག་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དེས་ན་མི་དག་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྡན་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་མེས་དང་ཚོར་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དག་བའི་རྩ་བ་མེད་པར་དག་བ་ཉིད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་བའི་རྩ་བ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་འདུ་མེས་དང་ཚོར་བ་ལ་སྤྱོད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་རིགས་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ན་གཉེན་པོའི་

ཟོག་ས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལས་མེམས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་མེམས་གཞན་ཡོད་ན། རེག་པ་དམིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དགེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟག་མའོ། །དེའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་འདུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་ན། དེས་ན་དེ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བའམ། ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྔལ་བའི་རེག་པ་འདོར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་དེ་དག་ལས་བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྤྲུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཚོར་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་མཐུས་མཉམ་པར་གཞག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་བྱད་པར་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཚོར་བ་དེ་དག་འབྱུང་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུའི་ངོ་བོར་ཤེག་པའི་ཀུན་གྱིས་ཚོར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་པ་ཉིད་དེ། འདུ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རེག་པའི་ཚོར་བ་ཁས་ལེན་པས་དེ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ། གཉེ་གཡང་རྒྱུན་ཆད་པར་གསུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་རེག་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དང་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རེག་པ་ཡོད་ན་མེམས་དང་དུ་ལ་སོགས་པའི་དག་གི་ཚོར་རྣ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རེག་པ་འབྱུང་བས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མེམས་པ་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་

པས་སེམས་པ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་དགེ་བའི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཚ་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཞེག་ན་དེ་ལྟར་ནི་མི་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། འགལ་བ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། དེས་སུན་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཞག་ནས་སེམས་ཙམ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། རྟེན་ལས་བརྟེན་པ་དབྱེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །བརྟེན་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བན་ཆུན་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དག་འབད་པ་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་དབྱེར་མི་ནུས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཔེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པའི་རྟེན་པ་དེ་ནི་རྟེན་ལས་དབྱེར་རུང་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐན་ཆུན་མེད་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་ལས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་དབྱེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་རྟེན་པས་བརྟེན་པ་དབྱེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་དག་ནི་དེའི་མི་སྐྱན་པར་འགྱུར་བས་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མེད་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་གང་གིས་ཤེ་ན། ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་པ་དེ་ལ་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞེག་ན། དེ་

ལྷུར་ན་མི་འདོད་དེ། མཐོང་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བརྟག་པ་རྗེས་སོ།། །།

དེ་ནི་གང་ཡང་ཐོབ་གས་གཉིས་དེའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཡང་གང་དག་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སེམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏོ་སྟན་དུ་སེམས་སོ། །ཡང་དེ་དག་གི་སེམས་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ནི་དགེ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རེ་ཞེག་མི་དགེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྤྱིར་ལམ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཟོའི་གནས་དང་། སྨྲལ་པ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་སྨྲལ་པ་དང་མེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལྟ་ནི་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སེམས་དེ་དག་ཅ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལ་མ་ཚགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འགལ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་གནས་སྐབས་དག་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་ཡང་ཐོབ་གས་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ

མཚུངས་བར་ལྡན་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ནུས་པ་འདུས་པ་ནི་འདུས་པ་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །དེས་ན་དེ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་སྐྱེད་བར་བྱེད་པ་གསུམ་འདུས་པའི་མཐུ་སྟེ། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏོ་ཞེས་རྟོགས་ན། དེ་ཅི་ཡང་གང་དང་གང་སྦྱོར་བའི་སེམས་དགེ་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགེ་བའི་ཤུ་བ་དང་ཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེས་འཕངས་པ་ཡང་མ་ཚགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཤུ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་སྨྲོམས་པར་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བཅམ། སྨྲོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་དང་འགལ་བར་གནས་པའི་བག་ཚགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གང་གི་ཕྱིར་མི་འཇུག་ལ་དགེ་བ་ནི་ཡང་འཇུག་གོ་ཞེས་ཟེར་ན། གང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྡུམ་ཀྱང་མི་འདོད་དེ། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པའི་ཚོམ་རྣམས་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་གི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ན། ཇི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མེད་ཅིང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་འོ་མ་དང་ཆུ་མཉམ་པར་བསྲེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའམ་བསལ་ཏོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་རྒྱས་པར་རྟེན་གནས་གྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འགོག་པ་ལ་སྨྲོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཞེས་སོ།། །།

བཅས་པོ་གསུམ་པ།

གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལས་མ་འདས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་མི་འཐད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་བས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ཞེ་བར་མཐོང་བས་སོ། །ཡང་གང་ལ་ལ་ལང་ས་ན་དེ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་དགོངས་ནས་མ་འདས་པ་ཡིན་ཚོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་སྐྱེ་བ་གང་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་མེད་ན། མངོན་པར་འགྲུབ་པ་རིགས་པར་མི་འགྱུར་བས་ལང་ས་ན་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མེམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ཚོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལས་གཞན་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དོ། །འདི་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ནི་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྩ་བ་ཡིན། །དགེ་གི་འདུ་བྱེད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ནི་མེམས་པ་དང་འདུ་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། རྗེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འགག་པར་གྱུར་ན་དགེ་བའི་འདུ་བྱེད་འགག་པར་གྱུར་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྗེ་ལྟར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་ན་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་འགགས་ན་ཡང་ལུས་གནས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་

དུ་ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་འགགས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཡིད་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གང་ལུས་གནས་པ་ནི་རྒྱུ་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟས་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། གང་དབུགས་རྔ་བ་དང་འབྱུང་བ་མེད་ན་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཡིད་ལ་ནི་འདུ་བྱེད་པ་ཉིད་གཞན་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་རྣམ་པར་གནས་པ་དེ་མེད་ན། སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐུང་གསུངས་པར་འདོད་པས། དེས་ན་ཡང་ལངས་པ་ན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གང་ཡང་གཟུགས་དང་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད། །དེ་ལ་གཟུགས་མེད་པ་ནམ་མཁའ་འཐོས་པའི་གཟུགས་ནི་འགག་ནས་དེང་དུ་འོང་བར་གྱུར་ན་ཡང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་འབྱུང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནམ་མཁའ་འཐོས་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་ཡང་དེའི་མེམས་ནི་འགགས་ནས་དེང་དུ་འོང་བར་གྱུར་ན་མེམས་འབྱུང་བ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མེམས་དེ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དག་བཅོམ་པའི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་གཟུགས་དང་མེམས་དག་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་འདས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཉིད་ཀྱི་དང་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་

ལས་ནི་གཟུགས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་བལྟ་བར་བྱའི་རྒྱུའི་ཆུའི་ཤ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པོ། །རྡེ་ལྟར་ན་འདྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་གནས་པར་བྱུར་པར་ཤི་རིགས་པ་དེ་ཚོགས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟང་པོའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉེན་པོ་དག་ཏ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་སྐྱངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ལྟ་སྐྱངས་པའོ། །བསལ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཙན་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་པ་ལ་སྟེ། དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་མི་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱང་བའི་དོན་དུ་བཟང་པོ་ཞེས་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་ཞེས་སྨོས་སོ། །སེམས་ནི་རྡེ་ལྟར་འབྱུང་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཙམ་གྱིས་བོན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་མེད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གཉེན་པོ་བྱང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱངས་པ་མིན་ཕྱིར་མི་རྟུང་ངོ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱངས་པ་ལས་འབྱུང་གྱི། འདི་ལྟར་གཉེན་པོ་ནི་སྐྱངས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱངས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་དག་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་གཉེན་པོ་ནི་སྐྱངས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་

འགྱུར་བས་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐུབ་ཅང་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་བླལ་བཞག། དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་འདོད་ན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ས་བོན་མེད་པར་བྱས་པཞག། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་ན། དེ་མེད་པ་ན་གཉིས་མེད་པའོ། །འགྱུར་བ་རྟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཉེ་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ས་བོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རམ། དངོས་པོ་མེད་པར་བྱས་པས་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་རྟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་དེང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ས་བོན་དང་བླལ་བཞམ། དངོས་པོ་མེད་པར་བྱ་བར་ནུས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་གྱུར་པ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབས་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དེའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་མདོར་བར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་ཅེས་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་རྗོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིའི་བྱེ་བྲག་གོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་ཡིད་

གང་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་བདག་ཅེས་བག་ཆགས་སྤོ་བར་བྱེད་དེ། གང་གིས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེ་བག་འདིར་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །སྤྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་དག་ཏུ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་རྗེ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཕེན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲལ་བའི་རྣམ་པའི་ཚེ་བྱེ་བྲག་གོ། །བག་ཆགས་གསར་དུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དང་ཡོར་བྱུང་བའི་བག་ཆགས་དེ་སྟེ། བྱེ་བྲག་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་དང་འགགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལེན་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་ལ་མངོན་པར་སྤྱོད་པས་སྲིད་པ་མི་རྟུང་དོ། །སྲིད་པ་སྟེ། འདི་ལས་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་གྲུབ་པས་ན་སྲིད་པའོ། །འདི་ནི་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་བའཨམ། མི་དགེ་བ་གོམས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདུ་བྱེད་དང་། སྲིད་པའི་རྒྱན་གྱིས་འཕངས་པའི་འགྲོ་བ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་རྒྱུ་མེད་པས་ཡང་སྲིད་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་རྟུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་རྟེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་སྟེ།

རྒྱུ་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མེད་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེའི་དམིགས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་མང་དུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོར་བསྡུན་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྒྱུར་གྱུར་པས་ན། ཚོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །གང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོ་སོ་རང་གི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཚོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་གང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་པ་མེད་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཡང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་རྟེན་པས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དོ། །ཤིན་ཏུ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དོ། །སྣུད་ཟིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གང་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡོད་པར་མི་རུང་ངོ། །ས་སྣུད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་

བག་ཚགས་ཀྱི་ས་བོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཚགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའོ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྤྲོས་པ་འབྱུང་བས་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་མེད་ན་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཚགས་གསར་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ཆིང་རྣམས་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དལ་ལྟར་ཀྱི་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྔ་ན་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་ཀེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཅི་སྨྲ་མ་སྨྲ་མ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པས་འཁྲུལ་པའི་གླང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ས་བོན་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུངོ་། །མ་བསྒོམས་པ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མ་བསྒོམས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་མ་བསྒོམས་པ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དགེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་ཡོད་ན་ཀུན་ཉོན་མོངས་པར་སྨོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་དགེ་བ་ལས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལས་མི་དགེ་བར་འབྱུང་བས་འདུས་བྱས་ལ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་དེ། དེས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ། །

ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་འགྲེལ་བ།

ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ལ་དེ་ལ་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པའོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །ལུས་དང་། ལུས་ཅན་དང་། ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་དེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། ལུས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལྔའོ། །ལུས་ཅན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དོ། །ཟ་བ་པོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སོ། །དེས་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་དེག་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དྲུག་གོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་དེག་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་ཁམས་སོ། །དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་དེག་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུན་འདྲུག་པ་རྣམ་པར་ཚད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པར་དེག་པ་ནི་བགྲང་བའོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་དེག་པ་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་དེག་པ་ནི་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ཞེག་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་དེག་པ་དག་ནི་ཤེས་བྱའི་ཅུང་ཙམ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྟེན་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཅུང་ཙམ་ནོ། །གང་བའི་འགྲོ་དང་བཅས་འགྲོ་བ་ནི། འགོར་བའི་འགྲོ་བ་སྟེ་ཚོགས་དེ་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །རྣམ་པར་དེག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་དེག་པ་དག་གོ། །ཁམས་དང་། འགྲོ་བ་

དང་། སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་དང་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་འཕྲོ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་བདག་ཉིད་དེ། ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ནོར་བའི་དོན་སྣང་བའི་གནས་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ནོར་བའི་དོན་སྣང་བའི་རྒྱུ་སྟེ། དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་གི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་བར་བརྟུད་ནས་དེ་ཉིད་ལ་བདག་མེད་པར་བདག་ཅེས་སྣང་བ་སྟེ། དེའི་གནས་ནི་སྣང་བའི་གནས་ཏེ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་དོན་མེད་ཀྱང་འདི་ལྟར་བདེན་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་སྟེ་དོན་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་སྣང་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་ཙམ་དེའི་སྣང་བའོ། །དོན་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་པ་དེ་བདག་ཏུ་སྣང་བའོ། །ཡོངས་སུ་བྱག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་མི་བདེན་པ་སྣང་བའི་རྒྱུ་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བ་གཏན་མེད་པར་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་ཏུ་སྣང་བ་གཏན་མེད་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་བདག་མེད་པ་ཙམ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་

ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པ་དང་། དགོངས་པ་དེས་པར་འཕེལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཞེ་བ་ཅན་ནོ་ཞེས་བསྟན་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ན་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཞེ་བ་ཅན་དེ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དེ། དོན་གྱིས་སྣོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྟན་པར་འདོད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣོས་པ་དེས་ནི་དེ་དང་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསལ་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ཤང་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པའོ། །དེས་ན་དོན་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉིང་ཁེ་བའི་ཀྱི་རྒྱུ་ཡུལ་ལས་སོ། །དོན་ཐ་དད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བའི་ངོ་བོའི་དུ་རྣམ་པར་ཚད་པ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་བསྟོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ཁེ་བའི་ཀྱི་རྒྱུ་ཡུལ་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ངན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ་ནི་ངན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདུན་དུ་བྱས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པས་ངའི་དོན་ནི་མི་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། མདུན་ན་གནས་པ་འདི་ནི་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ལྟར་ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་། གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་རིང་དུ་འདས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། རི་ལྟར་ཡང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ནི་འདས་ནས་རིང་དུ་ལོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཐོས་པ་དང་བསམས་པའི་རང་བཞིན་ནི་འདས་ནས་རིང་དུ་ལོན་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་གང་བྱང་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་བུའ་སྣང་བར་བྱུར་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འཛད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བྱའ་བོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཙན་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་རིགས་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གཟུགས་ཙན་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ལུང་དང་རིགས་པས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །མཚུངས་ལ་བརྟན་པར་རྒྱན་གྱིས་འདྲུག །ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལ་མཚུངས་པ་ནི་འདྲ་བའོ། །བརྟན་པ་ནི་དུས་གཞན་དུ་གནས་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་གོ། །གཞིའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པའི་ངོ་བོའོ་འདི་དག་ཉིད་གཞན་དུ་འདྲུག་པར་འགྱུར་ན་དོན་མ་ཡིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་པས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དོན་འདི་དག་ཉིད་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་པ་ནི། འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་དང་འཁྲུལ་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། རྣམ་རིག་གཟུགས་ཙན་མིན་པར་འདོད་དེ། །ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཙན་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་སྟེ། རྒྱུ་བྱང་པའི་གཟུགས་ཙན་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་ན་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གཟུགས་ཙན་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་ཡང་རི་འབྱུང་བས་ཇི་ལྟར་ན་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཙད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལུས་དང་ལུས་ཙན་དང་ཟ་བ་པོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཁ་གསུམ་རྣམ་པར་རིག་པ་ལུས་ཐམས་ཙད་ལ་ལྟོས་ཅིག་

འབྱུང་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་ཚར་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་དུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་། རྒྱུ་བས་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་རྒྱུ་པ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་ནི་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ནི་མེད་དོ། །ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་ནི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་གཞག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་གཅིག་པོ་དེའི་ཚ་གཅིག་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ལྟ་བར་འགྱུར་ན། དེས་ན་ཡང་མེག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཉིས་ཉིད་དེ། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པས་ཡང་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་དེགས་པ་ཚ་གཅིག་ནི་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པས་ནི་འདི་ལྟར་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དེས་ན་མེག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དེག་པ་ཚོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་བསྟན་ཏེ་སོ་སོར་དེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཞན་དག་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེས་ན་གང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་དེ་ནི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་གཞན་པའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ཙམ་སྟེ། དོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཙམ་གཉིས་དང་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་དང་།

ལྟ་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་མོ། །སྣ་ཚོགས་ཉིད་འཇུག་པ་སྟེ། གང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་རྟོགས་པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་འདི་ལྟར་འདོད་པའོ། །གང་དུ་ཞེ་ན། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཞུགས་སྟུང་པ། །དེ་དང་བལ་ན་དེ་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡང་སེམས་ཙམ་ལ་ཞུགས་པས་དོན་མེད་པ་བྱལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཡང་གལ་ཏེ་གཟུང་བའི་དོན་མེད་ན་སེམས་ཀྱིས་གང་ལ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་ཉིད་དང་། གཉིས་ཉིད་དང་། སྣ་ཚོགས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ན། རྒྱུ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། གཞན་དང་མཚུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །གང་ཡང་དེའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་པ་ལ་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་སེམས་པ་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ན་ལུས་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་ལ། ངག་གི་སྒོ་ནས་ནི་ངག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ན་ཡང་མེག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ན་དེ་མེག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་ཀྱི། ཡང་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ན་གང་གི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་དོན་ཙམ་དུ་སྣང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་

གིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་ངོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེག་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུའོ། །སྡུ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དོན་ཅམ་དུ་སྣང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །གང་ཚིག་གཉིས་པོ་འདིས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ནི་དོན་ཅམ་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་དེ་གཉིས་པ་ནི་དོན་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་འབྱུང་སྟེ། དེས་ན་སྤང་སྟེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་རེག་བྱའི་སྣང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ནི་ཉེ་བ་མ་ཡིན་ལ། ནང་གི་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལུས་ལ་གནས་པ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཇི་ལྟར་ལུས་ལ་གནས་པའི་དབང་པོ་མེག་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ལུས་དེ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་རང་གི་གནས་ཉིད་དེ་ལ་དེས་བྱས་པའི་ཐན་འདོགས་པ་དང་གཅོད་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ལུས་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་འགྱུར་བར་བྱེད་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །དོན་གཞན་ཡང་ཇི་སྐད་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་རེག་པར་བྱ་བ་ཡོད་ན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་ཡང་རེག་བྱའི་སྣང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ན་རང་གི་རྟེན་ལུས་ལ་ཐན་འདོགས་པའམ། གཅོད་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེག་བྱའི་སྣང་བ་བྱུང་ནས་ལུས་ལ་ཐན་འདོགས་པ་དང་། གཅོད་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་གི་

ལུས་ནི་གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདྲུག་པ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ལ། རིང་དུ་འཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཅིག་བུ་རྒྱུ་བ་ནི་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞེག་ལུས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་བལ་བ་ཉིད་དོ། །ཐུག་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཐུག་གི་ནང་ན་གནས་པ་ཉིད་དོ། །སེམས་འདུལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དབང་དུ་བྱེད་པའོ། །གདུལ་བར་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོས་དཀའ་བའོ། །ཡང་ལུང་ནི་འདི་དག་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སོ་སོར་ཉམས་སུ་སྒྲོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་དབང་པོའི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་རེ་རེ་ཞིང་སོ་སོ་སོ་སོར་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའོ། །ཡིད་ནི་འདི་དག་གི་རྟེན་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཡིད་ཀྱིས་རེ་རེ་ཞེས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའོ། །ཡིད་ནི་འདི་དག་གི་རྟེན་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་གཞན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་འབའ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །མཚན་མའི་ལྟ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་

བདར་ཤེས་པ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་བདར་ཤེས་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་བདར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་
ནི་ལྟ་བའོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བདར་རེག་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཡིན་ལ་རྣམ་བདར་རིག་པ་ཙམ་ཡང་ཡིན་པས་རྣམ་བདར་རིག་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་
བྱུང་པ་དེ་དག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་བྱུང་པ་ནི་
དམིགས་པའི་ངོ་བོཉིད་དོ། །དེའི་ལྟ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དེ་ཉིད་ལྟ་བ་ཡིན་པ་ནི་དེའི་ལྟ་བའོ། །དེ་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བར་བྱུང་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གནས་པའི་རྒྱུར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ཀྱི་བྱ་བ་
བྱེད་ངོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་མ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དོན་ཡིན་
ནོ། །ཤེས་པར་བྱེད་པས་ན་ཤེས་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་
དམིགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནི་
ལྟ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འབད་པ་མེད་པར་
ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་ཀེ་འདི་ལྟར་ཤེས་པའོ། །ཤེས་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཤེས་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་ནི་འདི་
ལྟར་འབྱུང་ཀེ། རྗེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་མེད་པར་ཡང་གཉེན་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བས་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་ཀེ་འདི་ལྟར་ཤེས་པའོ། །ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་
རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཤེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དེ་ཤེས་པས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་
སུ་མཐུན་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསམ་གཏན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་

སོ། །སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ལས་སྐུ་རྙེད་པ་ཐོབ་པའོ། །ཤོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་དོན་དེ་དག་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གལ་ཏེ་སའི་རང་བཞིན་དུ་ཤོས་ནས་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དོན་དེ་བཞིན་དུ་བལྟོའོ། །ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའོ། །ཚོས་ལ་ལྟག་མཐོང་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོང་པ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་སོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་དོན་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཅིག་ལ་ཡང་རྟེ་ལྟ་རྟེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་མང་པོ་སྣང་བའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དྲུག་པོ་ལ་སྣང་བའི་དོན་རྟེ་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་དུས་ན་ཡང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་དེས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དོན་སྣང་བའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་དོན་དུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ན་དེ་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་ཉིད་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དེས་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ། གཞན་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞིང་བྱུང་བ་ཉིད་ན་གནས་པར་མི་རུང་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པས་གཞན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞན་དབང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའི་གཞན་གྱི་དབང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དོན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་

ནི་ཇི་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པའི་ངོ་བོཉིད་ཀྱིས་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ཅས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ལུས་མེད་པའོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པས་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲུལ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་གཉན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ངོ་བོཉིད་དོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟུ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །སྟུ་བ་མེད་པའི་འགོར་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དག་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནས་བཞིན་ནོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་ཇི་ལྟར་ཀུན་དུ་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ་པ་གང་གིས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མིང་གིས་དམིགས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོཉིད་ལ་དེར་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་མཚན་མར་འཛིན་པས་གང་གི་ཕྱིར་མཚན་མ་བཟུང་ནས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་གོ། །ལྟ་བས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མཚན་མས་མཚན་མ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ནས་ཞེན་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངག་ཀུན་ནས་སློང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྗེ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པས་མི་གཙོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་ཀྱིས་ངག་ཀུན་ནས་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་བཞི་པོ་དག་གིས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནི་རྗེ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་རྣམ་པ་བཞིས་གཞན་དང་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའོ། །མེད་པའི་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་སྨྲ་འདོགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་རྗེ་ལྟར་བཞིན་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཟློག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་མར་བཟུང་ནས་དམིགས་པའི་ངོ་ཉིད་དུ་སྐྱེའོ། །དེས་ཀུན་ནས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་མས་བཟུང་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་རྗེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉན་མེད་པས་འདི་ལྟར་དོན་དེས་ན་གཞན་གྱི་དབང་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ངོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་གྱི་དབང་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་གྱུར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་གྱུར་ན་རྣམ་

པར་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གཉེ་གའི་སྐྱ་གཅེག་ཏུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ནི་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་ཕྱང་ཆིག་ལ་སོགས་པ་ཆུམས་ལ་མིག་གི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་དག་པས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །བྱང་བ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་ཤེས་པའོ། །ཐ་སྙད་ལ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཡི་གེར་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཅུར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རྩ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མཚན་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་དང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མཚན་མར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་མཚན་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའམ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་དབྱེ་བ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་དེ་ཙམ་དང་བཅས་པའོ། །མཚན་མར་

འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་མཚན་མའི་འགྱུར་བ་ལ་མཚན་མར་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱས་ནས་ཏེ། ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེངས་ཤིང་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མཚན་མར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྙོན་པ་སྨོས་པས་ནི་ནད་དང་། འཆི་བ་དག་བསྟན་ཏོ། །བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། ལུས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའོ། །སྙོན་པ་སྨོས་པས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་ཏོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། སྙོན་པ་སྨོས་པས་ནི་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་བསྟན་ཏོ། །གཞོད་པ་དང་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། གང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འབྱུང་བའོ། །གཞོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣོག་པ་དང་། འཆིང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དུས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ན་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའོ། །དམྱལ་བ་བའི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། སྙོན་པ་སྨོས་པས་ནི་དུད་འགྲོ་བ་ཡི་དྭགས་བསྟན་ཏོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟ་མ་བཞིན་ཏེ། སྙོན་པ་སྨོས་པས་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་བསྟན་ཏོ། །མཚན་མར་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་པ་ནི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་མཚན་མར་སྣང་བར་གང་འགྱུར་བ་སྟེ། མཚན་མར་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་དག་གི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་

སོ་གས་པ་གང་གི་ས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའོ། །ཡང་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཉན་པའི་རྗེས་སུ་འཇོག་པ་དང་དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པའི་རྗེས་སུ་འཇོག་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཚོས་ཉན་པའི་རྗེས་སུ་འཇོག་པ་སྟེ། དགེ་བ་རྣམས་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་བསྟུ་བར་བྱའོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཡང་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་མཉན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །འདི་ལས་བྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐུ་སྟེགས་པ་རྣམས་སོ། །ཚུལ་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཚོས་འདི་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཚུལ་ལ་ཞིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་གཏོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅུ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་མཚན་མ་སྟེ། རྣམ་པར་གཡེང་བའོ་ཞེས་བྱས་སོ། །ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེའི་གཉེན་པོ་ནི་ཏེས་ར་བ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡོད་ཅེས་སྨོས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའོ། །འདི་ལྟར་བསྟན་ཏེ། གང་

ལས་བསྟན་པ་ཉིད་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དངོས་པོའི་མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མཚན་མ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་ནི་ཡང་གཞུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སྐྱེ་བ་འཇིག་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་འདི་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གཅིག་བུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཉེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེའི་གཉེན་པོའི་གཞུང་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དག་གཅིག་ཡིན་ན་དེས་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེའི་གཉེན་པོའི་གཞུང་ནི་གཞུགས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཚོས་ལས་ཚོས་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་གཞུགས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་

དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་གྱི། རེ་ཤུར་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེའི་གཉེན་པོའི་གཞུང་ནི་རབ་འབྱོར་འདི་ཤུ་སྟེ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཁྱད་པར་དུ་རྟམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྟམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །འགག་པ་ནི་རྟམ་པར་བྱང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་སྐྱེ་མི་འགག །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྟམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། ཤུད་པ་འདི་རྟམས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །མིང་རེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་རྟམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་རེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་རྟམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ནི་མིང་བཅོས་མ་ལ་ཚོས་དེ་དག་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སོ་སོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་དང་མིང་གིས་སོ་སོར་དོ། །དོན་རེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་རྟམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དོན་རེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་རྟམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་སྒོ་བཞིར་དུ་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རྟམ་པར་གཡེང་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་པར་ཀྱི་ཐ་དོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྟན་ཏེ། ཡང་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ལས་ནི་རྟམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་

ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟེ་ལྟར་སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཅི་མངོན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པ་ནི་མིང་གི་སྒྲ་རོལ་ན་སྒྲ་མེད་པས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དག་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་མིང་ལ་མ་ཡོས་པར་སྒྲོ་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེ་ལྟར་བུམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མེད་པས་བུམ་པ་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེས་ན་མིང་དང་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་འདིར་ནི་མིང་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ། དོན་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་གཞག་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་མིང་གཞན་གྱི་དབང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་ལ་ཡང་མིང་མང་པོ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་སྟེ། གལ་ཏེ་མིང་དང་དོན་དག་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེས་ན་མིང་བཞིན་དུ་དོན་ཡང་མང་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཀུར་ན་དོན་ཡང་མང་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དོན་གཅིག་མང་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ན་འགལ་བ་གཉིས་པ་འདིར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གོའི་སྒྲ་དོན་རྟམ་པ་བཅུ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུས་མིང་ལ་ནི་དེས་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གལ་ཏེ་མིང་དང་དོན་དག་གཅིག་པ་ཉིད་འདོད་ན་ནི་དོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་སྒྲིན་གསུམ་ལ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བག་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་གི་དོན་རྟམས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དོན་

འདི་ཉིད་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་པ་ལ། བྱང་པར་འགྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དག་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པའོ། །ཚོས་རྣམས་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་སྣུམ་མ་ལ་སོགས་པའི་དབེ་དག་གིས་སྟོན་མ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་མས་འགལ་བ་གཉིས་དྲིས་པ་ནི་ཚོས་རྣམས་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཅོན་མོངས་མེད་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བས་དེ་ལ་སྣུ་མའི་དབེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྣུ་མའི་སྒྲུབ་པོ་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་དམིགས་པར་འགྲུབ་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་དམིགས་སུ་རུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཟ་ཅམ་ལ་དང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྒོ་ངོར་བའི་དྲི་མས་སྦྱིབ་གཡོགས་སུ་སྣང་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཡང་རྣམ་པར་དག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དབང་དེ་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་མེད་དུ་ཟིན་ན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། དེ་མེད་ན་ཡང་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་གཉེ་གཅིག་མེད་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་བས་དེ་བས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་

དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་གཉིས་ག་དམིགས་བཞིན་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་དེས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ་པ་བཀའ་བར་འགྱུར་རོ། ||

བམ་པོ་བཞི་པ།

རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་བྱང་བའི་ཕྱིར་གང་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འཕོ་བའི་ལམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འཕོ་བ་ནི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་བྱང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །དེ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་གཏོགས་པའི་བསྟན་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་

ཡིན་ན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ན་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚོམས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་དག་གཉེ་གා་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་མི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་བྱང་པ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གང་དུ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་པ་ནི་ཟེག་པ་ཚེན་པོ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བྱང་བའི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ལྟར་རིགས་པ་ཙམ་ཡང་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བྱང་བའོ། །ཕྱི་མ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་དག་ཉིད་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱི་མས་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སྙུ་མ་ལ་སོགས་བསྟན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་འབྱུང་བར་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་གང་དུ་ཚོམས་ཐམས་ཅད་སྙུ་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྤྱལ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཏགས་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་པ་བསྟན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དུ་གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཚོམས་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བསྟན་པ་དེར་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྙུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དབེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པས་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་དེ་ལ་ནོར་བ་ཉིད་ཏུ་སོམ་ཉི་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། ནོར་བ་ཉིད་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་སྙུ་མའི་དབེས་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ཇི་ལྟར་སྙུ་མའི་གླང་པོ་དང་། རྟ་དོན་དུ་མེད་ན་ཡང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་དེའི་སོམ་ཉི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དོན་མེད་པ་རྣམས་དཔེགས་པ་མེད་པར་རྗེ་ལྟང་འབྱུང་བར་འགྱུར་སྟན་དུ་སོམ་ཤི་ཟ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་གཉེན་པོར་སྨིག་རྒྱུ་སྐེ། དེ་ལ་སྨིག་རྒྱའི་གནས་ལྟ་བུ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཚུའི་གནས་ལྟ་བུ་ནི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་རྗེ་ལྟར་སྨིག་རྒྱ་རྒྱ་བར་གྱུར་པ་ན་ཚུའི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་ཚུའི་དོན་ཀྱི་ཐྲོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བར་གྱུར་པ་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཀྱི་ཐྲོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱེས་པ་རྣམས་རྗེ་ལྟར་དོན་མེད་ན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་རྗེ་ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་སོམ་ཤི་ཟ་བ་དེ་བཐྲོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་ཞི་རྗེ་ལས་ལྟ་བུ་ཉིད་དེ། རྗེ་ལས་ན་དོན་རྗེ་ལྟ་བ་ཞེན་དུ་མེད་ན་ཡང་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ཐོབ་པ་མཐོང་བ་ཞེན་དུ་འཇིར་ཡང་དེ་ཞེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དོན་མེད་ན་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཞེས་ཤོ་ཟ་བ་དེ་བཐྲོག་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་ཀྱི་དབེས་ཚོས་མཐུན་པའི་གཞན་ཀྱི་དབང་བསྟན་ཏེ། རྗེ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་དོན་མེད་ཞེན་དུ་ཡང་གཟུགས་བརྙན་ལ་གཟུགས་ཤིད་ཀྱི་ཐྲོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ཡང་གཟུགས་ཤིད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་ཞེན་དུ་འཇིར་ཡང་དེ་ཞེན་དུ་ཡོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་སྟ་ཚོགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་སྟན་དུ་སོམ་ཤི་ཟ་བ་དེའི་གཉེན་པོར་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཚོས་མཐུན་པ་མིག་ཡོར་གྱི་དབེས་བསྟན་ཏེ། རྗེ་ལྟར་ཀྱིས་མའི་རྩེད་མོ་འདོད་པའི་

དབང་གིས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ན་དེ་ན་མིག་ཡོར་གྱི་དོན་མེད་ བཞིན་དུ་ཡང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་ པ་ཡང་དོན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མེད་ན་ཡང་དོན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ ཡིན་མོ། །ཡང་དོན་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བར་ འགྱུར་སྙམ་དུ་སོམ་ཉི་ཟ་བ་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བཏག་ཅ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ་ཞེས་འདི་ལྟར་རྣམ་ པར་འཇོག་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་དོན་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་བཏག་ཅ་གྲག་པ་དམིགས་ པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་སྣ་ཚོགས་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ཉེ་བར་ དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དོན་མེད་ན་ཇི་ལྟར་མཉམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་ སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་དམིགས་པར་འགྱུར་ ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ ཤིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ངོ་ཞེས་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་སོམ་ཉི་ཟ་བས་ དེའི་གཉེན་པོར་ཚོས་མཐུན་པ་ཆུ་ཟླའི་དཔེས་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཆུ་ལ་ཟླ་བའི་དོན་མེད་ བཞིན་དུ་ཡང་ཆན་པ་ཉིད་དང་། དང་བའི་ཕྱིར་ཆུ་ལ་དེ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་ མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་ཉེ་བར་ དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདིར་ཡང་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུ་ནི་ཆན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་མོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་དོན་མེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ གྱི་ཕྱིར་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་འཁོར་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བདག་གི་ལུས་འཛིན་པར་བྱེད་ ཅེས་སོམ་ཉི་ཟ་བ་དེའི་གཉེན་པོར་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཚོས་མཐུན་པ་སྒྱུ་པ་སྟུག་པ་ལྟ་བུས་

བསྟན་ཏེ། རྗེ་ལྟར་སྣུལ་བའི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་སྣུལ་བའི་དབང་གིས་དགོས་པ་སྣུབ་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་སྣུལ་བའི་དོན་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་བདག་གི་ལུས་ལེན་པའི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡོའི་བདག་གི་ལུས་ལེན་པའི་དོན་ཉེ་བར་དམིགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་ཅི་ལས་དགོངས་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བརྗོད་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་ཞེག་སྐུ་མའི་དཔེ་ནི་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་སྐུ་མའི་སྒོང་མཚམས་པོ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་ཉེ་བར་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །སྨིག་རྒྱུའི་དཔེས་ཀྱང་གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན་ཏེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་གདུངས་པའི་དབང་གིས་ཆུང་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་ནི་ཟིལ་གྱི་དཔེས་ཏེ། དེས་ན་ཟིལ་ལམ་བཞིན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་བའི་ཚུལ་བའི་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་འཕྲ་བར་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། དེས་ན་ལུས་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །དག་གི་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་བྱ་ཅ་དཔེ་བསྟན་ཏེ། དག་གི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་དག་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱག་ཅ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་དེས་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་དང་། ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ལ་མཉམ་

པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་གང་ཡིན་པའི་གཉེན་པོར་མེག་ཡོར་ལྟ་བུ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་ཏེ། དེས་ནི་མེག་ཡོར་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་ཆུ་རླབས་དང་སྦེ། དེས་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པས་ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་ཆུའི་རླ་བ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་སྨྲ་བའི་དབེ་སྦེ། དེ་ལ་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པས་བསྒོམ་པའོ། །དེས་ནི་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་སྨྲ་མ་དང་འབྲ་བའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་དག་ཏེ་ཤྱད་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ནི་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚངས་པས་ཞེས་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལས་དགོངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འགོངས་ཏེ་ཡང་མ་དམིགས་སུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མ་དམིགས་ཞེས་བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་གང་། འགོངས་བ་དང་སུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ལས་དགོངས་ནས་བསྟན་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཚོས་ནི་དེ་སུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་འགོངས་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པར་གཟིགས་ནས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ངོ་བོ་མེད་པས་འགོངས་པ་ཡང་མི་དམིགས་ལ་སུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་དགོངས་ནས་དེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་དོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་

དོ། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་དེ་དག་གཉིས་གའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་ཚོས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚད་གཏོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚད་གཏོགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་གའི་ཚད་གཏོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གསེར་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་སའི་དཔེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལས་ཁོང་ན་གསེར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསེར་གྱི་ས་བོན་ནོ། །སའི་ཁམས་ནི་སྤྱ་བ་ཉིད་དོ། །ས་ནི་ཉེ་བར་རྟེན་པའི་གཟུགས་སའི་ཁ་དོག་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉེ་བར་དཔེགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསེར་ནི་ས་ཉིད་དུ་སྣང་བཞི། །དེའི་གསེར་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་ཕྱི་ལ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཚེ་མེ་དང་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན། གསེར་ཉིད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེས་ན་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། རྣ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཡོད་མིན་ཞེང་། །རྣ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མར་སྣང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་ཚོས་དང་ཚོས་མེད་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་སྦྱར་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཀྱི་ཕྱིར་མེད་པ་དེས་ན་ཚོས་རྣམས་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེས་ན། དེ་བཞིན་ཚོས་དང་ཚོས་མེད་མིན། །གཉིས་སུ་མེད་པ་གཉིས་སུ་བསྟན། །ཚ་རེས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་མཐའ་གཅིག་གིས་སོ། །མེད་པ་དང་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །རབ་ཏུ་བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པའོ། །གཉིས་གའི་ཚ་ནི་ཡོད་མིན་ཞེང་། །མེད་པཁང་མིན་ཞེས་བརྗོད་པར་མངོན། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་གཉིས་གའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་གྱི་དབང་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །ཇི་

ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྗེ་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པར་མཛད་དེ། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྣང་གྱུར་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པས། དེ་ཕྱིར་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མཛད་དེ། །ཅེས་བྱ་བའོ། །གང་ལས་དགོངས་ནོ་ཞེས་ཕྱིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། རང་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་རང་ཉིད་རྟོག་མེད་པར་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རེ་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་འགགས་པ་དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། རང་གི་དངོས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བ་ཙམ་ཉིད་ན་སྣང་ཅིག་ཕྱི་མར་མི་གནས་པ་སྟེ། གནས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་རེ་ཞིག་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གཟུང་བ་བཞིན་དུ་དེ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པའོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་མ་འགགས་པ་དེ་ནི་གདོད་མ་ནས་ཞི་བའོ། །གང་གདོད་མ་ནས་ཞི་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཕྱི་མ་

པྲི་མ་རྣེན་བྱས་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་པྲི་མ་པྲི་མའི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཁ་ཅིག་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་བསམས་ནས་དེ་གང་ཡིན་པ་ནི་བདག་ཡིན་ལ་བདག་གང་ཡིན་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལྟར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་མཚུངས་པ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། ང་ཉིད་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གཟིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་སྟོམ་ལས་མང་རྣམས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་འདི་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་མང་གི་མཚན་བརྒྱད་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་དེ་དག་ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་ཡིན་གྱི་མཚན་བརྒྱད་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེང་། ཟླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་པ་ཾ་གཅིག་པ་ཾ་སྟོང་དུ་སྣུར་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཉི་མ་གཅིག་གིས་མས། དུས་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། པ་ཾ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་པ་ཾ་སྟོང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོ་སྣོད་གསུམ་གྱི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་གི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ནི་ཐ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྲ་ཇི་བཞིན་དུ་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ན་ནི་འདི་ལྟར་བྱས་པས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེས་ན་དགོངས་པ་འདིའི་

དོན་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པར་གྱུར་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་སྦྱིན་པའི་བསྟན་པ་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ནི་མི་བསྟན་པར་ཡང་མཛད་དོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གང་སེར་སྣ་ཅན་བྱང་བ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་བསྟན་པར་མཛད་ལ། གང་སྦྱིན་པ་ལ་མོས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་མི་མཛད་དེ། དེས་ན་དགོངས་པ་འདི་མེད་ན་སྦྱིན་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་མ་བསྟན་པ་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དགོངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་མི་བསྟན་པ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ། །སྒོམ་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་པའོ། །དགོངས་པ་དང་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་བཞག་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟིག་ཀྱིས་དེས་བར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བཞུགས་པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་གང་དུ་གང་ཟབདག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལ་ཡིད་བྱེད་པ་ལ་ཏེ་བ་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་གང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་ཡིད་བྱེད་པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་གང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་ཡིད་བྱེད་པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་གང་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟུར་བ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་གང་དུ་

ཚོག་གི་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་ལ། དོན་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལ་སྙིང་པོར་ཤེས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས། །ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཉིད་ཀྱི། འཕྲོ་བ་མེད་པ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱས་ནས་ཏེ། དེ་ལ་ཟླ་མའི་བློ་འབྱུང་བ་ནི་སྙིང་པོར་ཤེས་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པའོ་ཞེས་གང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ལས་བརྒྱོག་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་རབ་ཉོན་མོངས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ངལ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་པོར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཏེ། རྣ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་དུས་རིང་པོར་འཚོར་བ་ན་འདི་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚོག་གི་དོན་ནི་གོ་སླའོ། །ཚོས་རྣམས་བརྗོད་པའི་བགེ་ཆགས་ལས་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་ལས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་བརྗོད་པའི་བགེ་ཆགས་ལས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་བགེ་ཆགས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་གནས་པའོ། །བགེ་ཆགས་དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ། གང་འདྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོའོ། །དེ་དག་ཉིད་ལས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བགེ་ཆགས་དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་ནི། རྒྱུ་མཚན་ལྟ་བ་

དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའིང་ཏོ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་རྣམ་པར་རིག་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས། ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་འདི་ལྟར་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཡང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཟུང་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ལྟ་དང་བཅས་པ་ལས། །དེ་དག་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་གཉི་ག་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མི་དམིགས་པའམ། དམིགས་པའམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བ་དག་དུས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་གཉི་ག་ཙམ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་ནི་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡོད་པ་སྟེ། དེས་ན་དེ་དག་གཉི་ག་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དུས་དེ་ཉིད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ནི་མི་དམིགས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་དེ་དག་ཉིད་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་སྟོན་པ་ནི། གཞན་དབང་ལ་ནི་བརྟགས་པ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་གཉི་ག་མཉམ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གཅིག་ཏུའོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དེ་ལའོ། །གཉི་ག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དང་། མ་མཐོང་བ་དག་གོ། །དེ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དེས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ་འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ནི་མེད་ལ། ཡོངས་སུ་

བྱང་བ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བྱེས་པ་ཐྭིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སྡང་བསྟན་པའི་ཚིག་གི་དོན་ཚིག་གི་ལྷག་མས་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཉིས་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པ་འདི་ལ་མི་མངའ་བས་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་འདི་ལ་མི་མངའ་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་བསྒྲིབས་པ་དང་མ་བསྒྲིབས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་མཚོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་འདི་ལ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་པས་སོ། །མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་གནས་པས་སོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་མཚོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པས་ན་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་གཤེགས་པར་མངོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མཚོག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ན་མཚོག་ཏུ་གཤེགས་པར་མངོད་པ་སྟེ། གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོད་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་གནས་པ་སྟེ། དེས་རྣམ་པར་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་འདི་ལྟར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒོམ་པའི་སྟོབས། །འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་མི་འཕྱོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཆུང་བ་ལ་སོགས་

པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་མི་གོས་པའོ། །ཚོས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མེད་པ་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་བྱེས་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་རྣམས་མཐྱེན་པས་ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བློ་མངའ་བ་སྟེ། ཤེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བློ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་འདི་དག་ནི་ཚིག་སོ་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོལ་བར་བྱའོ། །ཕྱི་མ་ལ་ཚོས་འབྱུང་བ་མཐྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་མཐྱེན་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སྐུ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་མཛད་པ་སྟེ། དེས་སངས་རྒྱས་ལས་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་འཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཛོས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མངོན་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐུ་མཉམ་པ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བས་ན་འདིར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐ་མི་དད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པར་མངོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་མོས་པར་མངོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་མོས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཀྱི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཚད་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡུལ་ནི་འདི་དག་གོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་མི་རྟོས་

སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྣུལ་བའི་སྐུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་སྟེད་དོ་ཞེས་བཅད་པར་མི་ནུས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདིར་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱངས་དེ་ནི་མཚོག་ཡིན་པས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཡང་མཚོག་ཡིན་ནོ། །ཤེས་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་བ་ཞེས་བྱའོ་སྐད་ཅེས་ཐོས་ནས་ཡེ་ཤེས་མི་ཟད་པའི་ཐིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བློ་མངའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དོན་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ཚོགས་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་བདེ་བར་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ལས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེག་ཅེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཙུད་པར་གྱུར་པས་དེས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་བདེ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡང་ཐབ་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །བདག་ཅེ་རེ་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོད་ལ། ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་ཡོད་ན་ནི་འདི་ལྟར་ལ་ལ་ཐན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ལ་ལས་ཐར་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེས་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ང་རྒྱལ་དང་

ལྷན་བར་གྱུར་པ་ནི་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་བཏུགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བན་པ་
མ་ཡིན་པ་ལ་སྨྲོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འདི་ལྟར་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་སྡོད་པ་མེད་
པར་ཚོས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ལྟག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་བྱིན་ཅེ་ལོག་ཏུ་སྨྲུབ་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཁྲོས་
པས་བན་པའི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་མི་འདོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བཅོམ་ཨ་མ་
ཡིན་པར་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རྟེད་པའི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བན་པ་
དང་བདེ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་ལྟག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་རྗེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱུར་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་དང་
དག་གི་ལས་དག་སྟེ། དེ་ལ་ཚིག་ཆུང་ཟད་ཀྱིས་སྡོན་བུ་གསོང་པོར་སྨྲ་བ་ནི་དག་གི་
ལས་སོ། །འདིར་བདེ་བ་ཉིད་རྒྱན་མི་གཅོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བཞིན་འཛུམ་པ་
ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་ཏེ། དེ་ལ་ཚིག་ཆུང་ཟད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་
པའོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་
བདེ་བ་རྣམས་ནི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་
མ་ཡིན་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བ་དང་སྡུག་
བསྔལ་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །མི་ཤུམ་པའི་ལས་ནི་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་
བསྒྲུབ་པར་གྱ་ལ་ནུས་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པའོ། །ཡིད་
ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་སངས་རྒྱས་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་
པའོ། །ཐོས་པ་དང་ངོན་ཀྱིས་ངོམས་མི་སྐྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཐོས་པ་མང་པོ་ཉིད་

ཡིན་ན་ཡང་བཏང་སྙོམས་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །སྒྲིབ་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་བར་བྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་སྒྲིབ་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་བཞིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་འཛེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱུང་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲོར་བའི་ལས་བྱག་ཏོ་འདི་དག་མང་དུ་བྱས་པས་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གུས་པར་བྱས་ཏེ་དགོོད་པ་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་གནས་པ་ན་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྐྲ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དང་གང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འབྱུང་བར་སྤྱོད་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་སོ། །མ་ཐུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཏི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་བསྒྲིད་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤྲོར་བའི་ཚུལ་ཏིས་ཚོས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའོ། །དེ་ལ་འཇོག་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བན་པ་དང་བདེ་བ་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་གང་གིས་བན་པ་དང་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་འགོད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྨྱད་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་གང་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཚལ་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་དུ་སྨོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་ལས་བསྟངས་ནས་དགེ་བ་ལ་སྨྲོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་ཆ་གཅིག་གིས་གདམས་ངག་བྱས་པ་དེ་ལ་ཡང་བདག་གིས་ཁྲོད་ལ་བསྟན་པ་དེ་ལ་བདག་གིས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་

མི་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ན་དེའི་ཚིག་གspäང་བར་འོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་སྡུད་པ་ཡང་གང་བའེན་པར་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་ཚོས་གོས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྣུབ་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དག་བའི་རྟ་བ་འདིས་ཐུབ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉེ་བར་སྡུད་པར་བྱེད་པར་ཚོགས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དོན་འདི་དག་ཉིད་ཚིགས་སུ་བཅད་པས། དང་པོའི་ཚིག་ནི་ཉེར་བཟུང་ནས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཞེགས་ཤེས་བྱ་དང་། མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ།

ཇི་ལྟར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལེགས་པར་བསགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡང་དེ་ནི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྒྱུའི་སྟོབས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོབས་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྟོབས་གཉིས་ལ་བྱངས་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་གཅིག་ཏུ་མོས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་གཅིག་བུ་སྟྲག་པར་

མོས་པ་ཡོད་ན་སྨྲས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འཇུག་གོ། །སྨྲས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཉེ་བར་སོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལེགས་པར་སོགས་པར་འགྱུར་བས་གོ་རིམས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལེགས་པར་བསགས་པ་ནི་ས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ནི་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བསྟན་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གིས་འཇུག་ཅེ་ན། དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་བསྟེད་པ་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མེམས་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱ་ཆུ་གུས་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་། བག་ཡོད་པས་འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་སྐྱེད་པ་ནི་ཡང་དེ་སྐད་བསྟན་པའི་ཚིག་བརྒྱད་ལ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཞུམ་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་མེམས་སྐྱེད་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་མཆོག་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཏེའོ་སྙམ་དུ་ཐོས་པ་ན་ཞེས་པ་ནས་ཐོས་པ་ཙམ་ལས་ཁོ་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱི། ཐོས་པ་ཙམ་ལས་ཁོ་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེ

ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དད་པའོ། །དད་པས་བསྟེད་པའི་ནན་ཏན་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཉིད་ནི་འདུན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་དང་འདུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེགས་ཆུང་ངུ་ཉིད་ཀྱིས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པར་གནས་པ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཙོག་པར་བྱང་ཞིང་ཉ་བ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའོ་ཞེས་ཤར་འགྱུར་བས་དེའི་གཉེན་པོར་སེམས་སྦྱོང་བ་གསུམ་པ་བདག་དགེ་བ་སྦྱིན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལེགས་པར་བསགས་པ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བར་སྟན་པོ། །དགེ་བ་སྦྱིན་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་གནས་ངན་ལེན་བསྲབས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་བྱལ་བར་དཀའ་བའི་སྦྱིན་པ་འབྱེད་པ་རྣོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་མཚམས་མེད་པས་སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་དེའི་རྟེན་གནས་གྱུར་པ་དེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །ཤི་བ་ཙམ་ཉིད་དང་ནི་རྟོགས་པར་ཆོས་མ་ཐུན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །ཤུན་སྲུས་ཚོགས་པ་ནི་རྟས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟས་པར་གཞག་པ་ལ་བརྩམས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གདོད་མ་ནས་ཞི་བའོ། །ཚོས་ཐམས་

ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཏང་བར་བྱའོ། །སྐྱུ་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། ཆུ་ཟླ་དང་། སྤྲུལ་པ་བསྐྱེན་པས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བཏང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྐྱེན་པས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉེ་བར་གཟུང་བ་ཉིད་དེ། འདི་ལ་སྒྲོ་སྐྱོས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོམ་ཉི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་ཚོས་ལ་ངར་འཛིན་པ་དང་ཡང་འཛིན་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཅམ་སྤོང་བར་བཞེད་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པས་མདུན་ན་གནས་པ་དང་བཞག་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་དགེ་བའི་ཚུ་བའི་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་སྤྲོ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ལྟར་རྟག་ཏུ་གྱས་པ་དང་བཅས་པས་བགེགས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དོན་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། ཚོས་དང་

གང་ཟག་ཚོས་དང་དོན། །བསྟན་པ་དང་ནི་རྒྱས་དང་རིགས། །མ་དག་པ་དང་དག་དང་མཐའ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་མིང་གི་ཡུལ། །མདོར་བསྡུ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་མིང་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའོ། །གང་ཟག་གི་མིང་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པའོ། །ཚོས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་གཏོགས་པའོ། །དོན་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་གང་ཡིན་པའོ། །མིང་བསྟན་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མིང་རྒྱས་པ་ནི་གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའོ། །དེགས་ཀྱི་མིང་ནི་དང་པོ་ཡི་གེ་ཨ་ནས་ཧའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དོ། །མ་དག་པའི་མིང་ནི་དོན་དང་བཅས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའོ། །དག་པའི་མིང་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིའོ། །མཐར་ཐུག་པའི་མིང་ནི་གང་མ་འཇིག་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་བདག་ལ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྐྱབ་བསྟལ་ཟད་པར་འདོད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སྨོན་བའི་བསམ་པ་མཉམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་དེ་དག་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐ་མི་དད་པར་མཐོང་བའོ། །ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ནི་བཞི་པོ་དག་གི་བསྟན་པས་བས་

དོན་མེད་པར་བཟོད་པ་ཚུང་དུའི་ཚེ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསྒབས་པ་ནི་དོན་མེད་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བསྟན་ཏོ། །སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟག་པར་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མཐོང་བའོ། །དོན་མེད་པར་བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་བཟོད་པ་ནི་འདོད་པ་སྟེ། མངོན་པར་འདོད་པའོ། །སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བསྟན་ཏོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟག་པ་དེ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཐོབ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲས་ནི་དོན་མེད་པར་ངེས་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟག་པ་དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚོས་བདག་མེད་པ་ནི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པའི་བཟོད་པ་ནི་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པའོ། །རྗེ་སྐར་བྱས་པས་ཤེ་ན། གཟུང་བར་བྱ་བ་མེད་ན་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་མོས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གཞན་ཡང་། མང་དུ་ཐོས་པས་བསྡོས་པའི་གནས། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྡུས་པའི་ས་བོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅམས་ཏེ། ལྟ་བ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཚོས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཅན་བརྒྱད་བའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྟ་བ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བར་བྱའོ་སོ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་རྒྱུ་མཚན་དང་ལྟ་བ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ལ་འདུག་པ་ན་སུ་ཞིག་འདུག་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོས་པས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་སྤང་བའི་དོན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཚད་མེད་པ་མཉེས་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱངས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱ་བ་གང་གིས་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གཅིག་ཏུ་མོས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་མོས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བསྟོད་པར་མི་ཏུས་པ་སྟེ། འདས་མ་ཐག་པར་བཤཱད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་གོ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལེགས་པར་བསགས་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ཐོགས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པས་འདུག་པའི་གནས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་གང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བྱུང་པའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པའི་བྱེད་གཞག་གང་གིས་གང་དག་འདུག་པ་དེ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་

ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་རྗེས་སུ་སྟོགས་པ་ལ་མོས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་དེ་དག་ནི་དེར་ཞུགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཇི་ལྟར་མཚོང་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟ་བ་ཞེན་དུ་དེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་ཞེན་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་དེ་ཇི་ལྟ་བ་ཞེན་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་ཤེ་ན། ཇི་ལྟར་ཚོས་མེད་པ། དོན་མེད་པ། གཟུང་བ་མེད་པ། འཇིག་པ་མེད་པའི་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒོམ་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་གང་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ན་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་མེད་པ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའོ། །གང་གིས་འཇུག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐའ་དག་ཏུ་མཐའ་སྟེ་ཐ་དད། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་སྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་ནི་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མེམས་འགོད་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མེམས་སྨོད་བས་ཀྱང་མེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་སྨོད་བ་གཉེས་པ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་སྨོད་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་སྟེ། མེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྣང་བས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་འཆིང་བ་

མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དང་དོན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། བག་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་རྟག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཀུས་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་པ་ནི་ཆ་མར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །གང་གང་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་དེ་དེ་ནི་བཀা་ཡོད་པའོ། །གསུམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་དགེ་བ་སྤྱིའ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དགེ་བ་སྤྱིའ་པ་མེད་པ་དང་ཤེས་ཏུ་ལྡན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་སྟོན་པ། དེའི་ཕྱིར་ཞུམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཞུམ་པ་ཉིད་དུ་སེམས་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རྗེ་ལྟར་བདག་གིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་ཞེས་དོན་དེ་ལྟ་བུར་བྱོང་བའོ། །ལེགས་ཡིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། འདི་ལྟར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སེམས་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་སོ། །ཡང་ན་དེའི་བསམ་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཚོག་ཐོབ་པ་ནི་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་དེའི་བསམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཅིག་ཐོབ་ནས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་

ལ་སོགས་སྣང་བའི་སེམས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱན་རྣམས་ཀྱི། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་ཉིད་དུ་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པའོ། །སོགས་པ་སློས་པས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་གཟུང་ངོ་། །འདོད་བཞིན་ཟུན་སུམ་ཚོགས་ལུས་འཐོབ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་འཐོབ་པ་སྟེ། འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སྐྱབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲིན་པ་སྣང་བའོ། །ཟུན་སུམ་ཚོགས་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གང་གནས་བཞི་སྣང་བར་བྱ་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཞེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའོ། །ཡིད་གཉིས་དང་སོམ་ཉི་སྣང་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་དང་སོམ་ཉི་སྣང་བའོ། །དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་ནི་བློ་ངན་པའམ་དེ་བཞིན་དུ་གཡོ་བའོ། །སོམ་ཉི་ནི་ཐེ་ཚོམ་མོ། །ཚོམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྣང་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་སྙེད་ཐོས་པ་དང་བསམས་པའི་ཚོམ་རྣམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱི་བར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣང་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མདུན་ན་གནས་པ་དང་། གང་ཡང་ཉམ་ཐང་བཞག་པས་རྟུས་པའི་ཐུང་བོ་ལ་སོགས་པ་དཔེགས་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཐབས་ཀྱི་བར་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་གྱུར་ན་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མདུན་བཞག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ། སྐང་བར་བྱ་

བའི་དོན་ཐྱི་མ་གསལ་བར་བྱེད་བའོ། །གང་གིས་ཏེ་ལྟར་འཇུག་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཚགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པའི་བག་ཚགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་མཐུན་བའོ། །གང་དུ་འཇུག་པའི་གནས་ནི་སྤར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་བག་ཚགས་ལས་ཡང་དག་པར་བྱང་བའི་ཐྱིར་ཡོངས་སུ་བྱག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཡང་རྟེ་ལྟར་འཇུག་པ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོལ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་མིང་དང་དོན་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཚིག་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་རྟེ་ལྟ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མདོར་སྟོན་ཏེ་མིང་དང་། དོན་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་ཡང་དག་པ་རྟེ་ལྟ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་བཏགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པའོ། །མིང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཞི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞི་དམིགས་པ་ནི་མིང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དབྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །གང་གི་ཐྱིར་དེ་ལྟར་ན་མིང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེས་ན་མིང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཇོག་པའོ། །གང་ཡང་དག་པར་དབྱོད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའོ། །གང་མི་དམིགས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །འཇུག་ཅེས་ནི་ཇི་སྐད་བྱ་ཅི་འབྱུང་བར་འཇུག་ཅེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་དེ་ཙམ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྟན་ཏེ། རྒྱུད་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་གཅིག་ཉིད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བ་སྟེ། སྣུར་བ་ཉིད་དུ་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བས་སོ། །གསུམ་པོ་འདི་དག་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དབེ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་བྱུག་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་བྱུག་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་རྣམ་པར་གསལ་བ་ཙམ་ནི་རྣམ་པར་གསལ་བའོ། །ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པར་སྣང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དེག་པའི་ངོ་བོ་ཙམ་ཉིད་དུ་བཟུང་ནས་གཞན་ཀྱི་དབང་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །།

བཞི་པོ་ལྟ་བ།

དོན་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེ་ལྟར་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པར་ཡང་མི་འབྱུང་ན་དེ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དེག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་བརྟགས་ན་ཡང་དོན་དུ་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་སྐབས་དེ་ནི་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་རང་གིས་དེག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་མཉམ་པས་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་དམིགས་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་

ཉིད་དེ། དེ་དག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱར་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྟམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་རྟམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མིང་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་མིང་ཅི་རྟམ་པ་དྲི་སྣེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་ལས་དེའི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་མིང་ནི་གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། མིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་ཟག་གི་མིང་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་དང་། དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ཚོས་ཀྱི་མིང་ནི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའོ། །དོན་ཀྱི་མིང་ནི་ཚོས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ཏོ། །བསྡུས་པའི་མིང་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱས་པའི་མིང་ནི་དེ་དག་ཉིད་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེགས་ཀྱི་མིང་ནི་ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་རྣམས་སོ། །མ་དག་པའི་མིང་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིའོ། །དག་པའི་མིང་ནི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ནི་གང་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ས་བཅུ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་གི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་གཅོད་པར་གྱུར་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་ཕྱི་བདག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱ་ངན་ལས་བརྒལ་ཞེས་སེམས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་

ལྷང་དེ་དག་དང་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སེམས་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་གནས་སྐབས་དེས་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་མཉམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པའོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་ཐོང་མི་ཉེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཉེས་པའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱོན་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤངས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། གང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཅན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་མཚན་སྨོས་པ་ནི་དེའི་ས་བོན་དེ་དག་གི་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྷང་བྱས་ནས་ས་བོན་དེ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་སྤངས་པ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་ན། རྒྱ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུའི་ཚོས་རྣམས་དེས་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ནི་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཚོས་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། རྟོག་པ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྲ་མ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་

མེད་པར་འབྱུང་བས་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མ་ཐུན་པ་ལས་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་དག་སྟོན་པར་བྱའོ། །དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མ་ཐུན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མ་ཐུན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་ཉེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་སྐྱེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་པ་ས་ས་བ་ཅུ་པར་སའི་རྣམ་པར་གནས་པ་བསྟན་པའོ། །འཇིག་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁས་པས་དམིགས་པའི་གནས་ལ་དམིགས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འབའ་ཞིག་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་རེག་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པར་མི་བརྗོད་དོ། །དེ་གནས་བྱུང་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གནས་གྱུར་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཉོན་འཁོན་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གནས་གྱུར་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གནས་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གནས་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གནས་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྨིན་བ་ཡིན་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། མིང་དང་དངོས་གཉེས་པན་ཆུན་དུ། །གྲོ་བྱར་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བཙལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། མིང་ནི་དོན་ལ་གྲོ་བྱར་བ་ཡིན་ལ། དོན་ནི་མིང་ལ་གྲོ་བྱར་བ་སྟེ། དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཡོངས་སུ་བཙལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པས་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཏགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ལ། །དེ་ཙམ་ཉིད་དུ་བཙལ་བར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པ་བཏགས་པའི་དོན་དང་། བཏགས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས་བས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་ཚོལ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དོན་མེད་པར་ནི་རྟོག་པ་གསུམ་དང་། མཐོང་བ་གསུམ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དོན་མེད་པར་བརྟགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མཐོང་བ་སྟེ། མིང་དུ་བརྟགས་པ་དང་། ངོ་བོར་བརྟགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པའོ། །དོན་མེད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །མཐོང་བ་གསུམ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མེད་ན་རྟོག་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡོད་ན་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དོན་མེད་པར་གྱུར་ན་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡོད་ན་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། །དེ་ལ་མིང་དང་དོན་གཉེས་པན་ཆུན་གྲོ་བྱར་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བརྟགས་པ་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་མཐོང་བ་ན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་
ཡིན་ནོ། །བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ན་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་
བུ་ནི་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་དོན་གྱི་མན་
ངག་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དོན་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། གཟུགས་བརྙན་ཡིད་ལུ་
མཐོང་བ་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚོས་དང་དོན་དུ་སྣང་བ་གང་ཡིན་པའི་གཟུགས་བརྙན་
དེ་ཡིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཐོང་བའོ། །གང་གིས་མཐོང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
སོ། །གང་གི་དུས་ན་ཞེ་ན། མཉམ་གཞག་པས་སོ། །དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་བརྗོད་ནས་
སུ། །དང་གི་འདུ་ཤེས་དེས་པར་གཟུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་དུས་ན་དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་
པོར་ནས་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཚོས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡིན་པར་གཟུང་ཞེས་བྱ་བའི་
ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་དུ་སེམས་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ན་གང་གི་སེམས་འདི་ལྟར་
གནས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། དོན་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡང་སེམས་ལ་སེམས་གནས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གཟུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱོས། །ཞེས་བྱ་བ་
ནི། གཟུང་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ཕྱིར་འཕྲོས་པ་
མེད་རྟོགས་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པས་འཕྲོས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་མེད་ལ་རེག །ཅེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རེག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དམིགས་
སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཇི་
ལྟར་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་བསྟན་པ་ལས་གང་དེ་ལས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དེ་བསྟན་

པར་བྱས་པ། མཐའ་ཡས་པ་རོལ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། པ་རོལ་རིང་བས་རྗེ་ལྷར་ཚོག་ལ་མཐའ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལྷ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་མཐའ་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་མང་པོ་ཉིད་ལ་མཐའ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་བརྗོད་པ་འཇོག་སྟེ། འདི་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཅིའི་ཚོགས་རྣམས་ཤེ་ན། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིའོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསུམ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་གཉིས་སྟེ། དེའི་དོན་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གང་ཡང་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བསོད་ནམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གང་ཡང་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བསོད་ནམས་སོ། །གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལྟ་སྨོས་ལ་ཚོས་རྣམས་སེམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་དེས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱས་བྱུང་རྟོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཙམ་ཉིད་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་ལྷག་པར་དོན་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པའོ། །དེ་བས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་བཡི། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བཅས་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་

ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ལ་གཞན་མེད་པར་ནི་ཆོས་རྟོགས་ནས། ། དེ་ཕྱིར་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་དོན་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་འཐོབ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མེད་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟོགས་ནས། དེ་དང་མི་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་དེ་དག་དང་མེམས་བྲལ་བར་བྱུང་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རྟོག་མེད་ཤེས་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་སོ། །མཉམ་པའི་རྗེས་སོང་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའོ། །ཀུན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་དོ། །རྗེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་དུས་རྟག་ཏུ་མཐོང་བར་ཡང་ངོ། །དེའི་གནས་སྐབས་པ་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་དེའི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ། །སྐབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དོ། །ཉེས་པ་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྤྱད་པས་གསུངས་པའི་ལེགས་ཚོས་ལེགས་གཞག་པ། །རྣ་བ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དེ་བློ་བཞག །ཅེས་བྱ་བ་ལ། རྣ་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གང་ལ་བློ་ངེས་པར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལའོ། །དེ་ལ་རྣ་བའི་སེམས་ནི་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ལུས་པའི་སྟོན་པ་བསྟུས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་བལྟའོ། །དྲན་པའི་རྒྱུད་ནི་རྟོག་པ་ཙམ་ཤེས་ནས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཡང་རྣ་བའི་སེམས་ལ་གནས་པ་སྟེ། བསྟན་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་

པའི་དོན་ཏེ། འདས་པ་དྲན་པ་ནི་དྲན་པའི་རྒྱུད་དེ་གང་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དེ་དག་གཉིས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཁ་རོལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུའོ། །བཏུན་སྡུང་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་ནི་དང་པོས་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་མོ། །གཉིས་པའི་སྦྱིད་ཀྱིས་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་མོ། །སྡེད་སྤྱི་མ་དང་གསུམ་པས་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །བཞི་པས་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་མོ། །ལྔ་པས་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། །

འཇུག་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ།

གང་གི་ཚེ་ཞེས་པ་དེའི་ཚེ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོར་བའོ། །བསྟན་པ་ལ་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཕྱིན་ཏུ་ཟད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ངོ། །རོ་སྐྱང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བར་རོ་སྐྱང་བའོ། །མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུའི་ལྟག་པའི་བསམ་པས་མཆོག་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་དེས་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །རེ་ཞིག་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན། གང་གིས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་རྟེས་ཐོགས་སུ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་དེའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དེ་ཞེག་མོས་པས་སྦྱོང་བའི་ས་ལ་ཚོགས་ལེགས་པར་བསགས་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན་རྟོགས་

པ་ཉིད་དོ། །བཟོད་རྗེན་ཐོབ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་བཟོད་པའི་མཆོག་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གང་ལ་དམིགས་ནས་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེག་ཆེན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་ངུ་ཞེ་ན། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བསྟན་པ་ལའོ། །དེ་ཉིད་ནི་རང་གི་ཞེག་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའོ། །དེ་ལ་བཟོད་པ་ནི་ཚོས་བདག་མེད་པའོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བུས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དག །དག་པ་བསམ་པ་དག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའོ། །མོས་པ་ནི་དད་པའོ། །དེའི་རྒྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། སྤ་ལ་སོགས་སུ་ནི་ཐོག་མར་བསམ་པ་དག་པའོ། །དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པ་དག་པ་དེར་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྣམས་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱས་སོ། །ཚོས་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་དུས་སོ། །དེའི་ཕན་ཡོན་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བར་རྟོགས་སྐྱར་ནས་ཏེ། དེ་ཐོབ་པ་པའི་ཐབས་རྣེད་པས་ཚེགས་མེད་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །བསམ་པ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ཅི་འདྲ་བ་དང་། རྗེ་སྟུ་བུའི་བཟོད་པ་དང་། དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྗེ་སྟུ་བུའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་དག་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཕྱག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །ཆུང་ཟ་བའི་རྒྱུ་འཆལ་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་འཆལ་པའི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། རྗེ་ཕྱར་སུ་སྟེགས་པ་ཕྱ་

བྱའོ། །དེས་ཀྱང་དེ་ཚུན་ཆད་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མའི་དོན་ནི་གོ་སླ་བའོ། །མི་མཐུན་པའི་ལྡོག་པར། གཉེན་པོས་གདངས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པའི་གཞིའི་གནས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའི་དངོས་པོས་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉེས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལས་ལྷག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ཆད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལྷག་མ་ནི་གོ་སླ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱུ་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལྟར་བྱུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་བྱུག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་མཉམ་པར་གཞག་པར་བཏང་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །གཏམས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏམས་དགེ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པས་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་

སོགས་པ་ཡོད་པས་དེས་ན་འདི་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་གནས་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་མཐའ་དག་ཀུན་དུ་སྟོང་པ་ནི་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདིར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་གང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་འགོངས་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ། སྟོན་པར་བྱ་བར་ཡང་མ་ཡིན། སྟོན་པ་པོར་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ལེན་པ་པོར་ཡང་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་བྱུང་པའོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོན་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྟོན་པ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཀུན་ཏུ་སྐྱབས་པར་བྱུང་བའོ། །སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐོབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནམ། ཐ་དོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཚིགས་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐོབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཐོབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་བལ་བའོ། །ཐོབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཡིན་ལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གིས་

ཡོངས་སུ་བསྟུས་པའོ། །སྒྲིབ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཡིན་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་བསྟུས་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །སྒྲིབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་དང་བླལ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐུ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེས་པའི་ཚེགས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཞེག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིའི་དེས་པའི་ཚེགས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་བ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་ཕྱིན་པས་དེས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །སོ་སོའི་ཞུན་ལྡིའི་དུས་ན་སེམས་སྣ་མ་བཅོམ་པར་སྒྲིབ་པ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་དུས་ན་ནི་དབུལ་བ་ལྟས་འཕྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་སྒྲིབ་པའོ། །ཞུན་ལྡིའི་དུས་ན་འཚལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བར་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་དུས་ན་ངན་འགྲོ་ཞེས་བར་བྱེད་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་ཉེར་དེ་འཕྲིན་ཐོག་པར་བྱེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེས་པའི་ཚིགས་ཏེ་ལྔར་དེགས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་དག་ལ་བདེ་བར་བྱེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བདག་ཉིད་ངན་འགྲོ་དང་། ཁོན་དུ་འཕྲིན་པ་དང་། ཁྲོ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཐ་རོལ་དག་ཀྱང་བདེ་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་བར་མི་བྱེད་དོ། །བསྒོམ་པ་རྣམ་པ་ལྔར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ལ་བསྒོམ་པའོ། །བྱ་བ་སྤྱན་པ་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་སྣང་བ་འབད་པ་མེད་པ་མངའ་བས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་

གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་མེམས་ཅན་རྣམས་སུ་བརྩང་བའི་ཕྱིར་བྱ་བ་སྣུབ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་རེ་ཞེག་བསྟོམ་པའོ། །དེ་སྐྱེད་ཀྱི་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་དེ་ལྟ་བུའི་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ཀྱི་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་མས་རྗེ་སྲིད་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བདག་གི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣ་བའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་གོ་སླའོ། །རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་མེམས་གཅིག་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེས་ཡོངས་སུ་གང་བ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྦྱིད་ལམ་བཞི་བྱེད་ཅིང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིས་ནི་གནས་མེད་ཅིང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །དེས་པར་བྱས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཤིག་པར་འགྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པར་བཤིག་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པར་མི་ནུས་པར་འདོད་པའོ། །ཡང་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་པ་རྒྱུ་ཆེན་པོཉིད་ནི་མི་ངོམས་པའི་བསམ་པའོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་ཉིད་རྒྱུན་རིང་པོར་ཡང་མི་འདོར་བའི་བསམ་པ་དེ་ཡོད་པས་ན་རྒྱུན་རིང་པོའི་བསམ་པ་སྟེ། རྒྱུན་རིང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་རིང་དུའོ། །དོན་ལྔ་མ་ནི་གོ་སླའོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དེ་བཞིད་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་སྨིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོར་ཀྱི་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚོར་ཀྱི་སྨིན་པ་ནི་གཞན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཉེ་བར་བརྟན་པར་བྱེད་

པའོ། །ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནི་འདིའི་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དེས་ན་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། ལྷག་མ་གཉིས་པོ་དག་གི་དོན་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་དགེ་བའི་ཚོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་སྤྲུབ་པས་ཉེན་དུ་བྱུང་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པས་ཉེན་དུ་བྱུང་པའོ། །བཟོད་པ་ཡང་གཉིད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པའི་བཟོད་པ་ནི་གང་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་རབ་ཏུ་སྡོང་བ་ཉིད་དོ། །དེའི་དབང་གིས་འཚོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཚོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡིན་པ་དེས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །ཚོས་ལ་དེས་པར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ནི་ཡང་ཚོས་གང་ལ་དེས་པར་བརྟག་པ་དེ་ལ་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བཤད་མཐའ་ཐག་པའི་བཟོད་པ་གཉིས་པོ་དག་གི་རྟེན་དུ་བྱུང་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་གཞག་སྟེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་གཞན་དག་ལས། བརྟན་པ་དང་ལྡན་པ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྲོ་བ་ཅན་དང་། པ་རོལ་གཝོན་པ་བརྟན་པ་དང་། ཆུང་པ་མི་འདོར་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་དེ་དག་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུམ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་བརྟན་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དང་པོར་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་མི་ཞུམ་པ་

དང་། མི་འཐུགས་པ་དང་། ཚོགས་པར་མི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་རིམ་པ་རྣ་ལྔ་བ་ཞེན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཅན་དང་། པ་རོལ་གཏོན་པ་བརྟན་པ་དང་། ཟླངས་པ་མི་འདོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་གང་དག་དང་པོར་ཟླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་བརྟན་པ་དང་ཡང་ལྡན་ལ། སྟོང་བའི་དུས་སུ་བཙོན་འགྲས་དང་ལྡན་དུ་ཟིན་ཀྱང་སེམས་ཞུམ་པར་གྱུར་ན་མཡིན་པས་དེ་ལྟ་བས་ན་དེའི་གཉེན་པོར་སྟོ་བ་ཅན་ཏེ། གང་སེམས་སྟོ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་སེམས་ཞུམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞུམ་པ་ནི་འདིར་སེམས་འགོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །སེམས་ཞུམ་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་འཐུགས་པར་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐུབ་པར་འགྱུར་བས་དེས་ན་དེའི་གཉེན་པོར་མི་འཐུགས་པའི་བཙོན་འགྲས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་པ་རོལ་གཏོན་པ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བས་པ་རོལ་གཏོན་པ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལྟར་པ་རོལ་གཏོན་པ་བརྟན་པ་ཉིད་ནི་སྦྱིན་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །སྦྱིན་པ་ལྷོ་ཕྱོགས་པར་མི་འགྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་གང་ཟུང་ཟད་ཀྱིས་ཚོགས་པར་འཛིན་ན་ཟླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་པར་མི་འཛིན་པའི་བཙོན་འགྲས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་བསྟན་ཏེ། ཟུང་ཟད་ཀྱིས་ཚོགས་པར་མི་གཟུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ཡང་ཟླངས་པ་མི་འདོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་བསྟན་ཏེ། དོན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བཙོན་འགྲས་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ནི་གང་གིས་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པས་གནས་པའོ། །མངོན་པར་སྤྲུབ་པ་ནི་གང་གིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་མངོན་པར་བསྟུབ་པའོ། །བྱ་བ་སྤྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱ་

བ་སྣྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །བསམ་གཏན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི་དེ་དག་ཉིད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི་གོ་སྐབས་སོ། །འདི་དག་བསྡུས་པར་ཇི་ལྟར་བཤད་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་དག་གིས་དག་པའི་ཚོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྡུ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ཏུ་འདི་དག་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཏུ་ཡང་དེ་དག་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གིས་དག་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་དག་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སུ་འདོད་དོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་བོ། །དེའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་དག་གི་ཡང་རྒྱུ་མཐུན་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་དང་མཐུན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གང་ཡང་དཀར་བོའི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིར་བསྡུས་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་འདོད་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །དེའི་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་སྟེ། ཇི་ལྟར་སེར་སྣའི་གཞི་དང་། མ་དད་པ་ཉིད་དང་། ལྟ་བ་ལོག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སེར་སྣ་བཅུད་གཞི་སྟེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཁོ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་དག་གི་བཏང་ཡོན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་མངོན་པར་མཐོ་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་དེ་དག་གི་མངོན་པར་མ་ཐོ་

བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པས་དམན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ནི་བདག་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ཡིན་ཀྱི། གཞན་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་ཉེ་བར་གནས་པ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཁན་ཐོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྐམ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཅིག་བསྟན་པར་བྱས་པ་དེར་གང་ཞིང་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱིར་རོ། གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་སྨོར་བ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྨིན་པ་བྱེད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་བསྡམས་ནས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྨིན་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཤེས་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཐ་ཅིག་ལ་རབ་ཏུ་སྨོར་བ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྨིན་པ་བྱེད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་བསྡམས་ནས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྨིན་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཤེས་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཐ་ཅིག་ལ་རབ་ཏུ་སྨོར་བ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྐོམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ།

དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་ལས་བརྩམས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བའི་དོན་དང་། གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་དབང་བའི་དོན་གྱི་བར་དུའོ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་ལུས་དང་ས་ལ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་རེ་རེ་སྟེ། དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོར་ས་བཅུ་པའོ། །ཡང་ན་དེའི་མི་མཐུན་པའི་

ཐོབ་གས་རྣམ་པ་བཅུ་ལས་ས་བཅུང་གཞན། དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཐོབ་གས་རྣམ་པ་བཅུ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དང་། བདེན་པ་ལ་ལྷས་ལ་སོགས་པས་ཐྱིན་ཅེ་ལོག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་དབུལ་བ་ཉིད་དོ། །ཁོམ་པ་དང་། བསམས་པ་དང་། བསྒོམས་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་ཆུང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐྱིར་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐྱིར་དང་། ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་རིང་དུ་སོང་བ་ཉིད་ནི་ཐ་ཀུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེག་པ་དམན་པས་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐྱིར་ཏེ། སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐྱིར་དང་། ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་དང་། མཚན་མ་ཆུ་ཆེན་པོ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་དང་། མཚན་མ་ཐ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཐྱིར་ཏེ། ཐ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཐྱིར་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་བ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་སྟོན་དུ་འཁྲོལ་བའི་དོན་ལས་བརྟམས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འཁྲོལ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚོས་གང་ཡང་བདག་མེད་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའོ། །མཚོག་གི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ནི་ཐ་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྒྱུ་མ་སྦྱན་པའི་དོན་ཀྱི་མཚོག་གི་གོང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མ་སྦྱན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གང་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཀུན་དུ་འཛིན་པ་ཅན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྣང་ཚོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ནི་གང་ལ་ཡང་བདག་གིར་འཛིན་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བཞི་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཆུ་བ་དང་པ་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པ་མེམས་ཅན་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཉིད་

ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ལྟ་བའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྟོག་པའོ། །མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བདུན་པའོ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་བྱེ་བ་མེད་ཅིང་སྟེལ་བས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ལ་དབང་བའི་གནས་དང་། ཞིང་ལ་དབང་བའི་གནས་ཤེས་པ་དེ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ལ་དབང་བ་ནི་འདི་ལྟར་དེ་འདོད་པར་གྱུར་ན་མཚན་མ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞིང་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱུར་བར་འདོད་ན་ཡང་དེར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་དབང་བའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ནི་དགུ་པའོ། །ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ནི་བཅུ་པའོ། །གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་དབང་བ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་བཅུ་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་འདི་ཡང་ཟབ་ཅིས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ས་ལ་མི་འཇུག་པས་སོ། །དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་རིམ་པ་གཞག་པར་བྱེད་ཅེས་རྩོལ་བ་ལ་དེས་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར་གང་ལ་གནས་པའི་གནས་པ་དེའི་དབང་གིས་ས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོགས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་དང་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ལན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ནི་བདག་གི་དོན་ཡང་

དག་པར་བསྟན་པའི་ཟུས་པ་ནི་ཐོབ་ཀྱི། དེ་དག་གིས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏི་ལྟུ་བུ་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དུ་སྣང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏྱི། དང་པོ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྣ་གསུམ་པ་ལ་ཡོད་བྱེད་བའོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ལས་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་ཉམས་པ་མེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཞེ་པ་ལ་ཡོད་འཛོ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐོག་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤེག་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་ལྔ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གང་གིས་དེ་བདེན་པར་ཤེས་པའི་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ན་དེ་དག་འགལ་བས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་དང་། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡང་མངོན་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ན་སྤྱོད་པསྟོག་བསྟལ་བས་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་གང་གི་ཕྱིར་དྲུག་པ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་ནས་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ།

བས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་མ་ཡིན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོགས་ཀྱང་མ་ཡིན། བདུན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་པར་གྱུར་བས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་བདུན་པ་ལ་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྟོང་པ་ལས་བྱང་བའི་སྤྱིད་པ་དེའི་མཐར་འཕྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བསྟོད་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་བྱུར་བས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོད་པར་མི་ནུས་པ་སྟེ། རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་དགུ་པ་ལ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལེགས་པའི་བློ་ནི་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཏེ། འདིར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་འདིར་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བསྟན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་འདིར་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །འདི་ལྟར་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྲིན་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་ནི་ཆར་གྱི་ཆུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཁོང་ན་གནས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་གྱིས་ཁེབས་པར་བྱས་ནས་གནས་པ་ལྟར་འདེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲིན་པ་རྣམ་ཆེན་པོ་རྣམས་མི་མངོན་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྲིན་གྱིས་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་འགེངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་འགེངས་སོ། །འདིར་འགེངས་པ་ནི་སྤྲོས་པའོ། །འགྲུབ་པས་ཐོབ་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་ས་

འདི་རྣམས་བསྒོམ་པ་ལས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ས་འདི་དག་རེ་རེ་ཞིང་བསྒོམ་པ་སྒོམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ས་རྣམས་པ་ལྟ་སྟེ། ཡང་དེ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དག་བསྒོམ་པ་ན་དེ་དག་གཉིས་པ་ལས་ཁྱད་པར་གཞན་ལེན་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་གནས་དན་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་དེའི་ཚོགས་དེ་ནི་འཇུས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སྟོབས་ཆུང་བར་བྱེད་པའམ། ཚོགས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ནི་འདིར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་བཞེད་དོ། །ཡང་སྟོབས་ཆུང་བར་བྱེད་པ་ནི་འཇིག་པར་བྱེད་པའོ། །སྟ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྤྲོགས་བཅུར་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལེགས་པར་བྱང་བ་བཞེད་ནོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་མ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ནི་འདིའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་མ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ། འདིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོང་མ་བས་ཆེས་གོང་མའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ས་བཅུ་པའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡོངས་སུ་བྱུབ་བའོ། །གོང་མ་བས་ཆེས་གོང་མའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་རྒྱུ་དེ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཅོར་ནི་ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་སྒོམ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ལྟར་ས་བཅུ་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྟེ། དང་པོ་ལ་སྤྱིན་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟག་པར་འཇུག་པ་ནས་རྗེ་སྤྲིད་བཅུ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་གཅོ་བོར་འཇུག་པས་ན་བཅུ་པོ་དག་ཏུ་བཅུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟར་ཡང་ས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟུག་ཏུ་ནི་དྲུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་སྤྱིན་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱོད་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་བཞིའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་བ་བཞི་པའོ། །གོང་དུ་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་བསྟན་པ་དེར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དག་ཀྱང་འདུས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་བཅུར་བསྟན་པ་དེར་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་བསྡུས་པ་ཉིད་པས་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་འདི་དག་སྟོམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་པ་ལ། དེ་ལ་ཐུན་མོང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེ་ལྟ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཡང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཕོག་པར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ནས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའོ། །དེས་ན་གང་སུ་དག་དེ་ལྟ་བུའི་མེམས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དག་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ནི་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་དག་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གིས་དག་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་རྣམས་སྙིང་རྗེས་ནི་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྟོ་བར་ཕི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ལ། དེར་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །གང་སྨོན་ལམ་སྔ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུའི་དབང་གིས་ཤ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྔ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་སྤྲུད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཤ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། སྨོན་ལམ་ཉིད་ཀྱི་ཤ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཤ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཕྱི་མ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ་འདི་ནི་རྒྱུ་མཚན་བདུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྨོན་ལམ་སྔ་ཚོགས་བསྒོམ་པས་དེས་ནི་ཕྱི་མ་ལ་འདི་དག་རྣམས་སྒོམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་ཤ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྔ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཐོབ་བོ། །མདོ་གཞན་ལས་སྟོབས་གཉིས་བསྟན་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་དང་། བསྒོམ་པའི་སྟོབས་སོ། །ཡང་གལ་ཏེ་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་མེད་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་

གེས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཐོག་མའི་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་དག་ནི་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་སྟེ། གང་གིས་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་དོན་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟེ་སྟོང་གིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟེ་སྟོང་ནི་ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །ས་བཅུ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསྡུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཕྱིར་ན་ཡང་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོམ་པ་ནི་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བསྟོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བསྟན་ལ་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཡུལ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནས་པར་བྱུང་པ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་བ་ན་གནས་པའི་ཡུལ་གཞན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱུང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་ལྟ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མོས་པས་སྤྱོད་པས་ན་མོས་པས་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་བསྐལ་

པ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་གིས་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཡང་ས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཡང་ས་དྲུག་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་དང་བཅས་པར་སྤྱོད་དོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་པར་སྤྱོད་ཅིང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་མེད་པ་གཉིས་པས་བླ་ན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ནི་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེའི་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་རྣམ་པར་གཞོག་པ་བཞི་ལ་ཡང་ངོ། །གང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འགོད་བ་ན་གནས་པའི་ཚེ་སྤྱི་ན་ལ་སོགས་པ་བྱེན་པས་ཀྱང་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཐབ་བྱང་བར་གྱུར་པས་གང་དེ་ལྟ་བུའི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་པོ་གང་ནས་བརྩམས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། བཟང་དང་སྨོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ཅན་ནི་མི་མཐུན་པའི་

ཐོབ་གས་ཀྱིས་ཟེལ་ཀྱིས་གཞོན་བར་མི་ནུས་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སྒོན་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཐུབ་པ་ཡིན་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སེམས་བརྟན་ཐུབ་བར་འགྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་བསྟེད་པ་བརྟན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཐུབ་པར་དུ་འགྱོ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་སེམས་བསྟེད་པ་བརྟན་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཐུབ་པར་དུ་འགྱོ་བ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་ཚེས་ཉིད་ལ་དགེ་བ་རྣམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ལྟག་མ་ནི་གོ་སླའོ། །

ཉན་ཐའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྙུན་པའི་འགྲེལ་བ།

ཇི་ལྟར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཅིག་པུ་ཡོད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐུན་མོང་གིའོ། །ས་བརྐོ་བ་དང་རྩ་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ཡང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བསླབ་པ་ཀྱི་མ་རྣམས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་སོང་བར་གྱུར་ན་ཡུང་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཀྱི་

དོན་མཐོང་ལ་མ་སོང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། སོང་ན་
ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བན་འདོགས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པས་བན་འདོགས་པར་
བྱེད་ཀྱི། རི་ལྟར་བུད་མེད་ཁྱེར་ལ་ཤོག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
ཡང་དེ་ནི་གཞན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཡིན་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་ཡང་རྟེ་
ལྟར་འགྱུར། དེ་བས་ན་དེ་དང་འདྲ་བའི་དོན་གཞན་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལ་ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་མེད་པས་བན་གདགས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདོད་
པ་དང་གཅོད་སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ཐ་དོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ངོ་བོཉིད་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་
དེ་ཐ་དོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཐ་དད་
དུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བསླབ་པ་རྣམས་ཐན་
ཆུང་རྒྱུའི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། བསམ་
གཏན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྡུ་ཚོགས་དང་ཚད་མེད་པའི་བསླབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྡུ་ཚོགས་པ་དང་ཚད་མེད་པ་སྟེ། གང་
གི་ཕྱིར་དེས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་བན་འདོགས་
པ་ནི་དགོངས་པའོ། །བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་
ལྟར་དེས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཀྱི་

ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་ཕན་པ་ལ་འགོད་པ་ནི་ཕན་པའི་བསམ་པའོ། །གང་དག་བའི་རྩ་བ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་གང་ཟག་འདིས་ཐོབ་པར་བྱར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བའི་བསམ་པའོ། །ཆུ་ནི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ནི་ཆུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། །།

བམ་པོ་བྷག་པ།

ཟབ་པ་ཉིད་ནི་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་པའི་ཆུས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རེག་འདི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། གང་ཟག་འདི་ནི་འདིར་མི་དགེ་བ་མཚམས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ་ཞེས་གལ་ཏེ་ཁ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པར་གྱུར་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལས་བརྒྱིག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་ན། འདི་ངེས་པར་འདི་ལྟར་བསད་ན་ནི་བདེ་འགྲོར་འགོ་བར་འགྱུར་ལ། ངེས་པར་ལས་འདི་བྱས་ན་ནི་ཁོ་ནར་དན་འགྲོར་འགོ་བར་འགྱུར་བར་ཤེས་ཤིང་དེ་ལྟ་བུར་རིག་པར་གྱུར་ན། གང་འདི་ལྟར་སེམས་བསྒྲིད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡང་བདག་གིས་ལས་འདི་བྱས་པས་བདག་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ནི་འདོད་ཀྱི། འདི་ད་ལྟར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཙུང་ཟད་ལ་སྣང་བས་མ་ཚོངས་པའི་བདེ་

བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་དེས་འདི་ལྟར་སྨན་པ་དང་འདྲ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསད་པར་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མེད་ཀྱི། བསོད་ནམས་ཉིད་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་བསོད་ནམས་ཉིད་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེས་ན་སྡུང་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟེས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའོ། །གང་ཡང་སྨྲ་ལ་པའི་ལུས་དང་བཀའ་ཡས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཟབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་ལ་གཅེ་བ་སྤྲ་ཚོགས་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་ལ་འགོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་ཡང་སྨྲ་ལ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀི་སྨྲ་ལ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་མེ་ཡིས་གཞོན་ནུ་ཆོར་བཟངས་ལ་ཏེ་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྨྲ་བར་བྱའོ། །སྐྱེས་པའི་རབས་སྤྲ་ཚོགས་བསྟན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་སྨྲོལ་གྱི་སྐྱེས་པའི་རབས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྲམ་ཟེ་ལ་བུ་སྨྲིན་པར་གཏོང་བ་དེ་ནི་སྨྲ་ལ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བྱང་པར་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ནི་ཡང་འདུལ་བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མར་བསྟན་ཏོ། །

ཕྱག་བའི་སེམས་བསྟོན་བའི་འགྲེལ་བ།

ལྷག་པའི་སེམས་ལས་བརྩམས་ནས་ཟེག་ར་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལས་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཟེག་ར་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་དམིགས་ཀྱི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཟེག་ར་ཆེན་པོ་སྣང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསགས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྣོས་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྣ་ཚོགས་ལས་གང་གི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ནི་གཅིག་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །གཉེན་པོས་བབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་སྣིག་ར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་གནས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཁྲེའུ་རགས་པ་ནི་ཐུ་མོས་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རགས་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཐུ་མོས་འབྲིན་པར་བྱེད་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་སུ་རུང་བ་བསམ་གཏན་གང་ལ་བདེ་བར་གནས་ན་གང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐོང་བ་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེར་ཡང་བསམ་གཏན་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་མེད་དོ། །མངོན་པར་སྤྱན་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནི་མངོན་པར་སྤྱན་པར་བྱེད་པའོ། །ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཡོ་བར་བྱེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་གཡོ་བར་བྱེད་པའོ་འབར་བར་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་ཉིད་འབར་བར་བྱེད་པའོ། །ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་བྱེད་པར་བཤུ་

བར་བྱའོ། །སྟོན་པ་ནི་གང་གཞན་གྱིས་མི་ནུས་པ་དེའི་འོད་ཀྱིས་གཞན་འཇིག་ཀྱི་ཁམས་དུ་མའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བར་བྱེད་པའོ། །གཞན་གྱི་དངོས་པོར་བསྒྲུབ་བ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆུ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་བསྒྲུབ་བར་བཤུབ་བར་བྱའོ། །འགྲོ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མར་འགྲོ་བའོ། །འོང་བ་ཉིད་ནི་དེ་དག་ཉིད་ནས་སོ། །སྡུད་པ་ནི་རྒྱལ་སྲིར་གཅིག་གི་ནང་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་ཆུད་བར་བྱས་ན་ཡང་དེ་ལ་འཛེལ་བ་མེད་པའོ། །རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་སྲིར་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་འགེངས་པར་བྱེད་པའོ། །གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལུས་སུ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏི་དེ་ལྟར་ལུས་ལ་བྱ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་དུ་མ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའོ། །སྐལ་བ་མཉམ་པས་འགྲོ་བ་ནི་ཏི་དེ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་རྣམས་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དག་དེ་དང་མ་ཐུན་པས་མཉམ་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་སོ། །སྣང་བར་བྱེད་པ་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །མི་སྣང་བར་བྱེད་པ་ནི་རབ་ཏུ་མི་སྣང་བའོ། །དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཏི་ལྟར་བདུད་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་གྱི་རྟུ་འགྲུལ་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ་ནི་གཞན་གྱི་རྟུ་འགྲུལ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་པའོ། །སྤོབས་པ་སྦྱིན་པ་ནི་ཏི་འདྲ་བ་ཉིད་ནི་སྦྱིན་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་ནི་ཉན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱིན་པའོ། །ཏིང་ངེ་གཉིད་བའི་རྟུ་འགྲུལ་ཆེན་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྡུད་པའོ། །རྟུ་འགྲུལ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་རྟུ་འགྲུལ་ཏེ། བསྟན་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་

དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་འབྱེད་པར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་འབྱེད་པ་ནི་འདིད་མ་ཐར་པའོ། །འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ཏེ། གང་འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་མ་བྱོལ་ལ། དེ་ཉིད་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །ལྷག་མ་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དགུ་ནི་དོན་གོ་སླའོ། །དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་ནས་ཙོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེས་སྤྱི་ན་བྱེན་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྤྱི་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་ན་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་ལྟར་འདོད་པ་མེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་ན་ཉིད་ལ་འདོད་པར་བྱེད་པས་ངོ་མྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་མྱང་བར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ངོ་མི་མྱང་བ་ནི་ངོ་མྱང་བ་མེད་པའི་སྤྱི་ན་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྤྱི་ན་པ་ལ་མོས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་ན་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཀྱི། གང་གཞན་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྤྱི་ན་ལ་འདྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རང་བཞིན་ཀྱིས་སྤྱི་ན་གཏོང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དགོངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འདྲུག་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེར་སྣ་ཕྱིན་ཏུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་དག་བཞུགས་པ་ལ་མངོན་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ལ། ངེས་ཚིག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འདྲུག་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་དག་སྤྱི་ན་པ་ལ་མངོན་ནུས་པ་ལ་ཡང་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྤྱི་ན་པ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རེས་འགའ་ཞེག་འགའ་སྤྱི་ན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྟག་ཏུ་ཅི་

བདོག་པ་སྤྱིན་པའོ། །རྗེ་ལྷར་ན་སྤྱིན་པ་ལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྟོང་པོ་མེད་པ་
ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདི་ལྷར་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྤྱིན་ཞིང་
གཡེང་བ་མེད་པས་སྤྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རྗེ་ལྷར་ན་སྤྱིན་པ་དག་
པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འབྱུང་བ་ནི་རབ་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། མེར་སྣ་རྩ་བ་ནས་འབྱིན་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་མེར་སྣ་རྒྱས་པར་གྱུར་ན་འབྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཉེ་བར་འབྱིན་
པར་བྱེད་པའོ། །རྗེ་ལྷར་ན་སྤྱིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གལ་ཏེ་
མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་གནས་པར་མ་གྱུར་
ན་འོ། །འདི་ལྷར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་གྱུར་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྷར་ན་སྤྱིན་པ་མི་ཟད་པ་ཡིན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། ཟད་པ་མེད་པ་ནི་འདིར་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། འདི་
ལྷར་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་
ཚིག་གོ། །གང་མདོ་སྡེ་ལས་དག་སྣོང་དག་ང་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་གང་གིས་གསུངས་པ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་
པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་འདོད་པས་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་འདོད་
པ་འདི་དག་ནི་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའོ། །ཤེས་བྱའི་ཐ་དོལ་ཏུ་གནས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱའི་ཐ་དོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་
གོ། །རྗེ་ལྷར་ན་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་ཐམས་ཅད་དུ་གཏོགས་
པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདག་ལོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་

ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ལས་འོག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ལྟུག་མ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ནི་གོ་སླའོ། །ཡང་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་པའི་རྟག་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ། མི་གོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་བར་ལ་དེ་དག་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་དེ་ནི་རྟག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཚད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པ་དག་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཆད་པར་གྱུར་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དེས་ན་དེ་ནི་ཆད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དམིགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་སྟོང་ཐག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་ཉེ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། དེས་ན་ཆོས་དེ་ནི་དམིགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དེ་ནི་མི་གོས་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མ་བསྟན་པས་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་ནི་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེར་ནི་འཛིན་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཤོག་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་འཕྲལ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་འདུན་པར་བྱས་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཞེང་ཡོངས་སུ་སྨྱོང་བར་བྱེད་དེ། སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ལས་ནི་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །

ཕྱག་པའི་ཤེས་རབ་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ།

ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དེར་བྱ་བའི་དུས་ལ་བབ་པས་དེ་བཟོད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྨྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལོའོ། །ཚང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་པའོ། །གང་གནས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་པའོ། །དེ་ལ་རེག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཉིད་ཉན་ཐོས་བྱ་ཡིན་ལ། ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་ནི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་བྱར་གྱུར་པ་དེ་ནི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་བསྒྲུབས་ན་གཉེ་གཡང་བསྒྲུབ་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོར་རེག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་ངོ་བོཉིད་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའིངོ་བོཉིད། །རྣམ་པ་ལྔ་ནི་རྣམ་སྣངས་ཤིང་། །ཡང་དག་དོན་ལ་བཀར་འཇིན་མེད། །ཅེས་བྱ་བར་སྨྱོར་རོ། །རྣམ་པ་ལྔ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཙམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ན་གཉིད་ལོག་པ་དང་། ར་རོ་བ་དང་།

བག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རྒྱུ་ངོ། །ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ས་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འདོད་ན། དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཐོབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་གང་དུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲུག་པ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་གནས་སྐབས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འདོད་ན་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འདྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ན་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདོད་ན་ཡང་དེའི་ཕྱིར་རྗེ་ལྟར་གཟུགས་བེམས་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་བེམས་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་གང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བཀག་པར་འཛིན་པར་ཞུགས་པ་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གལ་ཏེ་ཞུགས་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་འདིའོ་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བཀག་པར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དོན་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ་ཡང་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ནས་གནས་གང་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བསྟན་པར་

བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་གནས་ནི་སེམས་ཡིན་ཏེ། ཐག་ཉེ་དེའི་གནས་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ནི་སེམས་བར་བྱེད་པས་ན་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་དེགས་སོ། །ཡང་སེམས་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་གཉིག་སྣང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གནས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེའི་གནས་ནི་སེམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་མི་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དེའི་གནས་སེམས་ཀྱི་འཕེན་པའི་གནས་སྐབས་ལས་དེ་འབྱུང་བར་གྱུར་པས་ན་དེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཁོ་ན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རྒྱུ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གཞི། །ཐོས་པའི་བག་ཆགས་བརྗོད་བཅས་པའི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གང་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ཐོས་པ་ལ་བག་ཆགས་སོ། །གང་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ནི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་དེའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་དམིགས་པ་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་གང་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་ན་ཚོས་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་དེའི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དེ། ।དེ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདག་མེད་པའོ། ।དེའི་ངོ་བོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། ।དེས་ན་ཆད་པར་ལྟ་བར་མ་བྱུང་ཅེག་པའོ། ।ཡང་དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྐྱོན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། ।རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྣམ་པ་ནི། ।ཤེས་བྱ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ། ।མཚན་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། ।ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་མཉམ་པས་མཉམ་པར་འབྱུང་བས་མཚན་མ་མེད་པ་ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་པའོ། །ཇི་ལྟར་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་འཇིན་པ་ན་དེ་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། གཟུགས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པའོ། ।ཡང་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ན་གང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སྔོན་པ་ལས་བྱང་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། དོན་དུ། རྣམ་བརྟགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན། ।དེ་བས་ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། ।ཡང་རྗེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཤེ་ན། དེ་བསྟུབ་པར་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་ཐན་ཆུན་སྔོན་བས་ན། དོན་དེ་སྔོན་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་གཞན་དང་གཞན་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་དོན་ནི་སྔོན་པ་ལས་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ལྟར་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་རྣམ་པར་མ་ཚད་པར་བརྗོད་པའི་དོན་ནི་ཤེ་ན་སྔོན་སྔོན་བས་ན། རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། ।ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་གང་གིས་བྱག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར། བརྗོད་པ་མེད་པར་བརྗོད་ཅེས་ལ། ।ཤེས་པ་འདྲུག་པ་མ་ཡིན་

ནོ། །རྟོག་པར་བྱེད་པ་ལ་མ་བྱང་བའི་ཕྱིར་བརྟོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་ན་ཡང་དེའི་སྐོན་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་གལ་ཏེ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་བརྟོད་པར་བྱ་བའི་སྐོན་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་བརྟོད་ལ་མིན་ཏེ། རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟོད་པར་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཉིད་དོ། །རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟོད་པར་བྱ་བ་དག །དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་བརྟོད་དུ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་སྐྱེ། རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟོད་པར་བྱ་བ་དག་རྒྱུ་དེའི་ཕྱིར་བརྟོད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་གི་ཉེན་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེ་རྗེས་ལ། །ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཉེན་ཡིན་ཏེ། །གང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཉེན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉེན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེའི་ཚོགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཚོགས། །འམ་གཉིས་སུ་ནི་བརྟོད་པ་དེ། །ཐ་རོལ་ཕྱིན་ལྔའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ལམ་གཉིས་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྟེན་གྱི་ལམ་མོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ནི་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །རྟེན་གྱི་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྐྱེ། གང་གི་ཕྱིར་སྡུད་བསྡུན་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་

སོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གང་སྐྱབས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྣམ་སྨིན་ནི། །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་སུ་སྣེ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ནི་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སྤྲུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། གང་གི་ཚེ་གང་གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྤྱོར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་སྤྲུལ་པའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་ཐོབ་པ་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་སྤྱོར་བ་ཐམས་པ་ནི། སྤྱོར་བ་དང་ནི་ཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་ནི། །ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཚེ་རྣམས་སུ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་པོ་དག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པས། ཁྱད་པར་དུ་ནི་འཕྲོ་བར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བྱག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་དེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྣམ་འབྱུང་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། མཐའ་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། སྐུ་དན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཐོབ་པ་དང་ནི་གྲུབ་ཀྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བསྒོམ་པ་བརྒྱ་སྐོང་དུ་མ་ནི་གྲུབ་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། དང་པོ་ནས་བརྩམས་ནས་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ས་དང་པོ་ལ་ནི་ཐོབ་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དུས་ཕྱིས་ནི་

ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བསྟན་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་ཤིང་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྙེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཐར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །མཐར་ཐུག་པར་འཁོར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བཅཱོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་པ་ཀུན་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་། །དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐུ་གསུམ་འབའ་ཞིག་ཐོབ་པས་མཐར་ཐུག་པར་མ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། འཕྲད་པར་འགྱུར་བའི་དབང་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཐོབ་པས་ཀྱང་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྲོས་པ་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་རྟ་བ་སྟེ། གང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལས་སྤྲོས་པ་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་དང་པོར་ཐ་རོལ་པོ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཐོབ་ལ་དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པས་དབྱད་ནས་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྟག་པར་མོས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་དེས་པར་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ནི། སྤྲོས་པ་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བས། དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྲོས་པ་ལས་བྱང་བ་དེའི་ཐན་ཡོན་གང་

ཞེ་ན། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ། །གོས་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །གང་གིས་མ་གོས་ཤེ་ན། དེ་བསྟན་པ། སྟིག་པ་སྣ་ཚོགས་དག་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །རྒྱུ་གང་གིས་མ་གོས་པ་དེ་བསྟན་པ། དད་པ་ཙམ་དང་མོས་པ་ཡིས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། དད་པ་ཙམ་དང་། གང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་དེ་ནི་དེའི་ཕྱིར་དན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ཞེང་། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པར་གྱུར་པས་མི་གོས་པའོ། །རྟ་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཐབ་ཡོན་ཡང་། གོས་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན། གང་ཞེ་ན། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ། །གང་གིས་ཤེ་ན། སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་སོ། །རྡེ་ཤུར་ཞེ་ན། ཐོབ་དང་གྲུབ་དང་ལྡན་པས་ན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ས་རྣམས་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གྲུབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་སྒྲིབ་པ་དེའི་གཉེན་པོ་ཉིད་བསྟན་པར་འགྲུབ་རོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་རྡེ་ཤུར་བྱུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ། །གོས་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་རྣམ་རྒྱུ་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་ཚོས་ཀྱིས་རྟག་མི་གོས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐོང་ནས་སྲིད་པ་དག་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་ཀྱིས་ནི་མི་གོས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་ནི་ཆེད་པ་དང་མ་ཆེད་པ་དང་། ཀུགས་པ་དང་། མ་ཀུགས་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་། སྨད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་དེ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་དག་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཡུགས་པས་དོན་ནི་སྡོང་འདོད་ལྟར་དེ། བརྗོད་པ་མེད་པ་ལྟར་སྒོར་བ་

ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ཡུགས་པས་དོན་སྒྲོང་དང་སྟེ་བརྗོད་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་གཞི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །མ་ཡུགས་པས་ནི་དོན་སྒྲོང་ལྟར་ཏེ། བརྗོད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདིར་བརྗོད་པ་ནི་ཡི་གེ་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །རྣོངས་པས་དོན་ནི་སྒྲོང་འདོད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་ཐ་སྙད་ལ་མ་བྱང་བ་ནི་རྣོངས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །རྣོངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་དུས་ཡང་ལྡུགས་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་བྱའོ། །ལྟ་ཡོས་དོན་ནི་སྒྲོང་འདོད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལྟ་སྟོས་པས་ནི་རྟོག་པ་མེད་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྡུ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་འདོད་པ་དང་སྒྲོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ལྡུགས་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་སྣང་བའོ། །ཡིད་ཀྱིས་དོན་ནི་སྒྲོང་བ་ལྟར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྗེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱིས་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་ལྟར་དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བསྟན་བཅོས་མ་ཤེས་པས་བསྟན་བཅོས་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྲོ་བར་ལས་བྱུང་བའོ། །རྗེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་དེའི་ཚོས་དང་དོན་སྒྲོང་བ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །འདིར་ཚོས་ནི་ཡི་གེ་ཙམ་དུ་བཞེད་དོ། །རྗེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པས་ཚོས་དང་དོན་སྒྲོང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གོ་རིམས་སྤྲོས་པ་ནི་འདིར་ཚོས་དང་དོན་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཞེག་མེག་ནི་བཙུམས་པ་ལྟར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་བསྟན་ཏོ། །ཤས་ཟ་ཁའ་

བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྗེ་ལྷར་ནས་མཁའ་ལྡིང་པ་དང་། མ་གོས་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་དང་། བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པས་ན་ལྡན་པའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པས་ན་གོས་པ་མེད་པའོ། །རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །གཞན་གྱིས་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ནི་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་ཡི་རྗེས་ཐོབ་ཤེས་དེ་འདྲ། །རྗེ་ལྷར་ནས་མཁའ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡང་གལ་ཏེ་ལྷ་བྱའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྒོས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེས་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མངོད་པ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་ནོར་བུ་དང་སིལ་སྦྱན་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་པ། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་སིལ་སྦྱན་དག །ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཇས་ཀྱི་སིལ་སྦྱན་རྣམས་མ་བརྟུངས་པར་ཡང་དེར་སྣང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྣ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བཞིན་དུ་ཡང་ཕྱིན་ལས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཟབ་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་

ཡེ་ཤེས་དེ་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་བཅུག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་གམ། འོན་ཏེ་གཞན་ཞིག་ལ་དམིགས་དེས་ཅིར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་བཅུག་པར་བྱ་བ་ལ་དམིགས་ན་ནི་དེའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་མི་དམིགས་སོ། །གཞན་ལ་མི་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་དམིགས་པ་གཞན་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ལ་མ་ཡིན་གཞན་ལ་མིན། །ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བཅུག་པར་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་དེ་དག་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་དང་གཞན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བཅུག་པར་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པཉམ། གཞན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་མ་ཡིན། དེས་ཅིར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར། འོན་ཏེ་མི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལྟར་མི་འཇུག་པས་སོ། །དེ་མི་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྣོད་བཙས་བྱང་བ་ལས་བྱང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟར་མི་འཇུག་པས་སོ། །དེ་མི་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྣོད་བ་ལས་བྱང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུར་པ་ལས་དེ་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མ་ཡིན་གཞན་ལ་མིན། །ཤེས་དང་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་

གི་ཕྱིར་ཚོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པས་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྤྲ་མ་ཕྱི་མས་བཤད་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་དང་ནི་ཁྱད་མེད་པའི། །ཤེས་གང་དེ་ནི་མི་རྟོག་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ། གང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རོ་བོར་འཇུག་པའི་སྐྱོང་བ་ལས་བྱུང་བ་ལྷུ་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་གཟུང་བ་དང་ཤེས་བྱ་མི་དང་པར་འཇུག་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རོ་བོ་ལ་མི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །གང་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་གཞན་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་བརྟག་བྱ་མེད་པས་ན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པས་སོ། །གང་ཡང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཚོས་རྣམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གང་གི་ཕྱིར་ཐར་པ་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར། ཤེས་གང་དེ་ནི་མི་རྟོག་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་གང་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་བརྗེན་པ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། གལ་ཏེ་དེར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་དེས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ཀྱང་བློ་

བར་འབྱུང་ཏེ་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འཕེན་པ་དང་། གོམས་པ་ལས་བྱུང་བས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལྷོ་བས་ཀྱི་སྟོབས་ལས། ཁ་ཅིག་ནི་འཕེན་པའི་སྟོབས་ལས། ཁ་ཅིག་ནི་ད་ལྟར་བྱི་དུས་སུ་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ནི་དེར་རྒྱུ་གྱུར་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །དེ་འཕེན་པའི་སྟོབས་ལས་ནི་དེ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་ད་ལྟར་བྱི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ལ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའོ། །ཚོགས་ཤེས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་ཚོགས་ཤེས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཚོགས་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཚོགས་ཤེས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐོས་པ་མེད་པས་བསམ་པ་དང་བཅས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཙམ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་མོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དོན་འདིས་ཚོགས་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །དོན་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོགས་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་ཕྱིན་པར་བྱང་པ་དེ་ནི་སྐུ་ངན་ལས་འདའ་བར་བལྟ་བས་

དེའི་ཚ་རོལ་ན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་ཆོག་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལས་དེ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྟོས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་སྟོས་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་སྟོས་པ་མེད་པ་ནི་དག་གི་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚིག་གིས་བསྟན་པར་མི་ནུས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ཤེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྗེས་ལས་ཤོས་པ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ལྔར་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། འདྲིར་པ་ལ་དབྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཡང་རྟོགས་པ་ལ་དབྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་དབྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་དབྱེད་པ་དང་། འདྲེས་པ་ལ་དབྱེད་པ་དང་། འབྱེད་པ་ལ་དབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟོགས་པ་ལ་དབྱེད་པ་ནི། གང་རྟོགས་པའི་དུས་ཉིད་ན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེས་དབྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་དབྱེད་པ་ནི་གང་ལངས་པ་ན་བདག་གིས་རྣམ་

པར་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་སོ་ཞེས་དྲན་པའོ། །རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་དབྱོད་པ་ནི་གང་ཟ་རོལ་ལ་བདག་གིས་རྟོགས་པ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །འཇེས་པ་ལ་དབྱོད་པ་ནི་གང་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཇེས་ཤིང་བསྡུས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟེན་གནས་བྱུང་པ་ཉིད་དོ། །རྟེན་གནས་བྱུང་པ་དེ་ཉིད་ལས་ནི་འབྱོར་པ་ལ་དབྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཅི་བསམས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ལྟར་ས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་གཞན་གསེར་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་དེ་ནི་བརྟགས་པས་འབྱོར་པར་འགྱུར་བས་ན་འབྱོར་པ་ལ་དབྱོད་པ་སྟེ། རྗེ་ལྟར་དབྱོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱོར་པར་འགྱུར་བའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཙ་བསྟན་པས་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་རྗེ་ལྟར་འོས་འོས་སུ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་ལ། ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱིས་ཐང་དུ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་མི་གཙང་བ་དང་། དུད་འགྲོ་ཐག་ལ་སོགས་པས་གཙང་བར་མཐོང་བ་དང་། མི་རྣམས་ལ་ཟས་དེ་དག་གཙང་བ་ལ། ལྷ་རྣམས་ལ་དེ་དག་མི་གཙང་བ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་པར་མཐོང་བས་ན་དོན་རྣམས་བྱུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པས་དོན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་མོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དམིགས་པ་ནི་རྫི་ལམ་དེ་ལྟ་བཞིན་མོ། །དེ་ལྟར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་དེ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མེ་ལོང་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་སྟོན་

པ་ནི། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་རྣོ་ལམ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟེད་སྐྱ་མས་ཕྱི་མ་དང་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་ནི། དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། རང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ཡང་འདས་པ་དང་། མ་ཡོངས་པ་དང་། རྣམ་པ་གཟུགས་བརྙན་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྨྲ་བར་བྱའོ། །དོན་ནི་དོན་དུ་གྱུབ་ན་ནི། །ཡེ་ཤེས་རྟོག་པ་མེད་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། གལ་ཏེ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དེ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དེས་པར་འདི་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་ཐོབ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབང་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །མོས་དབང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་ས་ལ་སོགས་པ་དག་འདི་ལྟར་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བསམ་གཏན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དོ། །འདི་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་གྱུབ་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་ལས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཆོས་ཀུན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། །དེ་ལྟར་དོན་དུ་སྣང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདི་ལྟར་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་

ན་དེ་ལ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དེ་དང་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་བ་རྟོག་མེད་ལ། །དོན་རྟམས་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་ཕྱི་མ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྟམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་འཇུག་པ་ལ་འདི་ལྟར་དོན་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། དོན་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་གལ་ཏེ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ན་རྟམ་པར་རིག་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྟམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོན་མེད་པས་ན་རྟམ་རིག་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ། རྟམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་མེད་ན། རྟམ་པར་རིག་པ་ཡང་རིགས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་འདི་ནི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་གོ་སྟེ་བར་ཕྱེ་ཟིན་ཏོ། །

སྒོང་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ།

དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གནས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱ་བར་འདོད་ནས་གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ན་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་དར་འཛིན་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སུ་སྟེགས་ཅན་ཞེས་ཡ་གནས་ནས་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཅེ་ཞེས་རབ་ལ་གནས་པ། བདག་གི་ཞེས་རབ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་

གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་མ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གནས་ཡོངས་སུ་སྤྲོང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྗེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་མ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེས་ན་མི་གནས་པའི་ཆུལ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །འཕོང་བ་དང་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤྲོང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྗེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་འཕོང་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མི་གནས་པས་གནས་པ་ནི་རྗེ་ལྟར་རིག་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤྲོང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྗེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བོ་སྙམ་སེམས་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤྲོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྗེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་ཤུང་བོ་སྙམ་སེམས་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤྲོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྗེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་ཤུང་བོ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ནི་རིག་ཁམ་གྱི་ཟས་བོང་བ་རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་གསུམ་གྱིས་དེའི་རྟེན་གནས་པར་བྱེད་

པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྟེན་གནས་པར་བྱེད་པ་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དག་པའི་རྟེན་གནས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་རྟེན་ཡང་དག་པ་རྣམས་འདི་ལྟར་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པར་སྨོན་པ་ཡང་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་གནས་པ་ལྟར་སྨོན་པའི་ཟས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་བཞི་པའོ། །འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དེས་སྨོན་པ་ལྟར་སྨོན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྨིན་པ་པོ་རྣམས་དེས་རབ་ཏུ་མཐུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་ནམས་བསགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི་ཡང་དེ་དག་གི་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཟས་དེ་དག་བཞེས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བླངས་ནས་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྨིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟག་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཅུར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་ཟོངས་པ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཉིད་དང་། ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཉིད་དང་། ལེན་པ་ལ་རང་དབང་ཉིད་དང་། གཞན་པ་ལ་རང་དབང་ཉིད་དང་། གཉེར་བ་ལ་རང་དབང་ཉིད་དང་། གཉེས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྣང་བ་ཙམ་ཉིད་དང་། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། མི་གནས་པར་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབས་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་བཅུས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་རྣམས་འཁོར་བ་དང་ལྡུ་མི་གནས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཤེགས་པར་སྐྱངས་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། མི་

དམིགས་ཤེང་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་སོ་སོར་ཐོབ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དང་། དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུས་འགྲུབ་སྟེ་རབ་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཉིད་དང་། བྱ་བ་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དང་། བྱེད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དང་། ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དང་། མེད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དང་། སྣ་མ་ལས་ཁྱད་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཉིད་དང་། བྱ་བ་མཐར་མ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་བཅུས་ན་སངས་རྒྱས་ཟས་ཀྱིས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་མངོད་ཀྱང་སྐུ་ཟས་ཀྱིས་གནས་པར་སྟོན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པར་རྟེས་སུ་བསྟབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚགས་པ་མེད་པར་བསྟབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚོད་པ་ཉེ་བར་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ཚགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ལ་གྱས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྨོན་ལམ་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གང་འོག་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྣམ་པར་གནས་པ་དང་། གྲངས་དང་ལྡིན་ལས་ཟབ་པ་ཉིད་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་པ། ཐ་དད་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་

མེད། །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་གནས་པ་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐ་དད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའོ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་རྟེན་དུ་མ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པས་སོ། །ཕྱིན་ལས་དཔག་ཏུ་མེད་ཅེང་གཅིག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་ཟད་པ་ཉིད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཕྱིན་ལས་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མི་བརྟན་བརྟན་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་རྣམས་ནི་སྐུ་གསུམ་ལྡན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐུ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཕྱིན་ལས་ནི་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་པའི་ཕྱིན་ལས་ནི་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་ཕྱིན་ལས་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་པ་ནི། གང་ཡང་མངོན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཟག་དང་ཚོས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་གདགས་པ་ནི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་ཅེས་ལ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དངོས་པོའི་དངོས་མེད་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། དེས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཟབ་པ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་མ་ཡིན་མི་ཆགས་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་མེད་པས་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡང་མི་ཆགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་

ཚགས་པ་ཡོད་ན་མི་ཚགས་པ་ཡང་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཚགས་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་འདོད་ཚགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་སྤངས་པས་འདོད་ཚགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་དག་མ་བརྒྱང་བའི་ཕྱིར་གང་འདི་མ་བརྒྱང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེས་ན་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །འདོད་ཚགས་འདོད་ཚགས་མིན་མཉེན་ནས། །འདོད་ཚགས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་ཞུགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་འདོད་ཚགས་ནི་འདོད་ཚགས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་ནས། འདོད་ཚགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཤུང་པོ་སྤངས་པ་ཟབ་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཤུང་པོ་རྣམས་ལས་འདས། །ཤུང་པོ་རྣམས་ལའང་རྣམ་པར་གཞུགས། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཤུང་པོ་ལྔ་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་དེ་དག་མི་དམིགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཤུང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་མིན་གཞན་མིན་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཤུང་པོ་དེ་དག་སྤངས་པ་ལས་དེ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་བཏང་བས་ལེགས་པར་འདས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བྱང་བའི་ཤུང་པོ་མ་བཏང་བས་ལེགས་པར་འདས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མངོན་པ་སྟོན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། ཀུན་ཀྱང་འཇེས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མངོན་པའི་ཕྱིན་ལས་

མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུར་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚོར་ཆུ་འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚོར་འདྲུག་པའི་ཆུ་རྣམས་ནི་ཉ་དང་། རུས་སྦལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མངོད་པ་ཉེ་བར་འབྱུང་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བྱས་སོ་བྱེད་དོ་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དགོངས་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ནོར་བུ་དང་སིལ་སྙན་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་དགོངས་པ་མེད་ཅིང་བྱ་བ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་ཀྱི་རེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །མཐོང་བ་ཟབ་པ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་། སངས་རྒྱས་རྣག་པའི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་རྣག་པའི་སྐུ་ཉིད་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་དེ་རྒྱུ་གང་གིས་མི་མཐོང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཉེས་པས་མི་སྡུང་སྟེ། །སྡུག་ཚག་པ་ཡི་རྒྱུ་བ་བཞིན། །དེ་ལྟར་སྡུག་ཚག་པའི་ནང་དུ་ཆུ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་ཡང་དེར་རྒྱ་བ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདིར་ཆུ་རྒྱ་ལྟ་བུ་ནི་ཉོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྣན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཉེ་བཞིན་དུ། །དེ་དག་ཚོས་ཁོད་ཐུབ་པར་མཛད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཁྱིན་ལས་མཛད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་ཁོད་ཟེར་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་སྣང་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སྐུ་དན་ལས་འདས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་

ཟབ་པ་ཉིད་ནི། ལ་ལང་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སྟོན། །ལ་ལང་མེ་བཞིན་སྐུ་དན་འདས། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལ་ལང་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ལ་ལང་སྐུ་དན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པ་ནི་མེ་བཞིན་དུ་སྟེ། རྗེ་ལྷང་མེ་ནི་ལ་ལ་ན་འབར། ལ་ལ་ན་ཞི་བ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྐུ་དན་ལས་འདས་པར་སྟོན་ལ། ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་སྟོན་ཏེ། མེར་ཐ་མི་དད་པ་གཅིག་ལ་རྗེ་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་གཅིག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྟག་མའི་དོན་ནི་གོ་སླའོ། །བཞུགས་པ་ཟབ་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་མེན་ཚོས་རྣམས་དང་། །མི་དང་ངན་སོང་བ་རྣམས་དང་། །ཚངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཚོས་རྣམས་ལས། །བདག་ཉིད་དང་ནི་བཞུགས་པ་མཚོག །ཅེས་བྱ་བ་ལ། བདག་ཉིད་མཚོག་དང་བཞུགས་པ་མཚོག་སྟེ། འཕགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཞུགས་པས་བཞུགས་པའོ། །དེ་ལ་འཕགས་པའི་བཞུགས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྷའི་བཞུགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱིས་བཞུགས་པའོ། །ཚངས་པའི་བཞུགས་པ་ནི་བྲམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་བཞུགས་པའོ། །དེ་ལ་འཕགས་མེན་ཚོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དག་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་སྟེ། དེས་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་འཕགས་པའི་བཞུགས་པའོ། །གང་མི་དང་ངན་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་དེ་ནི་ལྷའི་བཞུགས་པའོ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལས་མཚོག་ཀྱང་ཡིན་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་འདི་ནི་བདག་ཉིད་མཚོག་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་

བཞུགས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དོ། །སྐུ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ནི། དེ་དག་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེད། །གང་དུའང་རྣམ་པར་དབྱེད་མི་མངའ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་ཆྭ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་དབྱེད་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ནི་གང་ལ་ཡང་དབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དོན་གཞན་གཉིས་པ་ནི་སྨྲས་པའི་སྐུས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེད་པར་བྱེད་ལ། སྐུ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉན་རྣམས་ཀུན་ནའང་མཐོང་མོད་ཀྱི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྨྲས་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དབང་པོ་བྱུག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པས་མཐོང་བའི་སྨྲས་པ་དེ་ནི་དེར་སྐྱེས་པ་དེ་དག་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཉིད་ནི་སྨྲས་པའི་སྐུའི་ངོ་བོཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དམྱལ་བ་དེ་དག་གིས་དེ་མཐོང་བ་ན་འདི་ཡང་མེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པས་ཡང་དམྱལ་བ་དེ་དག་གིས་དེ་དབང་པོ་བྱུག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཟབ་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་མེད། །སྤྲུགས་ཀྱིས་བསད་པའི་དུས་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐུལ་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བཀའ་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུགས་ཀྱིས་བསད་པའི་དུག་དང་འདྲ། །ཞེས་བྱ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསད་པའི་དུག་གིས་ནི་འཆི་བར་མི་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་མེས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་ལས། །ཉོན་མོངས་ཅད་

པ་ཀུན་མཁྱེན་བརྟེས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་བརྒྱང་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་བའི་དུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་དང་བཅས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བརྟེས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའོ། །འཕོང་བའང་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིའི་བསྟལ་བྱེད་པ་ནི་ཞི་བའི་ཞེ་བའི་ཚེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟངས་བསྟན་པ་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་སྐུར་རྟེས་སུ་དྲན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་རྟེས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དག་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཅན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་འགྱུར་གྱི། ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་ཐོགས་པ་ཡིན་ན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་ཡིན་ན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་མི་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱུ་གང་གི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བ་བླང་བར་མི་ནུས་པ་ནི། བསྒྲིགས་ཤིང་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་ལ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བསྒྲིགས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལས་ལས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིགས་པ་སངས་རྒྱས་

མང་པོས་ཀྱང་སྐྱ་ངན་ལས་བརླན་བར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཞེག་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ནུས་པ་མི་མངའ་བ་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་ནི་འདིར་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་པར་འདོད་དེ། གང་ལ་དེའི་རིགས་མེད་པའོ། །དེས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེས་པ་གཉིས་ནི་ལས་བྱས་པར་དེས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་སོ་སོར་སྡོང་བར་དེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནུས་པ་མི་མངའའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཕྱགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་སོ་སོར་སྡོང་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་དེས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་དག་གི་བྱེ་བག་གོ། །སྐུ་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་སྐུ་རྟག་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཚེན་པོ་མངའ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་ནི་ཚེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དོན་ཚེན་པོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕེད་དོན་ཚེན་པོ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མཛད་པ་དང་། མ་སྨིན་པ་རྣམས་སྨིན་པ་དང་། མདོར་བར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་པ་སྟག་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་གོ་སྟེའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་ཉིད་

ཡང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི། རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེས་ནི་ཟུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དང་པོར་རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་པའོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེས་བུ་ཟུན་སུམ་ཚོགས་པ་དན་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྟག་དང་དགེ་ལྡན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མཆོག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ། །བཅ་ལི་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་པའོ། །ཚོས་ཀྱི་འོངས་སྐྱོད་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དབང་དུ་མ་གྱུར་རབ་ཏུ་རྒྱུ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར། སྐྱེ་བོ་མང་པོར་དེ་འདོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དོན་འདོད་པས་ཟུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣེས་སུ་ཟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གང་ཡང་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་པའི་མདོ་སྡེའི་སྒྲིང་གཞི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཟུལ་དུ་བྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་མེད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་མེད་ཀྱི་ཟུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྟ་བདུན་ཏེ། གསེར་དང་། དངུལ་དང་། གཡུ་རྩྭ་དང་། སྲ་ས་ལ་གར་བ་དང་། རྫོའི་སྙིང་པོ་དང་། དེ་སྐོས་པས་མཐུད་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཟུང་བར་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། སྐུ་ཏེགས་དམར་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲོག་ཆགས་དམར་པོ་ཞེག་གི་ནང་ནས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོས་གྲུབ་ཏུ་སྐང་བར་བྱེད་དེ། བཅཱད་མ་ཐག་པའི་རིན་པོ་ཆེ་

རྣམས་ལས་ཀུན་ཏུ་བྱང་བས་སོ། །ཚོགས་གཅིག་གིས་ནི་དབྱེ་བས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཚོགས་གཅིག་གིས་ནི་ཚད་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཚོགས་གཅིག་གིས་ནི་ཡུལ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །རྗེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ལས་ཤེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་བློ་མ་རྟེས་ལས་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་གཉིས་གཅིག་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཚོགས་གཅིག་གིས་སོ། །འབྲས་བུ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་ཚོགས་གཅིག་གིས་སོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ལ་གང་དག་བསྡུར་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་བདག་པོ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ་ཚོགས་གཅིག་གིས་སོ། །ཐོབ་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་ཚོགས་གཅིག་གིས་སོ། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སྐྱེ་སྟོས་པས་ནི་ལྷོ་འཕྲེ་ཆེན་པོ་ཡང་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། སྟྲལ་ཆེན་པོ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོན་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་བརྗོད་ནས་ཐེན་ལས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་སྟེ། ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་ཚོགས་གཅིག་གིས་སོ། །ཐན་འདོགས་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་ཚོགས་གཅིག་གིས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེར་ཞེན་མོངས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་སྤྲུག་བསྔལ་ཡང་མི་འབྱུང་བའོ། །གང་ལ་དག་མེད་པ་དེ་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདུད་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་ཐུང་ངོའི་བདུད་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཞེན་མོངས་པའི་བདུད་ཡོད་པ་མ་ཡིན། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ལྷའི་བུའི་བདུད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོགས་

གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །གནས་ཐུན་སྐབས་ཚོགས་པ་ཡང་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ལམ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེད་དེ་འཇུག་ཅེ་ན། ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཏེ། དན་པ་དང་། ཟློ་གྲོས་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ལམ་ཐུན་སྐབས་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་ཚིག་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །བཞིན་པ་ནི་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྟེ། དེས་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུན་སྐབས་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །སྒོ་གང་ནས་དེད་འཇུག་ཅེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་སྒོ་ཐུན་སྐབས་ཚོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚིག་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །གཞི་ཐུན་སྐབས་ཚོགས་པ་ཡང་ཚིག་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། རྗེ་ཡུར་པ་གཞི་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རབ་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ཤེ་ན། ཡོན་ཏན་བྱི་ཚོགས་ཚད་མེད་པས་བརྒྱན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བརླའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ན་ཞེས་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནི་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དེའི་གཙང་བ་ཉིད་ནི་དེ་ན་ཕྱི་ས་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་ནི་གང་ཚོར་བ་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་དང་ལྡན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མེད་ཅིང་བཏང་སྙོམས་ཀྱང་མེད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མི་དགེ་བའམ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་མེད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་དབང་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེས་རང་གི་སེམས་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་པའོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐུའོ། །དེ་ཡང་ཕྱིན་ལས་ལྔ་དང་

ལྷན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནོད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་ཐྲེག་ལས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་ཁམས་གསུམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལ་སྐྱོན་པའོ། །ཁམས་གསུམ་ནི་འདིར་འཇིག་ཚོགས་སྐྱེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་གོ་སླའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཐྲེག་ལས་ལྡ་བོ་འདི་དག་གིས་ཐྲེག་ལས་མཉམ་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདིར་དོན་འདི་དག་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། རྒྱུ་དང་གནས་དང་བྱ་བ་དང་ནི་བསམ་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་གང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐྲེག་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་རྒྱུ་གང་གིས་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ལས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་བསྟན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་དགྱལ་བ་ཡང་རྒྱུ་གཞན་ལས། མི་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་གཞན་ལས་དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་དེས་ན། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་ཐ་དད་གྱུར་བར་འདོད། གནས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལྟར་འདི་དག་གིས་གནས་ཐ་དད་པ་སྟེ་ལུས་སོ། །དེས་ན་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་དོ། །བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་གཞན་དག་ནི་ཚོང་བྱེད། གཞན་དག་ནི་གང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐ་དད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྟན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱ་བ་ཐ་དད་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་པ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསམ་པ་ནི་འདིར་མོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བསམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཐ་དད་དོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། གང་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐ་

དང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་གི་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མངོད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིན་ལས་ཀྱི་མངོད་པ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །ཞེག་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་དག་ནི་དང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཞེག་པ་ཆེན་པོར་དང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྟེ། མ་ངེས་པ་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཞེག་པ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བན་ལས་འདའ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་ཏུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་མ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཅི་ནས་ཞེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱན་མོང་ཉུང་བ་དང་། ཞེག་པ་ཆེན་པོ་ཉོན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེག་པས་སྐྱེ་བན་ལས་འདའ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བས་སོ། །དོན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ཞེག་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་གོ་སླའོ། །ཚོས་དང་བདག་མེད་གྲོལ་མཐུན་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ལ། འདིར་ཡང་དགོངས་པའི་དབང་གིས་ཞེག་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་འདིའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་གྲོལ་བ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་རེ་རེ་ཞིག་འདིར་ཚོས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་མཐུན་པ་ཉིད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཕྱིར་རོ་གཅིག་ཏུ་ཁོ་ནའོ། །བདག་མེད་པ་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཁོ་ནའོ། །

གང་ཟག་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་མེད་པ་འདི་ལ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་བདག་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ཉིད་དོ། །གློག་ཁ་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གློག་ཁ་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་གློལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གློལ་བ་ནི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། །།

བཅ་བཟུང་བ།

རིགས་ནི་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་རིགས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་སྟེ། རིགས་མ་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་སངས་རྒྱས་ལྷུས་ལྡུང་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། བསམ་གཏེམ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པ་གཏེམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟེ། གང་གིས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བདག་ཡིན་ལ། བདག་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཛིན་པས་ཀྱང་དེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་པས་དེ་དག་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཐེག་པ་གཅིག་ཉིད་དོ། །ཡང་བསམ་པ་གཏེམ་པ་ནི་གང་དམ་པའི་ཚོས་པརྒྱ་དཀར་པོ་ལས་ཉན་ཐོས་ལྷུང་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམས་

ནས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། མ་ཐུན་པའི་བསམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཕོང་དེ་ལྷུང་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་མོས་ཏེ། རྗེ་ལྟར་ངས་མངོན་པར་ཤེས་ཏེ། ང་ཉིད་ལན་བརྒྱ་སྐོང་དུ་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེག་པར་མཐོང་ཞིང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་ཞེག་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེག་པས་གདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱ་ངན་ལས་བརླན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཕྱིན་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེག་པ་འདིས་མཐར་ཕྱིན་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཞེག་པ་གཞན་ནི་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞེག་པ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་དགོངས་ནས་ཀྱང་ཞེག་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། དཀའ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཡང་རྒྱུ་གང་གིས་གཅིག་ཉིད་དམ་མང་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་གཅིག་ཉིད་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། གང་དུས་གཅིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་འབྱུང་བ་ནི་མི་སྲིད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཡང་མངོ་ཉིད་དང་གཅིག་ཉིད་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་པ་ནི། ཁམས་གཅིག་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། ཁམས་གཅིག་ན་ནི་གཉིས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ནི་

གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ཏེ། གང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་འབྱུང་བ་ནི་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ལྷག་མས་ནི་མང་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། དཔག་མེད་ཅིག་ཅར་ཚོགས་བསགས་པ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་རྣམས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་བསགས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ན་ཚོགས་བསགས་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུབ་པས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེམ་ཀྱིས་འབྱུང་བར་མི་དེགས་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེམ་ཀྱིས་མདོར་བར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ཡང་མི་འགྱུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་རིམ་ཀྱིས་གཞེས་པར་གྱུར་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྟེས་སུ་རིམ་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དག་ཀྱང་མདོར་བར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་དག་མང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིམ་ཀྱིས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་ཀྱང་མདོར་བར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་མང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་སྡེ་པ་གཞན་དག་ནི་གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་དན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་གཉེ་གའི་དོན་རྣམ་པར་གཏོང་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་སྟོན་པ་ནི། སྨིན་པ་ཀུན་ལས་ངེས་ཏོལ་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་

ཤེས་བྱའི་སྐྱེབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་གཏན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གང་གི་ཕྱིར་མཛོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་སྟེ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དེའི་མཛོད་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་མ་ཡིན་ན་སྐྱེས་ལས་བཏབ་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་གང་ལས་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུང་སྣང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཟུགས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཚད་མེད་པ་དག་ན་ཐ་དད་པར་སྣང་ལ། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་མཐོང་བས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་མདོ་ལས། ཁ་ཅིག་ནི་ཁ་དོག་མེར་ཏོ། ཁ་ཅིག་ནི་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་མ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་མ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དེ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་གཞན་དང་གཞན་དུ་

མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་དེ་ལས་ཀྱང་གཞན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་གཡོ་བའི་ངོ་བོའི་ངོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འོངས་སྟོང་རྗེགས་པ་དེ་ནི་ལྟ་གས་པ་མཐོང་བའི་འགོད་དང་རྟག་ཏུ་འཇེས་ཤིང་བསྒོམ་ནས་གནས་པ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འཇེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་འཇུག་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་གང་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་སྣང་བའི་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དེ་ཞེག་མི་རིགས་པ་དང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཡང་མི་མཉམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོང་པ་རྣམས་ནི་དགའ་སྤྲོན་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལྟ་སྨོས་ཅི་དགོས་ཏེ། སྟུལ་པ་དེ་ནི་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། ཐུན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ།

མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ན་མཉེན་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྨྱལ་བ་ནི་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་ཐག་བརྒྱ་བོང་ཀེ། གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་མི་རིགས་པས། སྨྱལ་བ་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྨྱལ་བ་མཐོང་བར་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ནས་གཞན་དག་ཏུ་སྨྱལ་བ་རྣམས་འབྱུང་བར་མངོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་དགའ་ལྡན་ཉིད་ན་གནས་བཞིན་དུ། གླིང་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྨྱལ་བ་འགྲེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད། ཡང་ལ་ལ་འདི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཏོགས་པའི་གླིང་བཞི་པ་ལ་ལ་ན་སངས་རྒྱས་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན། གླིང་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་མེད་པ་ལ་ནི་ཡང་ལྷང་དང་རིགས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མདོ་དང་འགལ་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གཉིས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྦྱིན་བའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་འཁོར་ལོས་སྦྱིན་བའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ནི། གླིང་བཞི་པ་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་ཡང་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཚོགས་པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། དོན་ནི་དུས་གང་གི་ཚེ་དཔག་ལྟན་ན་བཞུགས་པ་

ལས། སངས་རྒྱས་མངལ་དུ་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ན། གནས་བརྟན་ཤྲ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་འདི་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྣུལ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་བཞུགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ཆམ་པར་གཞག་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ན་ལས་འདའ་བ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སློབ་ལམ་བཏབ་པར་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྨྲུབ་པ་ཉིད་བྱས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུར་བྱས་པའོ། །གལ་ཏེ་གཏན་དུ་སྨྱངས་འདའ་བས་སྨྱངས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་གང་སློབ་ལམ་བཏབ་པ་དང་། སྨྲུབ་པ་དག་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟག་པའི་སྐུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྣུལ་པ་དག་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟག་པའི་སྐུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྟག་པའི་སྐུ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ནི་རྫོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ལ་རྣུན་ཚད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །སྣུལ་པ་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨྱངས་འདའ་བ་སྟོན་པའི་རྣུན་ཚད་པ་མེད་པས་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གཉི་ག་ཡང་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་དབེ་བསྟན་པ་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་རྣུན་ཚད་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཡང་གང་དག་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་སློང་མོ་སྨྱན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

ཟེར་ན། ཡང་དེ་ནི་རྒྱ་ཀུ་སྦྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་ཞིག་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ཀུ་སློང་མོ་སྦྱིན་པ་པོ་ཡིན་ཏོ་ཞེས་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རྒྱ་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏོ། །འདིར་ཚོལ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཟུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འབད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ལན་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བརྐྱེས་པ་ཁྱད་མེད་དཔག་མེད་པ། །ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འབད་པར་མི་བྱའོ་ཞེར་ན། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཐོབ་པའམ། ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའམ། རྒྱུ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་ཡང་སྟིང་རྗེས་རྒྱུད་བསྒོམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་བརྩེ་བ་འབྱུང་བས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་གཞན་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི་ཞེའམ། གཞན་བྱེད་ཀྱང་རུང་། མི་བྱེད་ཀྱང་རུང་། བདག་གིས་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ། །

ཟེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པའི་འགྲེལ་པ། ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ། བསྟན་བཅོས་ལུལ་དུ་བྱང་བ་དུ་མ་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྷི་པཾ་ཀ་ར་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས། ཡུལ་བྲག་དམར་ལྷ་སྟིངས། རི་ཁས་པོ་རིའི་རྩ། ཆུ་པོ་ལོ་ཏེ་ཏུའི་འགྲམ།

དཔལ་བསམ་ཡས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས། དབྱིག་འདུལ་ལེ་ཀར་གྱིང་དུ་བསྒྲུངས་ཤིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །

འདི་ལ་ལྷོ་ཀ་ཉིས་སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་དེ། བམ་པོ་ནི་བརྒྱད་དུ་བྱས་སོ།། །།

བར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་སྲོལ་ཞེ་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཆུལ་དལ་འབབ་སྒྲོང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་བྱི། །
དྲེ་མ་ཡོངས་འཕྲོད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །
དཔང་དུ་བསྒྲན་བའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཆོག །
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་མོ་སྐྱོང་ཐུག་བརྒྱ། །
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྡའི་འཁོར་བ་མ་ལུས་བ། །
དེས་ལེགས་ཆོར་བྱའི་མཆོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་གྲིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞེ་བའི་ལམ་སྐྱོན་རྣམ་འཇེན་ཤྲཱ་སེ་རྒྱེའི་རིང་ལུགས་སྐོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྐྱེད་བྱང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔང་དུ་བསྒྲན་དང་བསྒྲན་འཕྲུང་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་བའི་དགེ་བསྡོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤྲཱ་ཏིའི་དགེ་སྐྱོང་ཚོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །